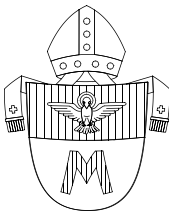

L. P. 2019

půst

Královéhradecká diecéze

Biskupství královéhradecké

Autoři příspěvků:

Ondřej Bouma, Hradec Králové

Jakub Brdíčko, Česká Třebová

Jana Dománková, Komorovice

Jana Drašnarová, Náchod

Jiří Enderle, Poděšín

Hana Frančáková, Koclířov u Svitav

Zdeněk Heřmánek, Kutná Hora

Zdislava a Petr Hoffmannovi, Letohrad

Ludmila Horáčková, Králíky

Helena Johnová, Česká Třebová

František Kamenický, Vysoká nad Labem

Lenka Keclová, Kutná Hora

Václav Klička, Ústí nad Orlicí

Jana Kobylíková, Hradec Králové

Jan Kohl, Padubice

Jan Král, Velké Poříčí

Marie Macková, Kutná Hora

Tereza Macková, Kutná Hora

Barbora Málková, Krucemburk

Pavla Maršíková, Náchod

Daniel a Veronika Měkotovi, Chrudim

Helena Melicharová, Hradec Králové

Pavel Nix, Hradec Králové – Plotička

Jaroslav Novotný, Holice

Lenka Palkovičová, Koclířov u Svitav

Markéta Požárová, Skuteč

Vítězslav Přibyl, Předhradí

Jiří Regner, Červený Kostelec

Martin Siegel, Církvice
Michal Sklenář, Ústí nad Orlicí
Miroslav Sklenář, Ledec nad Sázavou
Jana Sklenářová, Ledec nad Sázavou
Společenství Modlitby matek, Kutná Hora – Sedlec
Kateřina Stejskalová, Dobruška
Jiří Suchomel, Ústí nad Orlicí
Gabriela Sýkorová, Přívrať u České Třebové
Lenka Štillová, Kruceburk
Petr Toman, Hradec Králové
Jarmila Urbánková, Želiv
Radek Vohlídka, Hradec Králové
Tereza a Josef Vostrovští, Chrudim
Jan Výborný, Humpolec
Libor Wawrzacz, Pardubice
Martin Weisbauer, Hradec Králové
Kristýna Zemánková, Rokytnice v Orlických horách

Na přípravě se dále podíleli:

Jan Paseka, Prokop Brož, sr. Zuzana Macečková,
Anna Hrčková a Jiří Bittner

Bratři a sestry v Kristu, milí čtenáři,

na poušti nikdo nepřezije ani nedojde cíle bez zkušeného průvodce, který zná správný směr cesty. Stejně tak se ani my neobejdeme bez spolehlivého průvodce svou vlastní duší. Hřích ji vzdaluje od Boha, od zdroje všeho života a mění ji ve vyprahlou pustinu, v níž se i my sami postupně ztrácíme. Je to však Slovo Boží, které nás oživuje a posvěcuje, z pustyiny nás vyvádí k vodám, kde se můžeme občerstvit. Vede nás správným směrem a nikdy nám nepřestává ukazovat cíl.

Tuto brožuru, kterou královéhradecká diecéze o postu vydává již tradičně, tvoří právě krátké meditace nad Slovem Božím. To nejenže promlouvá ke každému člověku jednotlivě, ale sám Pán si přeje, aby promlouvalo také k Církvi, ke společenství Božího lidu jako celku. Proto jsem rád, že tyto postní úvahy můžeme formou této knížky sdílet a že se jejich zpracování tentokrát poprvé ujali laici, kteří do meditací přinášejí velmi rozmanité přístupy a životní zkušenosti.

Prožijme celou tuto postní dobu společně jako veliká rodina Božích dětí. Nechá-li se pouští vést správným průvodcem celá skupina, jistě hrozí menší nebezpečí, že se svému průvodci ztratí.

Všem Vám srdečně žehnám, aby Vás letošní postní doba přiblížila k cíli, kterým je hříchem nerušená účast na lásce a věčném životě našeho Pána a Boha.

Váš
biskup
+ Jan

Vážení přátelé,

otevíváte brožurku Půst, kterou můžeme mít jako průvodce na cestě k slavení velikonočních událostí.

Letos tato oblíbená brožurka dostává trochu „jinou podobu“, protože jejími autory nejsou kněží a jáhnové, ale laici naší Královéhradecké diecéze.

Říjen 2019 je vyhlášen Svatým otcem Františkem jako Mimořádný misijní měsíc. Příspěvky věřících v této brožurce jsou také povzbuzením, abychom si uvědomili, že všichni pokřtění máme misijní úkol a jsme zodpovědní za hlásání Kristova evangelia tam, kde se nacházíme. Postní výzva - *obratte se a věřte evangeliu* - může být i výzvou v tom slova smyslu, abychom se obrátili a uvědomili si zodpovědnost nás všech pokřtěných za hlásání Kristova evangelia. K tomu je zapotřebí mít srdce otevřené pro Boha. V prvním čtení na Popeleční středu slyšíme výzvu proroka Joela: „*Roztrhněte svá srdce, a ne (pouze) šaty.*“ To nás vede k opravdovému odhodlání otevřít své srdce Bohu.

Přeji nám, abychom s misijním zápalom putovali k velikonočním událostem, aby o nás neplatilo to, na co upozorňuje papež František v apoštolské exhortaci *Evangelii gaudium*, v článku 6, že: „*Někteří křesťané – jak se zdá – žijí ve stylu postní doby bez Velikonoc.*“ Postní putování spěje k obnově křesťanských závazků při velikonoční vigílii, kdy si uvědomujeme, že jsme pokřtění a poslaní. Kéž nás letošní půst vede k misijnímu zápalu svědčit o Kristu.

Jan Paseka

POPELEČNÍ STŘEDA

Mt 6,1-6.16-18

Ježíš řekl svým učedníkům: „Dejte si pozor, abyste nekonali dobré skutky okázale před lidmi, jinak nemáte odplatu u svého Otce v nebesích. Když tedy dáváš almužnu, nevytrubuj před sebou, jak to dělají pokrytci v synagogách a na ulicích, aby je lidé velebili. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když však dáváš almužnu ty, ať neví tvoje levice, co dělá tvoje pravice, aby tvoje almužna zůstala skrytá, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci. Ti se rádi stavějí k modlitbě v synagogách a na rozích ulic, aby je lidé viděli. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když se však modlíš ty, vejdi do své komůrky, zavři dveře a modli se k svému Otci, který je ve skrytosti, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. A když se postíte, nedělejte ztrápený obličej jako pokrytci. Ti totiž dělají svůj obličej nevzhledným, aby lidem ukazovali, že se postí. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když se však postíš ty, pomaz si hlavu a umyj si tvář, abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který je ve skrytosti; a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí.

V dnešním evangeliu nás Ježíš varuje před chválou, které se nám může dostávat od lidí, kteří nás vidí konat dobro, nebo pozorují naše příkladné jednání, chválí nás za to a obdivují nás. Ježíš nás ale upozorňuje, že pokud sklízíme tuto chválu, už jsme dostali zapláceno a nemáme odměnu v nebi. Toto vše je asi každému jasné. Má to ale jeden háček. Na jiných místech evangelia jsme vybízeni, aby svět naše dobré skutky viděl, abychom byli kvasem a solí země, abychom svědčili svými životy o Kristu a ostatní chtěli „být jako my“ a také Pána následovali. Aby říkali: „Hleďte, jak se milují!“ Dokonce i v jedné staré křesťanské folkové písni se zpívá: „Poznají nás po lásce – křesťany, křesťany, ano po lásce poznají křesťany.“

Jak tedy spojit dohromady tato dvě zdánlivě protirečící si doporučení? Jak žít příkladným životem modlitby, postu a služby ve skrytu a zároveň ukazovat světu na Boha?

Myslíme, že klíč je v tom, s jakým postojem různé věci děláme a jestli stále zkoumáme své pohnutky. Zvažujme ve svém srdci poctivě každičkou situaci, kterou nám život staví do cesty. Ptejme se sami sebe:

- Pustil jsem tu stařenku v autobuse sednout, protože mi na ní záleželo, nebo jsem si v skrytu duše potřeboval potvrdit, jak jsem dobrý, a ukázat všem okolo – takhle se to dělá?
- Vzala jsem dnes tu službu za kolegyni, abych jí pomohla, nebo jen abych se v srdci ujistila, že jsem superžena, která vše zvládne, a ostatní ji budou obdivovat?
- Vyslovila jsem vůči manželovi slova odpuštění skutečně srdcem, nebo jen abych měla před Bohem „splněno“ a navíc mi byl můj muž zavázán?

- Přinesl jsem babičce nákup zcela nezištně, nebo jsem ve skrytu duše doufal v ocenění a obdiv druhých, jak se o ni starám?
- Přiznala jsem své selhání v práci skutečně z ryzí pokory a snahy věc napravit, nebo jen ze strachu, že se na to stejně přijde a tak jsem z toho raději udělala ctnost?

Každodenní život nás neustále staví do situací, kde je potřeba nějaká naše pomoc druhým, správné jednání nebo odpuštění. Pán nás ale nabádá, ať sloužíme, modlíme se a žijeme čistě z lásky k němu a nejsme závislí na pochvale a uznání druhých. Je to zároveň velmi těžké i velmi prosté. Nikdy až do konce pozemského života si nebudeme moci říci – už to dokonale zvládám! Je to celoživotní boj a bez Boží milosti jej absolutně nemůžeme vyhrát!!! Proto co nejčastěji zavírejme dveře svých komůrek a modleme se ke svému Otci, který jediný je zdrojem naší síly a všeho dobra v nás.

Zdislava a Petr Hoffmannovi, Letohrad

Bože, dej, ať nás posilní dnešní půst, kterým zahajujeme úsilí o svou duchovní obnovu, abychom se naučili sebeovládáním statečně přemáhat zlo a konat dobro. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ČTVRTEK PO POPELEČNÍ STŘEDĚ

Lk 9,22-25

Ježíš řekl svým učedníkům, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen. Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, den co den bere na sebe svůj kříž a následuje mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, ale kdo svůj život pro mě ztratí, zachrání si ho. Vždyť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale sám sebe zahubí nebo si uškodí?“

Sv. Benedikt říká: „Buď pozorný k věcem, které jsi dělal tisíckrát, a přistupuj k nim, jako bys je dělal poprvé.“ A ve svých stupních pokory učí, že je třeba být pozorný ke všemu, byť jsi pokoušen pokládat to za notoricky známé, tedy dokonale „přečtené“. Omyl! Číst znovu a znovu. Je co objevit. Nikoli ještě něco, ale to hlavní.

Když čteme Písmo a necháme jej vstupovat do svého srdce, nechceme objevit ještě něco dalšího, ale

TO PODSTATNÉ. A to platí i pro texty, které notoricky známe. Dívat se znovu a znovu, ale také se dívat nově.

U nás ve farnosti se již nějakou dobu setkáváme v přípravě na nedělní evangelium nad *lectio divina*. Zastavíme se ve všedním shonu, potkáme se s lidmi z farnosti, potkáme se s milujícím milosrdným Bohem. A tak snad i v nás může aspoň trochu povyrůst láska a milosrdenství.

Dnes čtu znovu a znovu kousek z Lukášova evangelia a nechávám běžet myšlenky, které přicházejí... Ježíš mluví k těm, které pozval, s nimiž počítal, a moc toužil, aby ho pochopili.

Syn člověka bude zavržen od těch, co mají moc, od těch, kteří „tomu“ rozumějí, od těch, kdo se zabývají proroctvími a tedy „jsou kompetentní“.

Bude mnoho trpět – nepřijetím, neporozuměním, odmítnutím až k odsouzení ke smrti. Bůh Stvořitel stvořil svět a pozval nás, abychom ho k jeho konečné podobě dovedli spolu s ním. Proto přišel na svět jako Syn člověka. A zve nás, abychom ho následovali v nesení kříže.

Ježíš neříká, že mám brát svůj kříž, když nechci. Výzva je pouze pro někoho: *Kdo chce jít za mnou...*

Teprve když jsem si zcela jistá, že opravdu chci, pak mám den co den brát svůj kříž. Když je to dennodenně, pak to není ten kříž, na který se dlouho připravuji, pak je to to každodenní všední, každý den stejné.

- Myslím na maminku několika malých dětí. Když ráno první z nich zabřečí, už musí protřít oči a být fit. Střelná modlitba „Pane, ať se všichni ve zdraví dočkáme večera...“ je vyjádřením jejího „zapři sám sebe, den co den“.
- Představuju si člověka, který žije sám, jeho dny jsou od rána do večera stejné, už ani neví, jestli je pátek nebo svátek. Co udělá, když zapře sám

sebe den co den. Co může, aby nezahořkl, aby byla jeho láska den ze dne větší...

- Představuju si někoho, kdo vynakládá velké úsilí v nějakém díle a není oceněn. Co víc? Je odmítán. Ne jednou, ale každý den trochu. Jak má v této atmosféře žít svoje den co den, svou tvůrčí věrnost dílu, svou tvůrčí věrnost partnerovi... V malém, ale den co den.
- Můj táta byl několik let vážně nemocný. Jednou jsme čekali na pohotovosti 3 hodiny. Chtěla jsem zaklepat na ordinaci a říct, ať ho vezmou dřív, že už je opravdu vyčerpaný. Zadržel mě: „Co jiného ještě můžu předat dalším generacím než trpělivost?“ (A tak mi vlastně pomáhá nést můj kříž ještě dnes.)

Zapři sám sebe. Není tam „popři“, ale zapři. Když chci zvednout břemeno, zapřu si ho a jde to líp. Když zapřu sebe (o něco/o někoho), však ono to půjde.

V mém oblíbeném kostele je středem kříž, trochu nakloněn, a má podobu stromu. Vyjadřuje to, že jde o pohyb, o růst. Kříž – průsečík vertikály a horizontály, průsečík toho Božího a lidského, křižovatka mých rozhodování a v neposlední řadě tajemství mého vykoupení, kříž je pro mne cestou. Cestou „den co den“, cestou růstu.

Už vím, Pane. Chci. Chci jít za tebou. Den co den. Děkuju, že se mnou počítáš. Děkuju ti za tvůj kříž, za můj kříž.

Kateřina Stejskalová, Dobruška

Všemohoucí Bože, osvěcuji nás svým vnuknutím a provázej naše jednání svou pomocí, ať konáme všechno, od začátku až do konce, ve spojení s tebou. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PÁTEK PO POPELEČNÍ STŘEDĚ

Mt 9,14-15

K Ježíšovi přišli Janovi učedníci a ptali se: „Proč se my a farizeové postíme – ale tvoji učedníci se nepostí?“ Ježíš jim odpověděl: „Mohou hosté na svatbě truchlit, dokud je ženich s nimi? Přejdou však dny, kdy jim ženicha vezmou, a potom se budou postit.“

Nový den a s ním nová příležitost uchopit postní dobu jako šanci. Šanci odložit nánosy tíživé ustanovenosti, zvykovosti či ubíjejícího stereotypu. Je čas odtrhnout oči od různých displejů a obrazovek, které nám občas neslouží, ale vládnu, a **upřít své oči i celou pozornost znovu na Krista**. On má všechny důležité informace a rady pro náš život, dokáže spojit všechny lidi, je tou nejspolehlivější navigací a život s ním je velmi dynamickým dobrodružstvím, ve kterém nejsme konzumujícími diváky, ale máme každý svoji originální roli.

Jednou z inspirací může být dnešní úryvek Matoušova evangelia. Janovi učedníci přicházejí za Ježíšem

s otázkou, kterou upozorňují na domnělou nespravedlnost, rozhořčeně poukazují na nedodržování Zákona (které se snad dokonce děje s jeho vědomím!) a žádají vysvětlení, ačkoliv o něj ve skutečnosti nestojí. Z kontextu se totiž zdá, že chtějí mimo jiné usvědčit z nepravosti jeho samého. Jsou pohoršeni samotným Ježíšem, vyprovokováni jeho náklonností k těm, kteří „neodpovídali“ společenským zvyklostem a nedodržovali náboženské standardy (uzdravuje nemocné, jde na návštěvu k celníkovi, stoluje s hříšníky...). Možná se také někdy pozastavujeme a „svatě pohoršujeme“ nad situacemi, v nichž se podle našeho domnění děje nějaký „neřád“, nespravedlnost. Jednou to může být nespolehlivá spolupracovnice, prolhaný politik, problematická sousedka či nějak „vybočující“ farníci... Jak se na to Bůh může dívat? Jak se na to mám dívat já? Ve „svaté snaze“ o nápravu šíříme negativní zprávy, ptáme se na příčiny, hledáme viníka, chceme „odstranit třísku z bratrova oka“ a... **pod rouškou práva a spravedlnosti nám tvrdne srdce.** Stojíme skutečně o Ježíšovu odpověď nebo nás provokuje „marnotratné“ Boží milosrdenství? Ulpěním na formě se připravujeme o radost z Ježíšovy přítomnosti, zapomínáme **upřít oči na Ježíše, který jediný vidí do srdce člověka, zná celou pravdu a je nejvyšší spravedlivý.** Nezavírejme oči před špatností, nestírejme rozdíl mezi dobrem a zlem, ale učme se Ježíšovu pohledu. To On nám – z lásky – **dává pravidla jako cestu k cíli, ne jako cíl samotný** a zároveň nás vybavuje svou milostí a bezbřehým milosrdenstvím.

Ačkoliv každé přirovnání „trochu kulhá“, dovolím si připodobnit postní dobu k pozvánce na svatbu, o které je v úryvku také řeč. **Bůh nás zve** na svatbu, zve nás **abychom „byli s Ženichem“.** Není to povinnost, ale velká čest a výsada! Na nás je, abychom „rozlepili obálku Božího pozvání“, začetli se, hned zjistili všechny informace a začali se chystat a těšit.

Neodkládejme to napotom, až budeme mít brýle, čas, chuť, až... **Příhodný čas už nastal.** Příprava začala! Ptejme se upřímně s očima upřenýma na Ježíše: „**Pane, co mám dělat já?**“ Možná to bude znamenat změnit své plány a uspořádat svůj čas, aby se do každého dne vešlo to podstatné. Odstranit překážky ve vztahu k druhým, nejlépe odpuštěním a skutky lásky. Zkusit se obléknout se do trpělivosti, dobroty a vlídnosti. Nechat se osvobodit od toho, na čem lpíme, co nás spoutává... A nezapomínejme **zvat do našich zápasů Ježíše,** vždyť on „hraje“ na naší straně a už zvítězil... tak se nevzdávejme!

Ludmila Horácková, Králíky

Bože, provázej svou pomocí naše úsilí o vnitřní obnovu, aby naše skutky odříkání byly už od počátku pravdivým projevem našeho smýšlení. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

SOBOTA PO POPELEČNÍ STŘEDĚ

Lk 5,27-32

Ježíš uviděl jednoho celníka – jmenoval se Lévi – jak sedí v celnici, a řekl mu: „Pojď za mnou!“ (Lévi) nechal všeho, vstal a šel za ním. Ve svém domě pak mu vystrojil velkou hostinu. Spolu s nimi bylo u stolu celé množství celníků a jiných lidí. Farizeové a jejich učitelé Zákona reptali a řekli jeho učedníkům: „Proč jíte a pijete s celníky a hříšníky?“ Ježíš jim odpověděl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní! Nepřišel jsem povolát k obrácení spravedlivé, ale hříšníky.“

Vybrat vhodné lidi na oslavu není asi jednoduché. Hostina má své nároky – finance, čas, naše představy o tom, jak má vypadat apod. Někdy ji omezíme jen na rodinné příslušníky, jindy zveme i své přátele a známé. A asi znáte dobře ty chvíle, kdy už je hostů mnoho a vy přemýšlíte, kterého z hostiny „vyškrtnout“. A ejhle problém – u každého najdete něco, proč to nejde.

Pojďme se nyní podívat na velkou hostinu, kterou slavil celník Lévi s Ježíšem.

Na ní nacházíme kromě dvou zmíněných ještě Ježíšovy učedníky a celé množství celníků a jiných lidí. Celníci nebyli zrovna těmi, které by ostatní měli rádi. Byli to lidé, kteří kolaborovali s okupační římskou mocí, či byli v jejich službách. To ale nebylo to hlavní, proč je lidé odsuzovali. Důvodem byla spíše jejich nepoctivost a vydírání. Co se tedy stalo? Jak to, že spravedlivý Ježíš, který byl takto vnímán i farizei, jí s takovými lidmi? Co stačilo, aby k tomu došlo?

Před začátkem hostiny přišla nabídka. Ježíš volá Léviho, aby šel za ním. Nabízí mu svoji přítomnost. A tady nastává důležitý moment: Lévi Ježíšovi totiž odpoví. Odpoví tím, že všeho nechá a jde za ním. Mění svůj postoj, svoje smýšlení. Už se nezabývá tím, kým byl, co dělal. A tato změna mu umožňuje být sám sebou, uvítat Ježíše ve svém domě a slavit s ním hostinu. Možná někoho napadne otázka, kdo vlastně koho pozval? Zkuste se nad tím zamyslet. Každopádně toto obojí přijetí ústí ve společném slavení, kde iniciátorem je celník. Jedí spolu. Teď už mají něco společného.

Znamená to tedy, že se zřeknu všeho pozemského, budu se vyhýbat všemu, co mi dělá tady na zemi radost, prodám televizi a auto, na dovolenou budou jezdit všichni kromě mě, zkrátka – co je lidské bude mi cizí? Co myslíte – nezačínají tady blikat červené kontrolky, které varují: Pozor!!! Takhle radikálně to asi nepůjde. A to proto, že jsme lidé a na zemi žijeme, dokonce jsme ji dostali od Boha jako dar a byl to dobrý dar. Jak tedy změnit svůj život, abychom mohli slavit hostinu?

Budme lidmi, které stvořil Bůh ke svému obrazu. Uvědomme si, že patříme Bohu. Obrácení je právě toto uvědomění. Otočme se na Ježíše s celým životem (i s televizí, autem, domem...), ale nezůstávejme stát. Pojďme za ním, a potom velmi dobře poznáme a uvi-

díme, v čem svůj život máme změnit. Objevíme i to, kým vlastně jsme. A můžeme si plně užívat hostinu společně s Ním a s druhými lidmi.

Ale jak můžeme slavit hostinu s Ježíšem? Lévi to měl jednodušší. Ježíš byl konkrétním člověkem v té reálné době. A proto i hostina mohla být konkrétní. Ale co je dnes pro nás z té doby konkrétní?

Nevím, zda vás uspokojí např. odpověď typu: „Když se budeš modlit a žít podle přikázání, tak pak můžeš slavit; a jakou hostinu? No, s Ježíšem.“???

Ježíš ale nečekal na to, jak Lévi bude dál žít. Hostina byla hned. Byla odpovědí. Jak tedy můžeme my dnes slavit konkrétní hostinu? Jsme na ni zváni a účastníme se jí vždy, když se sejdeme spolu se svými bratry a sestrami na mši svaté a společně přijímáme Ježíše v Eucharistii. Ježíš volá a my odpovídáme. Hostina je výrazem radosti a společenství. Při eucharistii můžeme toto všechno zažívat. Tato hostina je pro nás už konkrétní. V ní se Ježíše dotýkáme, s Ním slavíme a vytváříme Mu prostor. Připravujeme ji ve svém srdci. Budme otevřeni ke slavení.

Zkuste si to:

Vraťte se nyní k biblickému textu. Zkuste si na místo celníka Léviho dosadit sami sebe a přečtěte si ho takto znovu. Jak vnímáte tento text nyní?

K přemýšlení:

Je něco, čeho je pro mě těžké se vzdát?

Je něco, co mi brání k tomu, abych vystrojil Ježíši hostinu?

Jana Kobylíková, Hradec Králové

Všemohoucí Bože, shlédni na naši bezmocnost a chraň nás svou mocnou pravicí. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

1. NEDĚLE POSTNÍ, CYKLUS C

Lk 4,1-13

Ježíš se vrátil od Jordánu plný Ducha svatého. Duch ho vodil pouští čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. Ty dny nic nejedl, a když uplynuly, vyhladověl. Ďábel mu řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kameni, ať se z něho stane chléb!“ Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: »Nejen z chleba žije člověk.«“ Pak ho (ďábel) vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království světa a řekl mu: „Všechnu tuto moc a jejich slávu dám tobě, protože mně je odevzdána a dávám ji, komu chci. Jestliže se přede mnou skloníš, všechno to bude tvoje.“ Ježíš mu na to řekl: „Je psáno: »Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit!““ Potom ho (ďábel) zavedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů! Je přece psáno: »Svým andělům vydá o tobě příkaz, aby tě ochránili, a ponosou tě na rukou, abys nenarazil nohou na kámen.«“ Ježíš mu odpověděl: „Je řečeno: »Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha!““ Když ďábel dokončil všechna pokušení, opustil ho až do určeného času.

Ježíš odešel na poušť bezprostředně poté, co byl u Jordánu pokřtěn. Po Ježíšově křtu se otevřelo nebe, Duch svatý v podobě holubice na Něj sestoupil a z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení.“ Nádherný příběh toho, jak se Otec přiznává ke svému Synu a ještě... nádherné svědectví Ježíšova božství!

Od teď by mělo jít vše *jako po másle*: Hospodin veřejně vyhlásil, že tento Ježíš Nazaretský je Bohem a přišel lidi spasit, přinést Boží království na zem. Možná ale, že to Hospodin zamýšlí ještě trochu jinak. V úryvku, který dnes rozjímáme, můžemeokusit, jak.

Aby pro nás byl Ježíš lidsky uchopitelný, a tím důvěryhodný, potřebujeme vidět nejenom jeho plné božství, ale i jeho plné lidství. To, že je člověk stejně jako my. Nejenom z masa a kostí, ale také se všemi vášněmi, emocemi... Jak nejlépe na tuto skutečnost poukázat, než ukázat Ježíše zápasícího. Boha nelze dost dobře pokoušet, ale člověka ano. A člověk, aby v pokušeních a zkouškách obstál, musí kolikrát vynaložit veliké úsilí.

Ježíš byl před začátkem svého veřejného působení vyveden Duchem na poušť, kde se může ukázat jeho nejpravdivější lidské Já. Tam ho po čtyřicet dní pokoušel ďábel. A nepokoušel ho zrovna v lecjakých banalitách – ukazoval mu konkrétní možnosti, jakým způsobem lehce dojít ke kralování, moci, božskému uznání. Židovská tradice například úzce spojuje příchod očekávaného mesiáše s jeruzalémským chrámem. Jak by asi dopadlo, kdyby Ježíš sestoupil na andělských křídlech přímo doprostřed nádvoří jeruzalémského chrámu? (Navíc poté, co se pravděpodobně již rozšířila zvěst o tom, co se stalo u Jordánu.) Nebylo by to jeho mesiášství přímo očitelné? A nebylo by to všechno krásně jednoduché?

Ježíš před pokušeními obstál. Ano, jako Bůh, můžeme říci, nemohl jinak než obstát. Ale jako člověk? To,

jaké vypětí sil ho překonávání ďáblových pokušení muselo stát, si můžeme alespoň částečně představit na příběhu v Getsemanské zahradě a na následujících událostech, kam nás poslední verš našeho úryvku přímo odkazuje. Ježíš, který se o samotě modlil, a v tu chvíli již moc dobře věděl, co bude následovat, upadl do tak veliké úzkosti, že se potil krví! Kdo z nás může říci, že jsme se něčeho, co nás čekalo, tak moc obávali, až jsme z toho potili krev?! Můžeme tedy tvrdit, že pro Ježíše bylo rozhodnutí přijmout na sebe velkopáteční kříž snadné, protože je to Bůh? Pokušení odmítnout *pít tento hořký kalich až do dna* muselo být tak veliké! Ale i zde, podobně jako na poušti před započítím jeho veřejné činnosti, Ježíš obstál. A v tom je naše spása. Jeho vítězství je také naším vítězstvím.

Ačkoli je tento boj již definitivně vybojovaný, zkoušky nemíjejí ani nás. Občas míváme pokušení chtít mít věci snadno, neprožívat v životě žádné útrapy, bolesti... a Ty, Hospodine, nám to zaříd', vždyť jsme Tvoje děti! Ježíš nám neslibuje, že půjde vše vždy hladce (podobně jako to neslibil ani Bůh Otec Synu po křtu v Jordánu). Dává nám ale obrovskou naději, jistotu!, že ve společenství Toho, který obstál na poušti i na kříži, můžeme obstát ve všech zkouškách také my, že s Ním můžeme projít každou životní nesnází, jakkoli je těžká. A tak můžeme v důvěře společně s žalmistou vyznávat: „i kdybych šel temnotou rokle, nebudu se bát, vždyť Ty jsi se mnou“ (srov. Žl 23,4).

Kristýna Zemánková, Rokytnice v Orlických horách

Všemohoucí Bože, ty nám dáváš milost, abychom se čtyřicet dní připravovali na velikonoce; prosíme tě, ať v postní době hlouběji pronikneme do tajemství Kristova vykupitelského díla a stále opravdověji z něho žijeme. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

PONDĚLÍ PO 1. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 25,31-46

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici. Tu řekne král těm po své pravici: »Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.« Spravedliví mu na to řeknou: »Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žíznivého, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?« Král jim odpoví: »Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali.« Potom řekne i těm po levici: »Pryč ode mne, vy zlořečení, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi najíst, měl

jsem žízeň, a nedali jste mi napít; byl jsem na cestě, a neujali jste se mě, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě; byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.« Tu mu na to řeknou také oni: »Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žíznivého, na cestě nebo nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?« On jim odpoví: »Amen, pravím vám: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.« A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života.«

Když jsem byla malá, sledovala jsem s dědou často sport. Chodili jsme na fotbal, na hokej. Sledovali jsme přenosy v televizi včetně olympiád a mistrovství. Byly doby, kdy jsem znala sestavu ligových týmů lépe než násobilku.

Možná vyvstává otázka, proč o tom mluvím v souvislosti zrovna s tímto evangeliem. Možná by měl následovat příběh o tom, jak jsme pomohli – po biblickém vzoru – sportovci zpátky na nohy. Avšak o tom toto zamyšlení tak úplně nebude, ale jistou paralelu bych vám ráda přiblížila.

Přijde mi, že tento úryvek je hodně známý. Čítáme ho poměrně často, jsme k jeho náplni vedeni, máme být nápomocní, máme být vnímaví vůči okolí, máme být ochotní.

Po tom, co jsem si text přečetla poněkolikáté za sebou, mi před očima přelétly dva obrazy.

Ten první obraz se promítl do té roviny sportovní. Ze zkušenosti pedagoga vím, jak moc je dnešní svět nastavený na výkon. Sbírají se body (od puntíků ve školce po body v nákupních centrech). Počítá se víc každá minuta strávená na hřišti než samotná radost ze hry. Čím víc kroužků, tím zdánlivě líp.

Představila jsem si, jak by se podstata tohoto evangelia dala lehce v dnešním světě výkonu vytrádit. Představila jsem si tu velkou tabuli na zápasech, kde se přičítá skóre, a tam by bylo vidět, kolik jsem udělala dobrých skutků. Viděla bych, kolik jich udělal soupeř. Buď bych se hnala za dalšími skutky milosrdenství jen proto, abych předhonia ostatní, nebo bych zápas, pokud bych prohrávala, nejspíš rezignovaně vypustila. V závěru zápasu by Nejvyšší rozhodčí odpískal konec – buď bych euforicky toužila po trofeji a zlatých konfetách, nebo bych byla smutná, že se mi zápas nevydařil, i kdyby se mi povedlo několikrát skórovat, ale to by ten smutek z prohry asi nevykompenzovalo.

Po této představě jsem si uvědomila, že to je přece jenom skutečně extrém, i když myšlený metaforicky. Uvědomila jsem si, že žijeme teď a tady. Žijeme sice ve světě výkonu, ale chodíme do školy, do práce, žijeme normální a přesto krásné životy. Proto jsem ten druhý obraz zahlédla v tom, co žijeme doma. Mnohdy nám síly na něco nestačí a stejně přijdeme domů, dáme prát prádlo, uvaříme večeři, pohrajeme si s dětmi, vyslechneme se navzájem, pomůžeme s úklidem. Uděláme, co je potřeba, a jdeme unavení, ale spokojení spát. Mezi tímhle běžným koloběhem ty dobré skutky asi ani nepočítáme. A to je možná ten klíč k tomu, abychom na konci toho životního utkání s radostí zvítězili všichni a viděli tu pravou podstatu Lásky.

Tereza Macková, Kutná Hora

Bože, naše spáso, dej nám milost vnitřního obrácení a nauč nás správně konat tvou vůli, abychom s užitkem prožili tuto postní dobu. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ÚTERÝ PO 1. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 6,7-15

Ježíš řekl svým učedníkům: „Když se modlíte, nebudte přitom povídaví jako pohané. Ti si totiž myslí, že budou vyslyšeni pro množství slov. Nebudte tedy jako oni. Vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte. Vy se tedy modlete takto: Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od Zlého. Jestliže totiž odpustíte lidem jejich poklesky, odpustí také vám váš nebeský Otec; ale když lidem neodpustíte, ani váš Otec vám neodpustí vaše poklesky.“

V dnešním úryvku postní doby z Matoušova evangelia nacházíme jednu z původních verzí známé modlitby Otčenáš. O vývoji této modlitby bylo napsáno mnoho studií, to ale není, myslím,

tolik podstatné. Textu modlitby však u Matouše předchází jedno Ježíšovo napomenutí, o kterém si, ruku na srdce, možná myslíme, že se nás, jakožto věřících, netýká: Je to ono: „*Při modlitbě nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov.*“ Modlitba Otčenáš se nám natolik zažila a zautomatizovala, že si často ani neuvědomujeme její hloubku. Není pouhé odříkávání modlitby označení pro úkon, který pyšně nazýváme modlením? Říká se, že jak se modlíme, tak i žijeme. Není proto náš život stejně tak povrchní jako odříkávání modlitby? A navíc, jak chceme potom naši modlitbu obhájit před hledajícími a před těmi, kdo se nemodlí vůbec? Zaujme je to? Asi těžko. Dovedeme jim vysvětlit, proč a co se vlastně modlíme?

Touto modlitbou se noříme do tajemství samotného Boha Otce. V novém Katechismu katolické církve se říká, že tajemství Boha Otce představuje vrchol, k němuž je podle vzoru Ježíšova hlásání a působení zaměřeno vše, tedy i katecheze, liturgie i náš každodenní život ve víře v Božího Syna. Modlitba Otčenáš je složena ze sedmi proseb, které nás činí závislými na Bohu v Nejsvětější Trojici. Modlíme se a prosíme, abychom aktivně spolupracovali na příchodu Ježíšova Království. Zajímavé je, že v době církevních otců, tedy v prvních staletích, byla tato modlitba natolik vzácná, že nebylo zvykem vyjevovat její text katechumenům před křtem. Bylo to proto, abychom perly evangelia chránili před znevážením. I svatý František z Assisi učil: „*Blahoslavený služebník, který ukrývá tajemství Pána Boha ve svém srdci.*“

Prosby formulované v této modlitbě jsou více méně každému jasné. Rád bych se však ještě zastavil u dvou veršů: První je „*Posvěť se jméno Tvé*“. Co si pod tím dnešní člověk představí? Napovědět nám může opět svatý František ve svém výkladu této modlitby: „*Ať tě jasněji poznáváme,*

abychom mohli uvidět šíři tvých dobrodiní, délku tvých příslibů, výšku tvé důstojnosti, hloubku tvých soudů.“ Druhým je verš, který následuje: „*Přijď království Tvé*“. Ten vysvětluje sv. František následovně: „*Abys v nás vládl svou milostí a přivedl nás do svého království, kde na tebe budeme patřit bez závoje, dokonale tě milovat, spojení s tebou ve štěstí, a radovat se s tebou bez konce.*“

A právě to bych chtěl popřát nám všem. Ať nám probíhající postní doba právě k tomu pomůže.

Martin Weisbauer, Hradec Králové

Bože, shlédni na nás a pomoz nám, ať sebeovládáním překonáváme, co nás spoutává, a všechny naše tužby ať směřují k tobě. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

STŘEDA PO 1. NEDĚLI POSTNÍ

Lk 11,29-32

Když se u Ježíše shromažďovaly zástupy, začal mluvit: „Toto pokolení je pokolení zlé. Hledá znamení, ale jiné znamení mu dáno nebude než znamení Jonášovo. Jako Jonáš byl znamením pro Ninivany, tak bude i Syn člověka znamením pro toto pokolení. Královna jihu povstane na soudu proti mužům tohoto pokolení a odsoudí je, protože přišla až z daleké země, aby slyšela Šalomounovu moudrost, a zde je přece (někdo) víc než Šalomoun. Ninivští mužové povstanou na soudu proti tomuto pokolení a odsoudí ho, protože se na základě Jonášova kázání obrátili, a zde je přece (někdo) víc než Jonáš.“

Prorok Jonáš byl Hospodinem poslán do asyrského města Ninive zvěstovat Boží slovo. Toto město žilo ve své pýše a zcela spoléhalo samo na sebe a na ochranu svých božstev. Skrze proroka chtěl Hospodin ukázat, že pánem je v Ninive on, nikoliv neexistující božstvo, a že na obyvatelích města mu záleží. I jim patří jeho milosrdenství. Jonášovo kázání

Ninivské natolik zasáhlo, že se všichni obrátili a změnili své chování. V evangeliu Ježíš zástupům říká, že jako Jonáš byl znamením pro Ninivany, tak bude i Syn člověka znamením pro toto pokolení.

A co my, poznáme znamení doby a obrátíme se jako Ninivští? Budeme litovat svých hříchů, přemůžeme svou pýchu a s vírou se vydáme k Bohu? Mnozí namítnou – my nežijeme v době velkých proroků ani mezi námi nechodí Ježíš a nekoná zázraky. Dokonce i všechna mariánská zjevení a eucharistické zázraky jsou nám vzdálené a jakoby nejasné. Ale opravdu už k nám v dnešní době Bůh nepromlouvá a nesesílá znamení? Možná je jenom pro tvrdost svého srdce nevidíme! Ta znamení, ty „drobné“ zázraky, které nás každý den obklopují. Cožpak není znamením Boží přízně, když potkáme cizího člověka, který nám otevře nové obzory? Nebo starého známého, který nečekaně pomůže v nouzi? Nebo když se mamince narodí malé děťátko? Když vyjdeme do přírody, na chvíli se zastavíme a žaseme nad krásou stvoření? Není snad naše nitro proměňováno při četbě stránek Písma svatého? A což teprve každá naše účast na mši svaté, kdy se dotýkáme tajemství Kristovy oběti. Nejsou toto všechno události, skrze které nás Bůh oslovuje?

Pán Ježíš se nás v evangeliu naléhavě ptá – nalezne Syn člověka na zemi víru, až přijde? Očistíme proto svá srdce od nánosu hříchu a pýchy, abychom viděli tato každodenní znamení a skrze ně mohli spatřit samotného Boha. Aby až přijde Ženich, lampy naší víry svítily.

Radek Vohlídka, Hradec Králové

Prosíme tě, Bože, pohlédni na oddanost svého lidu, který si ukládá odříkání, aby cvičil v kázni své tělo a konáním dobrých skutků načerpal sílu pro duši. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ČTVRTEK PO 1. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 7,7-12

Ježíš řekl svým učedníkům: „Proste, a dostanete; hledejte, a naleznete; tlučte, a otevře se vám! Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Vždyť kdo je mezi vámi takový, že dá vlastnímu synovi kámen, když ho poprosí o chléb? Nebo když poprosí o rybu, že mu dá hada? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše váš nebeský Otec dá dobré věci těm, kdo ho prosí. Co tedy chcete, aby lidé dělali vám, to všechno i vy dělejte jim, neboť v tom je celý Zákon i Proroci.“

Proste, a bude vám dáno...

Je hodně takových mezi námi, kteří by se dosti prudce ohradili, že to tak vůbec, ale vůbec nefunguje! Někdo zase o tom jen tak lehce pochybuje a někdo raději pro jistotu ani o nic neprosí...

Proč to tak je, že někdy se nám naše přání splní a jindy ne? Že se my věřící v modlitbách obracíme na

našeho nebeského Otce, a přece zůstávají některé naše modlitby nevyslyšeny? Možná právě proto, že On je náš milující Otec a jedná s námi jako se svými dětmi. Milovanými dětmi, na kterých mu doopravdy záleží! Představme si, že by rodiče dávali svým dětem všechno, oč poprosí. „Chceš britvu, můj chlapečku? No tak tu máš, pohraj si. Potřebuješ sirky, aby sis udělal ohníček na seníku? Výborný nápad, to ti přece nemůžu odepřít! A ty, moje roztomilá dceruško, chceš bonbónky místo oběda? Proč ne? Když je tolik chceš...“ Jak by to asi dopadlo?! Naštěstí jsme kromě jiných darů dostali jednu nádhernou, nadčasovou interaktivní hračku, a to mozek. A tak i my, lidé, dokážeme rozpoznat, na co říci prostě „NE“, když naše děti chtějí to, co by jim nesvědčilo, nebo dokonce hodně ublížilo. Natož náš vševědoucí Otec! Někdy nás prostě jen chrání, někdy vychovává a někdy nám svým mlčením chce třeba sdělit, že musíme ještě trochu počkat, až přijde ten správný čas. Důležité je nepřestat mu důvěřovat. Kdysi jsem se v želivském kostele, kde jsem byla na svatbě své kamarádky, modlila a velice prosila, aby Pán Bůh dal a stála jsem tady před tímto oltářem s jedním chlapcem z naší party, který mi byl blízký a milější víc než ostatní kamarádi. Ale zároveň jsem si vždycky přála, abych bydlela někde na samotě a měla velkou rodinu, ačkoli jsem tehdy od lékařů slyšela, že budu moci mít tak maximálně jedno dítě, protože jsem měla diagnostikovanou roztroušenou sklerózu. Stalo se, že jsem ještě k tomu ve svých dvaceti čtyřech letech musela na operaci žlučníku. Shodou okolností si jedna mladá paní v tu dobu zlomila nohu v kotníku a také musela na operaci, takže jsme se sešly na chirurgii na jednom pokoji. Byla šťastně vdaná a pořád jí nějak vadilo, že já ještě ne. Naše přátelství z nemocnice přetrvalo i do „civilu“, byla zrovna plesová sezóna a ona mi poslala vstupenky na ples u nich ve vsi po

jednom také ještě svobodném známém, který jezdil do našeho města ke své sestře. Za několik dní už to bude 35 let, co jsem se takovouto „náhodou“ seznámila s mým nynějším manželem a otcem našich čtyř dětí (diagnóza RS se nakonec nepotvrdila) a žijeme v minivesničce u lesa, ve které jsou jen čtyři domy trvale obydlené. Obě dcery měly svatbu v želivském kostele, v tom samém kostele, kde jsem tehdy tak usilovně prosila. Zde byla také pokřtěna naše tři vnoučata a právě tady jsem při křtu naší nejstarší vnučky Elišky prožila své úplné obrácení. Želivský kostel a klášter je od té doby můj druhý domov a bratři premonstráti spolu s naším společenstvím, vzniklým na kurzech ALFA, mojí rozšířenou rodinou. Kdyby tehdy před lety vyslyšel náš nebeský Otec mé modlitby, nevím, jak by to se mnou bylo dál. Ten chlapec, o kterého jsem tolik prosila, neskončil totiž bohužel vůbec dobře a dnes již nežije...

Tak jako i my nepřestáváme mít rádi své děti ve chvíli, kdy chtějí něco nerozumného, škodlivého nebo nebezpečného a budeme se snažit najít nějaké dobré řešení, aby byly šťastné, tak jistě i náš Otec s láskou myslí na nás. I dosti nepříjemné situace může leckdy podivuhodně proměnit a využít tak, aby pro nás připravil úžasné věci. Určitě i On nosí v srdci naše přání a odpoví na ně. Jen občas jindy a jinak, než jsme čekali...

Jarmila Urbánková, Želiv

Bože, nepřestávej nás provázet milostí, abychom poznávali, co je správné, a ochotně se podle toho řídili; a protože jsme ve všem zcela závislí na tobě, dej, ať žijeme stále ve spojení s tebou. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PÁTEK PO 1. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 5,20-26

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nebude-li vaše spravedlnost mnohem dokonalejší než spravedlnost učitelů Zákona a farizeů, do nebeského království nevezdete. Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům: »Nezabiješ.« Kdo by zabil propadne soudu. Ale já vám říkám: Každý, kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu; kdo svého bratra tupí, propadne veleradě; a kdo ho zatracuje, propadne pekelnému ohni. Přinášíš-li tedy svůj dar k oltáři a tam si vzpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech tam svůj dar před oltářem a jdi se napřed smířit se svým bratrem, teprve potom přijď a obětuj svůj dar. Dohodni se rychle se svým protivníkem, dokud jsi s ním na cestě, aby tě tvůj protivník neodevzdal soudci a soudce služebníkovi, a byl bys uvržen do žaláře. Amen, pravím ti: Nevyjdeš odtamtud, dokud nezaplatíš do posledního halíře.“

Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: „Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu.“ Já však vám

pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu...

To jsou hodně varující slova! Kdo z nás se nikdy na nikoho nezlobil? A je vůbec možné a správné na nikoho se nezlobit? Teď, když se nad tím zamyslím, začínám pomalu chápat ten rozdíl. Myslím rozdíl mezi tím, jestli je můj hněv namířen proti člověku nebo jen proti jeho chování, jednání, způsobům, činům atd. Teoreticky mi to tedy začíná být trochu jasné, i v Písmu se přece říká, že Bůh nenávidí hřích, ale miluje hříšníka a jinde slyšíme: „Budte dokonalí, jako je dokonalý náš Otec.“ Takže když máme snahu připodobnit se Otcovi co nejvíce, nesmíme zapomenout na to nejdůležitější, a to je podobat se mu v lásce, v milosrdenství. Lehko se to řekne, hůře v praxi udělá. Je to také hodně o sebepoznání. Protože když se na sebe podíváme bez brýlí sebelásky, které nás přikrášlují a retušují naše chyby, uvidíme, že se až tak nelišíme od těch druhých, které někdy tvrdě kritizujeme, posuzujeme a odsuzujeme. „Nesuď, abys sám nebyl souzen,“ to jsme také mnohokrát četli nebo slyšeli. Proto když se hněváme na svého bratra – bližního, vlastně ho soudíme a sami se tak dobrovolně vydáváme soudu. Vlastně se zříkáme Božího milosrdenství, protože sami odsuzujeme a nejsme milosrdní. Asi bychom se tedy neměli hněvat ani na to špatné chování a jednání svého bratra. Možná bychom měli v sobě ten hněv nějak přetavit třeba na soucit a svoji povýšenost a pýchu na pokorné přiznání si, že nejsem nijak zvlášť lepší než ti druzí. Pak možná půjde na ty jisté špatné činy nebo jednání, zkrátka na to, kvůli čemu jsme se na někoho rozhněvali, jenom poukázat, jenom to pojmenovat a sdělit, jak se kvůli tomu cítíme. Bez odsuzování, bez kritiky. To jde v těch lehčích případech. Ale v těch hodně těžkých, kdy už se jedná třeba o životy našich nejbližších, vraždy, zneužití atd., tady už musíme hodně prosit Otce,

aby nám dal milost umět odpustit. Tady to vlastní silou asi nedokážeme.

Odpuštění si představuji jako propuštění. Když nechci někomu odpustit, je to jako bych zadržoval samotnému Pánu Bohu jeho dítě, které má stejně tak rád, jako každého z nás a nechce o něj přijít. Jestli jsme všichni dětmi našeho Otce, jestli máme být Kristovým tělem, neměl by tam chybět nikdo. Když už nemůžeme někoho, kdo nám nebo našim blízkým nějak hrozně ublížil, milovat na úrovni emocí, milujme ho z lásky k Bohu svým rozhodnutím a pak se můžeme s ním takto smířit a modlit se za něj, za jeho duši. Vždyť se tím, že v modlitbě prosíme o milosrdenství pro svého bližního, modlíme i za svoji spásu.

Jarmila Urbánková, Želiv

Prosíme tě, Bože, pomáhej nám prožít dobu přípravy na velikonoce s vnitřní opravdovostí, aby postní kázeň, o kterou církev v této době usiluje, přinesla všem užitek pro duši. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

SOBOTA PO 1. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 5,43-48

Ježíš řekl svým učedníkům: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: »Miluj svého bližního« a měj v nenávisti svého nepřítele. Ale já vám říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. Tak budete syny svého nebeského Otce, neboť on dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým. Jestliže tedy milujete ty, kdo milují vás, jakou budete mít odměnu? Copak to nedělají i celníci? A jestliže pozdravujete jen své bratry, co tím děláte zvláštního? Copak to nedělají i pohané? Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“

V dnešním evangeliu mi silně rezonují dva Ježíšovy výroky – „**Milujte své nepřátele...**“ a „...**Buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec**“.

Pojďme se blíže podívat na první z nich. Ve většině případů jsem se zatím setkal s hledáním odpovědi na otázku – kdo je můj bližní – v souvislosti s přikázáním lásky „*Miluj bližního svého, jako sám*

sebe“. Přemýšlel jsem, **zda jsem se někdy setkal s definicí či vysvětlením toho, kdo je mým nepřítelem**. Pokud ano, už jsem to zapomněl. Kdo to tedy je? Je to někdo, kdo mi hodně ublížil, nebo je to někdo, kdo v protisměru riskantně předjíždí a jen na poslední chvíli se stihne zařadit, a tak o vlásek unikneme čelní srážce? Nebo snad někdo, kdo do mne pouze narazí v autobuse a neomluví se? Či je to snad bojovník tzv. Islámského státu, kterého jsem nikdy v životě neviděl, ale čtu si o jeho nelidském jednání? Prosím, zkusme se nad tím chvíli zamyslet... Nechávám odpověď na tuto otázku otevřenou. Myslím, že každý z nás můžeme odpovědět jinak.

Richard Rohr, americký františkánský kněz, v jednom ze svých denních zamyšlení píše, že *„naš nepřítel vždy nese určitou temnou stránku našeho vlastního já – vlastnosti, které na sobě my sami nemáme rádi.“* Uvádí, že **„nikdy nebudeme schopni čelit našim temným stránkám, dokud neobejmeme ty, kteří nás ohrožují (jako to udělal sv. František s Assisi, když objal malomocného při své vlastní konverzi)“**.

Richard dále nabízí velmi důležité praktické cvičení: *„Představte si jednoho ze svých nepřátel, někoho, na koho se zlobíte, na koho máte vztek, nebo kdo vám způsobil bolest. Co vás na tomto člověku nejvíce pohoršuje nebo zneklidňuje? Je možné, že stejný typický znak v sobě nosíte i vy, možná skrytý a nepřiznaný? Když jste schopni si přiznat svou temnotu, vložte ji do Boží milující přítomnosti skrze modlitbu. Jak ve vás bude růst ujištění soucitu Boha s vámi, rozšířte tuto vroucnost na svého nepřítel, **přijměte/obejměte ho se stejnou milostí, kterou sami od Boha přijímáte.**“...*

Mě osobně dnešní úryvek z evangelia vždy znovu vybízí, abych uvažoval o tématu **odpuštění**. Chtěl bych se s vámi podělit o pro mne vzácný zdroj, který

mi při odpuštění velmi pomohl a stále pomáhá. Je jím kniha arcibiskupa Desmondů Tutu s názvem *Knihy odpuštění*. Autor na silných lidských příbězích ukazuje moc odpuštění, a co je důležité, ukazuje i návod jak odpustit – sobě i druhým. V paměti mi utkvěla myšlenka, že „**Neexistuje nic, co by člověk nemohl odpustit, a není nikdo, kdo by si odpuštění nezasloužil**“. Z knihy je naprosto hmatatelně cítit, že autor byl svědkem tolika úžasných skutků odpuštění. Byl předsedou jihoafrické Komise pro pravdu a mír, kde slyšel stovky a možná tisíce svědectví o utrpení svých bratří a sester za apartheidu (= *rasová diskriminace a segregace černošského obyvatelstva v jižní Africe*). A ti lidé mohli zůstat zatrpklí, uražení, pomstychtiví a nenávistní – ale rozhodli se jednat jinak – odpustili vraždy svých nejbližších, týrání, znásilňování, pronásledování, opovrhování... Arcibiskup Tutu dále cituje básníka H. W. Longfellowa: „**Kdybychom si mohli přečíst tajnou historii svých nepřátel, v životě každého z nich bychom nejspíš našli tolik smutku a utrpení, že bychom je za nepřátele přestali považovat.**“ To je úžasně hluboká myšlenka. Přátelé, zkusme se u ní zastavit a ještě jednou se, dle doporučení R. Rohra, pomodlit za člověka, který nám ublížil, obejmout ho v mysli nebo i skutečně (fyzicky) a odpustit mu. **Kdy jindy, když ne TEĎ a TADY, v čase přípravy na Velkou noc.**

Jaroslav Novotný, Holice

Věčný Bože, náš nebeský Otče, obrať k sobě naše srdce, abychom celý život zasvětili tvé službě: abychom hledali především tvé království a plnili tvůj příkaz lásky. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

2. NEDĚLE POSTNÍ, CYKLUS C

Lk 9,28 b-36

Ježíš vzal s sebou Petra, Jana a Jakuba a vystoupil s nimi na horu pomodlit se. Když se modlil, výraz tváře se mu změnil a jeho šat oslnivě zbělel. A hle, rozmlouvali s ním dva muži – byli to Mojžíš a Eliáš. Zjeví se ve slávě a mluvili o jeho smrti, kterou měl podstoupit v Jeruzalémě. Petra a jeho druhy však přemohl spánek. Když se probrali, spatřili jeho slávu a ty dva muže stát u něho. Jak se potom od něho vzdalovali, řekl Petr Ježíšovi: „Mistře, je dobře, že jsme tady! Postavíme tři stany: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Nevěděl, co mluví. Zatímco to říkal, objevil se oblak a zahalil je. Když se octli v oblaku, padla na ně bázeň. Z oblaku se ozval hlas: „To je můj vyvolený Syn, toho poslouchejte!“ Když se ten hlas ozval, byl už Ježíš sám. Zachovali o tom mlčení a nikomu v oněch dnech nepověděli nic o tom, co viděli.

Ježíš je „na cestě“, Lukášův typický Ježíš. Je na cestě on, jsou na cestě jeho učedníci. Do pohybu se tak dostává církev. I my dnes jsme spolu s Kristem a jeho Církví *in statu viae*.

Rád bych poukázal na dva momenty, které v kontextu této „cesty“ považuji za důležité.

1) Boží relax

Po tom všem kázání, nasycování, kříšení, uzdravování, dohadování, cestování a kdo ví čem ještě se Kristus trmácí na horu. Přitom i on potřebuje odpočinek, jako každý jiný. Jak bychom řekli – potřebuje se někde zrelaxovat. A má na to vlastní metodu. Vezme pár učedníků a jde na horu. Jde, aby se modlil. Takže namísto, aby si hodil nohy nahoru a navíc křížem, vezme některé své unavené druhy a plahočí se kvůli modlitbě do nějakého kopce. Jednoduše ví, kde načerpat. A také ví, že se učedníci ještě mají hodně co učit. Proto je bere s sebou.

Dojdou na horu a tam se dějí věci! Učedníci zažijí něco mimořádného. Okusí střípek Ježíšovy slávy, včetně nejvybranější starozákonní společnosti. Není divu, že Petr vykoktá něco jako: *„Jo, tak to by šlo. Ten krpál a sedřené nohy za tohle stály. Chlapi, zakempíme tady, odsud já už se nehnu – tady je nám dobře, už bylo dost cesty, zasloužili jsme si tuhle pohodičku.“*

A kupodivu tohle nebyla Kristova ani Boží pointa. Od velmi svérázného způsobu odpočinku se dostáváme dál:

2) „Alou“ do Jeruzaléma

Bylo by krásné zůstat v tak milé společnosti, u zdroje veškeré útěchy, moudrosti a lásky, ale Boží pedagogika je jiná. Učedníci něco prožili, něco načerpali, snad i pochopili. Tak jako studánka je místem občerstvení k další cestě, tak i seabemimořádnější spočinutí u Krista má vztah k cestě. A nutno podotknout, že tato cesta vede do Jeruzaléma. Nejde o žádné triumfální tažení. Je to cesta lásky, cesta sebeobětování, cesta vedoucí ke kříži.

Výše zmíněné mě vede k otázkám, které si na základě dnešního evangelia musím pokládat. Z čeho

a jak já čerpám na své cestě? Kam si chodím odpočinout? Nacházím tam opravdový pramen pokoje a odpočnutí? Co jsem ochotný udělat nebo obětovat pro kvalitu „paliva“?

A když už načerpám, nejsem i přesto malátný? Jaké plody nese můj relax? Dovedu se dělit o to, co jsem okusil? Stává se mi setkání s Kristem pobídkou cesty do světa? Nemám z těchto zdarma obdržných darů tak opuchlé a samozvaně svatořečené ego, že koukám na ty dole pod horou s odporem a úlevou, protože já jsem v té správné partě? Partě nebo partaji?

Požehnanou neděli!

František Kamenický, Vysoká nad Labem

Bože, ty k nám mluvíš skrze svého milovaného Syna a přikazuješ nám, abychom ho poslouchali; živ nás tedy svým slovem a očišťuj naše nitro, abychom se mohli radovat z patření na tvou slávu. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PONDĚLÍ PO 2. NEDĚLI POSTNÍ

Lk 6,36-38

Ježíš řekl svým učedníkům: „Budte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec! Nesudte, a nebudete souzeni, nezavrhujte, a nebudete zavrženi. Odpouštějte, a bude vám odpuštěno. Dávejte, a dostanete: míru dobrou, natlačenou, natřesenou a vrchovatou vám dají do klína. Neboť jakou mírou měříte, takovou se naměří zas vám.“

Pokud zadáme slovo milosrdenství v internetovém vyhledávači, tak se objeví, že milosrdenství je: „účinný soucit s člověkem v nouzi, s někým potřebným či bezmocným, s člověkem zadluženým, nemajícím nárok na příznivé zacházení“. V Bibli čteme na mnoha místech o milosrdenství; o milosrdném samaritánu (L 10,30-37), o marnotratném synu (L 15,11-32)... Číst o milosrdenství v příbězích je poučné, ale osobní prožitek je nenahraditelný. Zažil jsem, že byl ke mně v poslední době nějaký člověk milosrdný? A co teprve ve vztahu k Bohu. Zažil jsem Boží milosrdenství? Je postní doba čas na zhodnocení mého směřování,

mých cílů. Někdy si říkám, že s mojí duší je to jako s autem. Potřebuje pravidelný servis. Ne, že by se mi vždycky chtělo, ale slova odpuštění, Božího milosrdenství, mi dodávají sílu zase znovu se k Bohu vracet a využívat sílu svátosti smíření... V druhé části textu jsou doporučení, co nedělat a co dělat. Možná není špatné zamyslet se, co dělám já. Dokážu zhodnotit své místo v rodině, v práci, ve farnosti, v církvi? V biblickém textu čteme o příslibech, dávejte a bude vám dáno... Dát peníze? Nebo kousek ze svých schopností? Někdy i malá pomoc, malá služba dokáže udělat radost. Dokážu ve své rodině najít drobnost, která potěší ostatní členy domácnosti? Ve farnosti, dokážu najít drobnost, skrze kterou budu blíž ostatním lidem z farnosti a zároveň třeba pomohu někomu, kdo ani nemá sílu říct si o pomoc. Moc rádi se vracíme k myšlence dnes již svaté Matky Terezy, že ne všichni můžeme dělat veliké věci, ale všichni můžeme dělat malé věci s velikou láskou. Tak vám přejeme hodně síly v postním snažení, a otevřené oči i srdce pro všechno, co nám dobrý Bůh posílá.

Daniel a Veronika Měkotovi, Chrudim

Bože, ty chceš, abychom se cvičili v kázni a sebeovládání, a tak byli schopnější plnit tvou vůli; pomáhej nám, ať se varujeme hříchů a ochotně konáme, co nám ukládá tvá láska. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

SLAVNOST SV. JOSEFA, SNOUBENCE PANNY MARIE

Mt 1,16.18-21.24a

Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný Kristus. S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal.

Dnes, na svátek sv. Josefa, se můžeme zamyslet nad tím, čím pro nás může být tento muž inspirující. Josef miluje svou dívku Marii. Jistě na ni stále myslí a těší se na společný život. Náhle však přichází zpráva, že jeho milovaná snoubenka je těhotná. Maria nic nevysvětluje. Jak se zachovat? V dané situaci je to pro muže katastrofa. A ještě k tomu je zde zákon

a veřejné mínění. Josefovi však na Marii stále záleží, je citlivý i k její rodině. Domníval se, že může Marii buď propustit, a tím zrušit zasnuby, nebo ji nechat ukamenovat. Rozhodl se tedy se srdcem plným bolesti, že se s ní v tichosti rozejde. Je tu však Bůh, který plán mění. Co se zdálo lidsky ztracené, dostává smysl a je povýšeno na vyšší úroveň. „Člověče, neboj se. Mám pro tebe lepší cestu, než si umíš představit.“ Neříká však: „Musíš to takto udělat.“

Postoj Josefa se dnes může na první pohled mnoha lidem zdát jako přežitok. Vždyť ve svém okolí vidíme, že společný život před svatbou se považuje za normální, dítě je překážkou pro pohodlí nebo seberealizaci. Často víme nejlépe, jak si v životě poradit, abychom na tom netratili, nebo si nevíme rady vůbec a spoléháme na pochybné zdroje.

V postní době se snažíme prohloubit náš vztah k Bohu. Je dobré brát Boha do svých každodenních rozhodování, hledat jeho moudrost. Nejedná se o slepou poslušnost, ale o důvěru, že Bohu na každém člověku záleží.

Když se Josef probudil, vše bylo stejné jako dřív. Změnilo se však Josefovo srdce. Byl totiž ve svém životě Bohu otevřený a uvěřil mu, aniž andělovo poselství plně chápal. Stejně jako Maria řekl svým jednáním Bohu ano a postaral se jako správný muž o milovanou ženu a její dítě – Božího syna.

Svatý Josefe, oroduj za nás!

Tereza a Josef Vostrovští, Chrudim

Všemohoucí Bože, tys povolal svatého Josefa, aby už od počátku chránil dílo našeho vykoupení; dej, ať tvá církev s jeho pomocí věrně plní svůj úkol při uskutečňování díla spásy. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

STŘEDA PO 2. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 20,17-28

Když se Ježíš vydal na cestu do Jeruzaléma, vzal si stranou dvanáct učedníků a na cestě jim řekl: „Teď jdeme do Jeruzaléma. Tam Syn člověka bude vydán velekněžím a učitelům Zákona. Odsoudí ho k smrti a vydají pohanům, aby se mu posmívali, zbičovali a ukřižovali ho, ale třetího dne bude vzkříšen.“ Tu k němu přistoupila matka Zebedeových synů se svými syny a padla mu k nohám, aby ho o něco požádala. Zeptal se jí: „Co si přeješ?“ Odpověděla mu: „Poruč, aby tito dva moji synové zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici v tvém království.“ Ježíš na to řekl: „Nevíte, oč žádáte. Můžete pít kalich, který já budu pít?“ Odpověděli: „Můžeme.“ Řekl jim: „Můj kalich sice pít budete, ale udělovat místa po mé pravici a levici není má věc, ta místa patří těm, kterým jsou připravena od mého Otce.“ Když to uslyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na ty dva bratry. Ježíš si je však zavolal a řekl: „Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první,

ať je vaším otrokem. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“

Tak trošku si představuji ty chlapy kolem Pána Ježíše. Jak tak jdou prašnými cestami, klábosí. Co všechno s ním už zažili. Té laskavosti ke kdejakému chudákovi, tolik uzdravení, života navrácení, a pak to jídlo...! My bychom s nadsázkou řekli „Pečení holubi rovnou do...“, oni spíš vzpomínali na ty časy, kdy Hospodin vykrmoval jejich předky manou a křepelkami na cestě z egyptského otroctví do zaslíbené země. Ale pozor! Tady se přeci taky cosi slibovalo! Přímo království! Snad Římané odtáhnou a oni budou mít konečně zase svého krále. A jakého krále! Všeodpouštějícího dobráka, který probere kdejakého mrtvého, hluchého či chromého a vykrmí je z ničeho (a ještě zbude na horší časy). No to by mohl potřebovat někoho do vlády, ne?

Je možné, že jim něco takového hlavou šlo. V Matoušově evangeliu jde za dva z nich „lobovat“ jejich matka, u Marka si o funkci řeknou sami. „Můžete pít kalich, který já piji?“ „No jasně, jak by ne, ne?“ (Kdyby tak věděli...)

To se to fandí celebritám, hvězdám, idolům. A Pán Ježíš rozhodně superstar nemohl nebýt. Jeho učedníci a další členové „fanklubu“ byli tak oslněni a ochotni k následování v jeho hvězdné kariéře, že jim uteklo to zásadní. Bible nám říká, že ještě před tímto rozhovorem to řekl dvakrát: „První budou poslední a poslední první.“ A v okamžiku, kdy učedníky připravuje na to, že brzy bude všechno ale úplně jinak, galilejští rybáři sní svůj sen o ulovené zlaté rybce...

Jak vnímáme a přijímáme Pána Ježíše dnes po 2000leté zkušenosti Církve a mnohaleté zkušenosti vlastní? Vnímáme opravdu to, co nám říká, a nebo si jeho slova projektujeme pod úhlem svých dětských přání, malostí, hříšností? A chceme ho doopravdy vnímat?

Markéta Požárová, Skuteč

Bože, uchovej své církvi horlivost v konání dobra, pomáhej jí ve věcech časných a dej, ať v tom vidí záruku, že ji dovedeš k hodnotám věčným. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ČTVRTEK PO 2. NEDĚLI POSTNÍ

Lk 16,19-31

Ježíš řekl farizeům: „Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmentu a každý den pořádal skvělou hostinu. U jeho dveří léhal jeden žebrák – jmenoval se Lazar – plný vředů a rád by utišil hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a (ještě k tomu) přicházeli psi a lízali mu vředy. Žebrák umřel a andělé ho odnesli do Abraháмова náručí. Pak umřel i boháč a byl pohřben. V pekle v mukách zdvihl oči a viděl zdálky Abraháma a v jeho náručí Lazara. A zvolal: »Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň kousek prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.« Abrahám však odpověděl: »Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zaživa, Lazar naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. A k tomu ke všemu zeje mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat od vás k nám.« (Boháč) řekl: »Prosím tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se také oni nedostali do tohoto místa muk.« Abrahám odpověděl: »Mají Mojžíše a Proroky, ať je uposlechnou!« On však odporoval: »Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých,

pak se obrátí.« Odpověděl mu: »Jestliže neposlouchají Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.«

Evangelista ve svém evangeliu opětovně zdůrazňuje, že pozemský život není všechno a smrtí život nekončí. Tento příběh je jedním z podobenství a výroků v Lukášově evangeliu pojednávající o bohatství. Začínají Mariiným chvalozpěvem v 1. kapitole. Jako jeden z mála příběhů v Bibli popisuje, co bude po smrti. Vyjadřuje věčnou lidskou touhu po spravedlnosti. A nenacházejíce ji v tomto životě, očekáváme ji v životě příštím.

Boháč je opravdu velmi bohatý muž, který už nemusí pracovat a pachtit se za dalším majetkem. Dnes bychom řekli, že má vše, co může od života čekat, může si dovolit vše, po čem zatouží. Stará se jen o sebe, o to, jak si užít své bohatství. Náplní jeho života je požitek. Jeho bohatství není negativně komentováno a také není nijak naznačeno, jak svého bohatství nabyl. V židovské tradici byl poctivě nabytý majetek považovaný za projev Božího požehnání. Není označen za hříšného nebo nemorálního.

Jeho protikladem je nemocný chudák Lazar ležící u boháčových vrat. Můžeme se domnívat, že byl tělesně postižený, neschopný se sám o sebe postarat. Za odpadky z boháčova stolu můžeme považovat chleba, ještě stále na Blízkém východě používaný při jídle jako nádobí a na utírání mastných rukou. Jeho jméno, hebrejsky Eleazar – Bůh pomáhá, které vyjadřuje jeho víru v Boha, je v příkřím rozporu s jeho stavem, kdy dokonce jeho vředy olizují psi, dodnes považovaní za nečistá zvířata. Stejně jako boháčovo bohatství, tak i Lazarova chudoba není vyzdvihována nebo haněna.

Tyto dvě ústřední postavy příběhu, spolu nemají žádný vztah, spojuje je pouze skutečnost, že Lazar leží u boháčových dveří. Pozoruhodné je, že zatímco chudák má jméno, tak boháč je pouze boháč.

K propojení jejich osudů dochází až v okamžiku po jejich smrti, kdy se jejich situace radikálně mění. Lazar se ocitá u Abraháma v nebi a boháč v pekle. Příčinou boháčova zavržení není jeho bohatství. Bohatství samo o sobě není špatné, špatné je pouze jeho nakládání s ním. V okamžiku, kdy se boháč ocitl v pekle, vychází najevo, že o Lazarovi za svého života věděl, protože zná jeho jméno. Přesto mu jeho sobectví, bezcitnost a přezíravost nedovolily, aby Lazarovi poslal nějaké jídlo. Tím mezi sebou a Lazarem vyhloubil propast, nepřekonatelnou i v nebi. Pravděpodobně docházel do synagogy a podle rozhovoru s Abrahamem znal Bibli a také její nařízení o poskytování almužen, ale neřídil se jí v praktickém životě. Jeho vztah k Lazarovi se nemění, stále ho považuje za někoho, kdo by mu měl sloužit. Asi si uvědomuje neměnnost svého osudu, proto alespoň prosí za svých pět bratrů, kteří ještě svůj osud mohou změnit. Ovšem ten, kdo se neřídí Božím slovem, neuvěří, i kdyby ho navštívil zemřelý Lazar.

Nikdo z nás se nebude považovat za boháče, který by nechal u svých dveří umřít ubožáka, vždyť všichni pracujeme a netrávíme život jen v samých radovánkách. Ale přesto – neleží u našich dveří nějaký Lazar? Nepřehlízíme ho? Nebuďme k jeho potřebám slepí. Vždyť mnohdy stačí maličkosti, příslovečné drobtý z našich bohatých stolů, které nás téměř nic nestojí. Nejedná se pouze o materiální pomoc. Mnohdy stačí úsměv, přátelské slovo, drobná pomoc, malá chvílka společně stráveného času. Vždyť kolik našich známých je osamělých, zklamaných, opuštěných a především starých lidí, kteří potřebují jen malinkou část našeho volného času. A nechtějí nic jiného, jen abychom je

vyslechli. Neleží mezi námi a druhými propast, kterou oni nemohou překročit? Propast vytvořená naší lhostejností, neústupností, přezíravostí, pýchou a sobectvím...

Považujeme Písmo svaté za opravdovou normu pro víru a život? Nejsme my všichni jako pět boháčových bratrů, kteří ke svému obrácení potřebují návštěvu zemřelého Lazara? Opravdu k naší víře a pokání potřebujeme další a další zjevení, zázraky a další mimořádné duchovní prožitky? V tom případě jsme na tom spíše hůře než oněch pět bratrů. Vždyť máme proti jejich Starému zákonu navíc ještě evangelia, Skutky apoštolů, listy apoštolů a za uplynulé dva tisíce let velké množství svědectví a zjevení. Vytáhněme každý svou zaprášenou Bibli a oživme svoji víru jejím studiem.

Nabídněme alespoň něco málo z našeho bohatého stolu potřebným. Nekopejme propasti mezi námi a ostatními, které by oni nemohli překročit, ale naopak snažme se stavět mosty, které nás budou vzájemně propojovat a povzbuzovat.

Vítězslav Příbyl, Předhradí

Bože, ty miluješ nevinnost a znovu ji dáváš těm, kdo se k tobě kajícím navracejí: obrať k sobě naše srdce a dej nám novou sílu Ducha svatého, ať jsme pevní ve víře a horliví v konání dobra. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PÁTEK PO 2. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 21,33-43.45-46

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Poslyšte jiné podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázel vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali. (Hospodář) poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. Naposled k nim poslal svého syna; myslal si: »Na mého syna budou mít ohled.« Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: »To je dědic. Pojdte, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše!« A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?“ Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a svou vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ Ježíš jim řekl: „Nečetli jste nikdy v Písmu: »Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné«? Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“ Když velekněží a farizeové uslyšeli tato

jeho podobenství, poznali, že mluví o nich. Hleděli se ho zmocnit, ale měli strach z lidu, protože (lidé) ho považovali za proroka.

Rozjímání nad podobenstvím o proradných vinařích.

Každá slova Pána Ježíše a obzvláště v nich obsažená podobenství vybízejí k otázkám a odpovědím, zkusme se tedy ptát a odpovídat...

Co představuje onu vinici?

Vinice je náš život, a to se vším, co jsme, co děláme a co nám bylo darováno.

Kdo je tím hospodářem, který vinici založil, pečlivě spravoval, a nakonec pronajal?

Nikdo jiný než sám Bůh, který nás s láskou stvořil a obdaroval vším potřebným.

A kdo jsou oni proradní vinaři, kteří se neštítí ani největšího zločinu?

S bolestí si musíme přiznat, že jsme to často my sami, pokaždé když se protivíme Boží vůli. Bůh nás pozval, obdařil důstojností a svobodou k tomu, abychom spravovali nám svěřené (rozumějme naše životy) k Boží slávě a vytvářeli společenství lásky s Ním. Naše hříchy nám ale často brání konat tento úkol. Bohu ale nejsme lhostejní, proto nám dokonce posílá a obětuje svého Syna, aby nás přivedl zpět k Otci.

Jak se nyní zachováme tváří v tvář vyslanému Synu?

To je vpravdě životně důležité rozhodnutí.

Budeme jako proradní vinaři, kteří nakonec dojdou k záhubě?

Nebo budeme těmi druhými, kteří „odvádí výnos v určený čas“?

Odpověď se zdá být pro křesťana zcela jasná, a přesto naše přirozenost nás znovu a znovu usvědčuje ze selhávání. Máme tedy toto rozhodnutí pro Syna konat dnes a denně. Naštěstí Boží láska a trpělivost s námi jsou nekonečně vytrvalejší než naše nevěrnost. Boží syn k nám přichází stále a stále („...a v našich očích je to podivuhodné...“)

Nakonec otázky ke zpytování svědomí, odpovězme si upřímně každý sám pro sebe:

- Spravuji mně svěřené dle Boží vůle a k větší slávě Boží?
- Chci spolupracovat na Božích plánech se mnou i přes moje dílčí selhání?
- Rozhoduji se opravdu denně pro Krista?
- Je pro mě Pán Ježíš tím kvádrem nárožním?
- Jsou místa či oblasti, kde si usurpuji „vinici“ jen sám pro sebe a nechci do nich vpustit Syna?

Zdeněk Heřmánek, Kutná Hora

Všemohoucí Bože, posilni v nás ducha kajícího, abychom se v této postní době očistili pokáním a připravili se oslavit velikonoce s čistým srdcem a vnitřní pravdivostí. Skrže tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

SOBOTA PO 2. NEDĚLI POSTNÍ

Lk 15,1-3.11-32

K Ježíšovi přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: »Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.« On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchýtil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával. Tu šel do sebe a řekl: »Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!« Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl: »Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem.« Ale otec nařídil služebníkům: »Honem přineste

nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!« A začali se veselit. Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: »Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.« Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otci odpověděl: »Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!« Otec mu odpověděl: »Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.«

Tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije...

Tato část evangelia podle Lukáše, nad kterou se dnes zamýšlíme, je velmi hluboká.

Ať už zvoleným jazykem, popsáním příběhem či svou „pointou“.

Nabízí nám totiž své dvě roviny: pohled nás všech, kteří byli někdy v životě někým blízkým opuštěni, ale také těch, co se rozhodli opustit...

Ta první situace, kdy zažíváme odloučení v rodinách, v církevním společenství nebo ve společnosti vůbec, se může jevit na první pohled jako ta bolestnější. Protože smutek a lítost k nám přicházejí okamžitě a bez varování. Prožíváme zoufalství,

nechápeme, nerozumíme a hledáme vysvětlení, jež nepřichází.

Na rozdíl od těch, kteří se dobrovolně rozhodli pro odloučení. Pocitují, alespoň v začátku, úlevu a pocit vítězství nad sebou samými i nad námi ostatními. Může to být jen pár okamžiků, týdnů, či dokonce několik let než začnou cítit ve svém srdci nepojmenovatelnou prázdnotu. A to je první okamžik, první naděje na jejich návrat...

Bratři a sestry, kolikrát se někdo z nás ocitl v jedné nebo druhé situaci? Kolikrát jsme my sami stáli před rozhodnutím odsoudit či odpustit?

Z obou těchto cest nás vysvobozuje Pán Ježíš Kristus. Uvědomme si tedy, jakou láskou a odpuštěním nás zahrnul a stále zahrnuje On sám.

Zkusme tedy i my v této postní době otevřít svá srdce, modlit se a trpělivě čekat na návrat všech našich „ztracených synů“. Budme připraveni na odpuštění, protože teprve tehdy vymizí i naše trápení a bolest.

Bůh Vám žehnej.

Lenka Keclová, Kutná Hora

Modlitba:

Pane Ježíši Kriste, děkujeme Ti za Tvou lásku, důvěru i za Tvé odpuštění.

Kéž dokážeme i my otevřít svá srdce a nechat působit Ducha Svatého v jeho velikosti a kráse. Amen.

Svou milostí, Bože, léčíš naše slabosti a dáváš nám už nyní účast na životě, který nás čeká v nebi; ved' nás, dokud žijeme zde na zemi, a doved' nás do světla, ve kterém ty sám přebýváš. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

3. NEDĚLE POSTNÍ, CYKLUS C

Lk 13,1-9

V té době přišli k Ježíšovi se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví obětních zvířat. Řekl jim na to: „Myslíte, že ti Galilejci, když to museli vytrpět, byli větší hříšníci než ostatní Galilejci? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni podobně zahynete. Anebo oněch osmnáct, na které padla věž v Siloe a usmrtila je: myslíte, že byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni právě tak zahynete.“ Vypravoval pak toto podobenství: „Jeden člověk měl na své vinici zasazený fíkovník a přišel na něm hledat ovoce, ale nic nenašel. Proto řekl vinaři: »Hle, už tři léta přicházím hledat ovoce na tomto fíkovníku, a nic nenacházím. Poraz ho! Proč má zabírat půdu?« On mu však odpověděl: »Pane, nech ho tu ještě tento rok. Okopám ho a pohnojím, snad příště ovoce ponese. Jestliže ne, dáš ho pak porazit.«

Velmi intenzivně tu můžeme vnímat dvě části tohoto evangelia. První polovina hovoří o tragických zprávách šířených mezi lidmi. Smísení lidské krve

s krví obětních zvířat! Jak rychle se tato zpráva šířila? Hruza! Přišli za Ježíšem lidé vyděšení, senzacechtiví, soudící? Nevíme, ale přišli a dostali odpověď.

Dnes jsme zavalováni tak obrovským množstvím tragických zpráv. A jak rychle se šíří. Kolik jim věnujeme pozornosti? Proč je to tak zvláštním způsobem přitažlivé? Přicházíme s nimi za Ježíšem, aby do nich vnesl světlo svého pohledu?

Myslíte, že ti Galilejci nebo ti, na něž spadla věž, byli větší hříšníci? Možná nás tragické zprávy přitahují i proto, že si říkáme, to se nám stát nemůže, jsme lepší anebo jsme na tom lépe.

Jaké obrácení má Ježíš na mysli? Obrácení není odvrácení od skutečnosti a její popření. Obrácení je vědomí, že i já jsem obyčejný člověk s chybami a hříchy. Když nebudu mít oporu v Bohu, mohu zahynout. Jak? Nejspíš v beznaději, falešném soucitu, v nelaskavém posuzování druhých, angažovaností někde úplně jinde než ve svých stavovských povinnostech. Obrácení každý den znovu. Alespoň pokus v postní době, ráno předsevzetí, večer kontrola svědomím. Daří se? Nedaří, aspoň ne tak jak bych chtěla.

A Ježíš to ví. A tak přichází řada na druhou část evangelia. „Okopám ho a pohnojím, snad příště přinese ovoce.“ Slova „okopat a pohnojit“ věru nezní tak libozvučně jako „pochlácholit a pohladit“. Přesto nebo právě proto je to vlastně nádherná šance, zvládnout to, co od nás Pán očekává. Díky za ni.

Marie Macková, Kutná Hora

Bože, studnice milosrdenství a dobroty, ty nám dáváš příležitost, abychom svou hříšnost léčili modlitbou, postem a štedrostí; pohleď, jak ve svědomí cítíme svou vinu a pokorně se z ní vyznáváme, ukaž na nás své veliké slitování, odpusť nám a pozvedni nás k sobě. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

SLAVNOST ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ

Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoliv byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

Milí přátelé, bratři a sestry,

jsme za polovinou postní doby a nyní si připomínáme příběh zvěstování Panně Marii, tak jak ho napsal sv. Lukáš ve svém evangeliu. Radostná zvěst o tom, že se narodí Spasitel! Ježíš Kristus.

„U Boha není nic nemožné“. Co to znamená v našem konkrétním osobním životě... co se stane, když nás Bůh osloví?

Na začátku anděl Gabriel osloví Marii a ujistí ji, že se nemusí bát: **„Neboj se, Maria!“** Svatý papež Jan Pavel II. po celý svůj pontifikát vytrvale zdůrazňoval, že i my se nemáme bát. Vždyť jsme nezaslouženě obdrželi veliký dar víry a našli milost u Boha. Čeho se máme bát?

Nejčastějším důvodem našich strachů je nejistota a neznámo, zkrátka to, co v danou chvíli nemůžeme pochopit. Maria se také bála a uvažovala o tom, co jí anděl řekl, ve svém srdci. Je správné a důležité uvažovat a nebýt zbrklý ve svém jednání. Někdy však v časové tísní nebo v emocích jednáme unáhleně a dopouštíme se chyb. Potom je o to důležitější najít odvahu omluvit se, říkat promiň a snažit se ponaučit se ze svých chyb.

Matka Boží uvažovala a nakonec našla odvahu říci „ano“! Vzpomeňme si i my na chvíle, kdy o něčem přemýšlíme a pak... pak zapomeneme udělat tu podstatnou a důležitou věc, a sice se rozhodnout a konat! Odvaha znamená také umět poprosit o pomoc. Říci „prosím“ není znak neschopnosti nebo zbabělosti či dokonce slabosti. Ba právě naopak! Jen člověk odvážný se nebojí požádat o pomoc a poradit se. Jako křesťané nikdy nezapomínejme se radit s tím nejdůležitějším a nejlepším rádcem a tím je Duch Svatý. Jako otec třech dětí už moc dobře vím, jak moc ho ve výchově potřebuje-

me, jak nám pomáhá překonávat nejistotu, strach z budoucnosti.

Odvážit se a udělat krok do tmy jako Maria znamená uvědomovat si a chápat svůj příběh. I zde si připomeneme slova sv. papeže Jana Pavla II., který řekl, že „**víra – to je výzva ke svobodě!**“ Odvážit se udělat krok víry do neznáma si dovolí ten, kdo je pokorný a připravený, a to Maria jistě byla. Nebojme se tedy i my tohoto kroku a důvěřujme Bohu.

Tak jako u Boha není nic nemožné, tak je zapotřebí si uvědomovat **rozdíl mezi člověkem a Bohem**. Maria byla ženou, která si to velmi dobře uvědomovala, a proto mohla přijmout Boží vůli i přes nejistotu a následně doprovázet Ježíše na jeho pozemské pouti. Zůstat otevřený vůči Božímu slovu, nebát se a vzít důsledky svých rozhodnutí a činů, otevřít své srdce, vydávat ovoce, přinášet Ježíše tomuto světu.

Ježíš je konkrétní člověk a stejně tak i Boží slovo. Budme tedy bdělí a připraveni. Všude kolem nás je tolik lidí, kteří potřebují vidět, že skrze nás, naše jednání, naši práci a skutky promlouvá živý Bůh. Není to jen o množství slov, ale skrze náš příklad, všude tam, kde jsme, lze přinášet víru, víru v jediného Boha – Trojjediného Boha Otce, Syna Ježíše a Ducha Svatého.

Budme tedy darem jeden pro druhého a začněme u toho nejbližšího vedle nás – manželky, dětí, rodiny, spolupracovníků, sousedů a zkrátka: nebojme se! Vždyť jak se zpívá v jedné písni „**s námi je Bůh, Immanuel!**“

Pokud je s námi Bůh a my s ním a v něm, a snažíme se žít a jednat podle toho, pak můžeme tak jako Maria říci „**jsem služebník/služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.**“ Nebo jinak: ne má vůle, ale Boží vůle! Jak často zapomínáme a neuvědomujeme si, že pýcha je počátkem a zdrojem všech našich ostatních chyb a hříchů. Modleme

se, abychom dokázali s odvahou a pomocí Boží více naslouchat tichému, jemnému vánku, kterým k nám Bůh promlouvá.

V úvodu zaznělo, že u „**Boha není nic nemožné,**“ a s touto vírou v Boží moc a jeho milost přicházejme k němu s pokorou a s odvahou se mu svěřujeme se vším, co nás tíží nebo z čeho se radujeme. Bůh na nás vždy čeká a je připraven nám odpustit a pomoci, když o to budeme prosit. On nám dává tak velikou svobodu, protože nás tolik miluje!

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy a pomoz nám modlit se s důvěrou v Tebe a Tvou pomoc ve všech našich bolestech a radostech. Duchu Svatý, přijď a zkoumej naše srdce! Očisti je od všech hříchů a pomáhej nám je znovu a znovu vyznávat, vždyť jsme lidé slabí. Pane, s Tvou pomocí se budeme snažit být dobrými lidmi, kteří jsou připraveni a ochotni být druhým nablízku, tak jako jsi Ty vždy připraven pomoci nám!

Libor Wawrzacz, Pardubice

Bože, vyznáváme, že se tvé Slovo stalo v lůně Panny Marie člověkem, tvůj Syn, náš Vykupitel, se stal jedním z nás a má účast na našem lidském životě; dej, ať i my máme účast na jeho božství. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

ÚTERÝ PO 3. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 18,21-35

Petr přistoupil k Ježíšovi a zeptal se: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně prohřeší? Nejvíc sedmkrát?“ Ježíš mu odpověděl: „Neříkám ti nejvíc sedmkrát, ale (třeba) sedmdesátseptmkrát. Nebeské království se podobá králi, který chtěl provést vyúčtování se svými služebníky. A když s vyúčtováním začal, přivedli mu jednoho dlužníka, u kterého měl deset tisíc hřiven. Protože (dlužník) neměl čím zaplatit, pán rozkázal prodat ho i se ženou a dětmi a se vším, co měl, a tím zaplatit. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: »Měj se mnou strpení, a všechno ti zaplatím!« A pán se nad tím služebníkem smíloval, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal se s jedním ze svých druhů ve službě, který mu byl dlužen sto denárů. Začal ho škrtit a křičel: »Zaplat, co jsi dlužen!« Jeho druh padl před ním na kolena a prosil ho: »Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!« On však nechtěl, ale šel a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí. Když jeho druhové ve službě viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili. Šli a všechno to pověděli svému pánovi. Tu si ho pán zavolaal a řekl mu: »Služebníku ničemný! Celý dluh

jsem ti odpustil, protože jsi mě prosil. Neměl ses tedy i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smiloval já nad tebou?» A jeho pán se rozhněval a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil celý dluh. Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže každý svému bratru ze srdce neodpustíte.“

Odpuštění je ve vztazích mezi lidmi velmi důležité. Vytváří a udržuje společenství. Mezi křesťany je to podstatná věc. Petr za celou církev se Krista ptá: Kolikrát? A navrhuje, velkoryse pro tehdejší společnost se zásadou „oko za oko, zub za zub“, hodně – až sedmkrát. A dostává odpověď, kterou evangelista tlumočí nám, křesťanům hledajícím svůj podíl na vytváření opravdového lidského společenství podle Kristových výzev. Odpouštět bez hranic, ze srdce, nejen slovně. Odpouštět, když je to potřeba, tak vždycky. Kristus říká: odpouštět až do krajnosti, protože velké zlo lze překonat jen velkou mírou dobra. Nečekat, až začne ten druhý, ale udělat první krok: hledat nový přístup k člověku. Odpuštění umožní vytvořit nový vztah, který byl poškozen nebo zničen. Je však třeba hledat v sobě sílu, abychom dokázali odpustit. Odpuštění totiž není věcí citu, ale vůle: Chci odpustit. Nedokážeme to jen vlastními silami, potřebujeme Boží pomoc. A Bůh je nekonečně milosrdný a jde nám příkladem v odpouštění a také posiluje nás, když ho chceme napodobovat.

V tom je také smysl podobenství, které v tomto evangelijním úryvku následuje po krátkém dialogu Petra s Ježíšem. Ukazuje krále, který velkoryse odpouští svému služebníku obrovský dluh. A ten, jako často i my, křesťané, kteří by měli pochopit a prožít tisíciletou tradici našich předchůdců, nedokáže svému bližnímu, kolegovi služebníku odpustit relativně drobnost.

Ježíš nás naučil oslovit Boha Otce prosbou „Odpust nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“. Buďme pravdiví a potvrzujme slova Modlitby Páně ve svém životě. Uskutečnění Kristova požadavku odpustit až sedmdesát sedmkrát také vytváří v církvi prostředí, ve kterém přichází Boží království. Mysleme na to nejen v postní době!

Jan Kohl, Pardubice

Prosíme tě, Bože, provázej nás svou milostí a pomáhej nám, abychom ti oddaně sloužili. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

STŘEDA PO 3. NEDĚLI POSTNÍ

Mt 5,17-19

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nemyslete, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky. Nepřišel jsem je zrušit, ale naplnit. Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se to všechno nestane. Kdyby tedy někdo zrušil jedno z těchto přikázání – a třebaš i to nejmenší – a tak učil lidi, bude v nebeském království nejmenší. Kdo se však bude jimi řídit a jim učit, bude v nebeském království veliký.“

Než se dostaneme k Ježíšovým slovům z evangelia, bude vhodné pohlédnout na starozákonní čtení dnešního dne. Jde o část Mojžíšovy řeči z Deuteronomia (Dt 4,1.5-9) a žalm 147. Oba texty se týkají Božího zákona.

Není možné si nevšimnout radosti, nadšení a chvály, kterými starozákonní svatopisci zahrnují zákon. „Oznámil své slovo Jakobovi, nařízení svá a soudy Izraeli. Tak žádnému z pronárodů neučinil, jeho

soudy nepoznaly.“ (Ž 147,19-20) Vidíme, že žal-
mista se zde raduje z Božích nařízení, dokonce
jako by šlo o vyvrcholení Jeho díla: tyto verše totiž
uzavírají žalm, který oslavuje Boží stvořitelské dílo.
Podobnými slovy mluví Mojžíš v úryvku dnešní-
ho prvního čtení: „A má jiný veliký národ nařízení
a práva tak spravedlivá jako celý tento zákon, který
vám dnes předkládám?“ (Dt 4,8)

Můžeme si říci – copak jsou ti Židé normální?
Takhle se radovat z omezování vlastní svobody!
Ta chvála zní šokujícím způsobem pro toho, kdo
je zvyklý, že zákon je především třeba nějak obe-
jít neboli že „pravidla jsou přeci od toho, aby se
porušovala“.

Zákony – pravidla soužití určité společnosti – ovšem
existují, aby daly životu řád. Dobrá nařízení jsou
znakem moudrosti toho, kdo se jimi řídí a dobré
zákony jsou známkou vyspělé společnosti („Když
uslyší všechna tato nařízení, řeknou: »Jak moud-
rý a rozumný lid je tento veliký národ!«“ Dt 4,6)
Izrael se právem raduje: vždyť tvůrcem zákona,
podle kterého se vyvolený národ řídí, je samotný
Stvořitel, Pán vesmíru. Kdo by mohl mít spraved-
livějšího zákonodárce?

Ježíš své horské kázání zahajuje odkazem na ži-
dovský Zákon. Prý jej nepřišel zrušit, ale naplnit.
Přitom neváhá kritizovat nařízení, která od
pravého smyslu Zákona odvádějí – např. rituální
předpisy, které, ač měly zprvu pozitivní funkci,
mohly vést k upozadění lásky k bližnímu. Jiné
předpisy (o vraždě či cizoložství) naopak zpřísní-
ňuje, opět s odkazem na jejich pravý smysl, na
původní vůli zákonodárce. Vlastní autoritou se
staví nad Mojžíše, nepřímou se takto prohlašuje za
Mesiáše, Syna Božího.

Ježíš zákon naplnil sám na sobě – on toho byl
schopen jako jediný skutečně spravedlivý. A přiná-
ší zákon nový, jehož centrem je on sám. Fakt, že

zákon lze shrnout jako dvojpřikázání lásky k Bohu a člověku byl znám již farizeům. Je to však samotný Kristus, který přináší skutečnou novost. Ano, Kristus v horském kázání zvěstuje příchod Božího království a on sám je centrem tohoto království. Naplňování zákona – tedy cesta ke svatosti, kterou mělo být dodržování příkazů Tóry – se nyní děje následováním Ježíše Krista. K Němu se přimkněme a od Něho se učme jak žít jeho přikázání lásky k bližnímu.

Morální nárok starozákonních přikázání je stále platný. Jakkoliv totiž víme, že smyslem zákona je láska k Bohu a člověku, konkrétní ustanovení (především pak Desatero) nám stále ukazují cestu, jak tento smysl každý den naplňovat.

Jiří Suchomel, Ústí nad Orlicí

Prosíme tě, Bože, pomáhej nám, ať se cvičíme v postní kázni a živíme tvým slovem, aby nás sebeovládání připravilo k věrnému plnění tvé vůle a společná modlitba aby nás vedla k trvalému spojení s tebou. Skrže tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ČTVRTEK PO 3. NEDĚLI POSTNÍ

Lk 11,14-23

Ježíš vyháněl zlého ducha z němého člověka. Když zlý duch vyšel, němý promluvil. Zástupy žasly, ale někteří z nich řekli: „Vyhání zlé duchy s (pomocí) Belzebuba, vládce zlých duchů!“ Jiní ho pokoušeli a žádali od něho znamení z nebe. On však znal jejich myšlenky, a proto jim řekl: „Každé království proti sobě rozdvojené zpusťne a dům na dům padne. Je-li tedy i satan v sobě rozdvojen, jak obstojí jeho království? Říkáte totiž, že vyháním zlé duchy s (pomocí) Belzebuba. Jestliže já vyháním zlé duchy s (pomocí) Belzebuba, s čím (pomocí) je vyhánějí vaši synové? Proto oni budou vašimi soudci. Jestliže však vyháním zlé duchy prstem Božím, pak už k vám přišlo Boží království. Dokud ozbrojený silák hlídá svůj dvůr, jeho majetek je v bezpečí. Přepadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu jeho zbraně, na které spoléhal, a jeho kořist rozdává. Kdo není se mnou, je proti mně, a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje!“

Ježíšovo veřejné působení provázely události, které vzbuzovaly zájem, zvědavost, rozpaky i nevoli. „Syn tesařův“, o němž se jeho současníci domnívali, že

jej dobře znají a „pohoršovali se nad ním“ (Mt 13, 53–58), vystupoval s autoritou, uzdravoval nemocné, křísil mrtvé a také vyháněl zlé duchy. Dnešní úryvek Písma svatého zachycuje událost vyhnání zlého ducha z němého člověka (paralelní texty v synoptických evangeliích: Mt 12, 22–30 a Mk 3, 22–27).

Svatý Lukáš klade ve svém evangeliu a rovněž ve Skutcích apoštolů velký důraz na působení Ducha Svatého. Ježíš na vznášené námitky a jisté nepochopení přihlížejících vysvětluje, že zlé duchy nevyhání s pomocí jejich vládce, nýbrž prstem Božím (v. 20). Vyhánění démonů prstem Božím, tedy svrchovanou mocí Boha, pak označuje za projev přítomnosti Božího království a označení můžeme vztáhnout také na Ducha Svatého. Potvrzení nacházíme jak v paralelních biblických textech, tak kupříkladu ve svatodušním chvalozpěvu *Veni creator Spiritus*, kde o třetí božské osobě říkáme: „Ty sedmi darů studnice – prst Otcovy jsi pravice – tys Bohem přislíbený host – ty dáváš ústům výmluvnost.“ Tak jako v případě jiného uzdravení je účinek příkazu Ježíše Krista okamžitý: zlý duch musí odejít, dosud němý může promluvit (v. 14).

Od určitého bodu (Lk 9,51) koncipuje Lukáš celý text evangelia jako popis Ježíšova putování k Jeruzalému, kde o židovských Velikonocích vyvrcholilo Kristovo pozemské působení smrtí na kříži a zmrtvýchvstáním. V tomto vykupitelském díle Ježíš Kristus zvítězil nad vším, co do života člověka přinesl prvotní hřích a přináší dědičná vina – hříchem, smrtí a Božím nepřítelem. Již preface první neděle postní nám připomíná, že Kristus „přemohl našeho starého nepřítele a naučil nás bojovat se zlem.“ Svatoý Pavel v listě Římanům píše: „Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu“ (Řím 6, 9). Ježíš, jednorozený a nestvořený Syn Boží, přitom ďábla čili satana, svůdce celé země znal již před vtělením: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe“ (Lk 10,18, viz Zj 12,7–9).

Díky Ježíšovu vykupitelskému dílu slaví církve svátosti a dále svátostiny, mezi něž patří žehnání pro

nejrůznější příležitosti a exorcismy. Nejedná se ovšem primárně o zvláštní projevy, které mohou mimořádné působení Božího nepřítele a jeho vyhánění provázet. Kdybychom zůstali na úrovni zmíněných jevů, jak jsou prezentovány kupříkladu v určitém druhu literatury nebo filmů, zastávali bychom podobný postoj jako Ježíšovi současníci a považovali Krista pouze za tesařova syna s neobvyklými schopnostmi. V první řadě naopak jde o pomoc člověku v konkrétní situaci a v konečném důsledku o jeho spásu. Z tohoto důvodu může každý biskup a na základě jeho pověření kněz či jáhen konat obřady exorcismů, při nichž vyhání zlé duchy. Posvěcení služebníci tak konají jeden z úkolů, svěřený Ježíšem: „Dal jsem vám moc šlapat na hady a štíry a přemáhat všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit“ (Lk 10,19). Jedná se však o delikátní pomoc, kterou lze vykonat až po pečlivém zvážení; kromě toho rituál nelze vnímat izolovaně od obrácení k životu s Kristem.

V každodenním křesťanském životě lze obvyklému působení Božího nepřítele – pokušení – čelit prostředky, k jejichž intenzivnějšímu prožívání nás zve svatopostní období: modlitbou, postem, almužnou. Milost posvěcující získaná po vykonané svátosti smíření nás chrání proti útokům Zlého jako Boží výzbroj (Ef 6,11–18), kterou je třeba pravidelně obnovovat. Dnešní modlitba po svatém přijímání zmiňuje spojené svátostí a obnovy sil: „Bože, ty obnovuješ naše síly svými svátostmi; pozvedej nás svou pomocí, abychom vytrvalou spoluprací s tvou milostí směřovali ke spáse. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.“

Michal Sklenář, Ústí nad Orlicí

Pokorně tě prosíme, Bože, dej, ať stále hlouběji pronikáme do velikonočního tajemství, abychom blížící se svátky našeho vykoupení slavili s opravdovou zbožností. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PÁTEK PO 3. NEDĚLI POSTNÍ

Mk 12,28 b-34

Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: »Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.« Druhé je toto: »Miluj svého bližního jako sám sebe.« Žádné jiné přikázání není větší než tato.“ Učitel Zákona mu na to řekl: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že on je jediný a není jiného kromě něho a milovat ho celým srdcem, celým rozumem a celou silou a milovat bližního jako sám sebe je víc než všechny oběti a dary.“ Když Ježíš viděl, že (učitel Zákona) odpověděl rozumně, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“ A nikdo se už neodvážil dát mu nějakou otázku.

Začátek 12. kapitoly Markova evangelia je bohatý na myšlenky vyslovené Ježíšem v podobenstvích a přechází do následující živé diskuse s oponenty.

Ježíš přímo odpovídá na takzvané chytáky, které na něho měli postupně připraveny. Protože nebyli schopni jej usvědčit z neznalosti, nebo dokonce z nesprávného výkladu Zákona, uchyluje se poslední tazatel nakonec k otázce, která byla mezi židovskými zákoníky zřejmě předmětem neukončených debat: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš v duchu Desatera odpovídá dvěma větami tak přesvědčivě, že získává od tazatele výborné hodnocení, podtržené oslovením „Mistře“. Na důkaz uznání pravdivosti a pochopení Ježíšovy odpovědi, rozvíjí ji tazatel sám ještě o vlastní názor. Závěrečná věta „Nejsi daleko od Božího království“ pronesená Ježíšem, udělala definitivní tečku za jejich rozhovorem, a ukázala na správný směr uvažování o cestě životem nejen jemu, ale i všem přítomným.

Poměrně dramatická situace se tak uklidňuje, a pro běžného čtenáře Písma to může být příkladný dialog dvou biblických postav, které se vzájemně respektují, ačkoliv jsou každý v jiném společenském postavení. Předpokladem pro plodný dialog je nejen postoj pokory a naslouchání jednoho druhému, ale také správné porozumění otázce, která byla v rámci konkrétního tématu položena. V dnešní době je poměrně vzácné ve vyhrocených debatách nacházet podobné příklady konstruktivního dialogu, který by vedl k jasné a stručně vyjádřenému společnému závěru. Mnohdy se spolu mívá jak otázky, tak odpovědi, natož aby si diskutující navzájem projevíli respekt a uznání.

Pro nás, žijící z víry, kteří Písmo bereme jako zjevené Slovo Boží, je probíhající dialog Ježíše se zákoníkem v podstatě důležitým místem předání aktualizovaného vydání Desatera lidstvu, od samotného Boha Stvořitele, prostřednictvím Syna a Duchu Svatého o tom, že Bůh je Láska. Od strogých přikázání jsme tímto dějinným okamžikem dospěli k láskyplnému vysvětlení, pro jaký způsob života nás Bůh stvořil. Žít v lásce k Bohu a k lidem.

Naplňovat tuto vizi i dnes, v době, kterou si v rámci své profese dovolím podle profesora Kevina Warwicka charakterizovat jako úsvit robotů a soumrak lidstva, je pro nás zvláště velká výzva. Nejen o křesťanské lásce hovořit, ale žít navzájem v lásce jako společenství.

Vývoj ve společnosti spěje stále výrazněji k individualismu a k prosazování idejí, kde pánem našeho života není Stvořitel, ale člověk sám. Důkazem tohoto trendu jsou například rostoucí snahy o zasahování do poslání a postavení rodiny ve společnosti. Proto bude stále náročnější žít a obhájit naše osobní životní postoje, postavené na dvou základních kamenech, na lásce k Bohu a k bližnímu.

Nejen pro vznikající křesťanství Ježíš Kristus v podstatě vyslovil preambuli univerzálního zákonodárství. Také my jsme zažili nedávnou diskusi v EU o přihlášení se ke křesťanským kořenům, ale výsledný odklon zákonodárných autorit EU při tvorbě základních principů společenských vztahů v Evropské unii k obecným deklaracím nám jasné směřování tímto směrem neukazuje. Prohlášením „Ve jménu Boha všemohoucího“, uvádí v Evropě svoje ústavní principy vzájemných vztahů ve společnosti pouze Švýcarská konfederace. V českých společenských podmínkách se navíc s Božími zákony v podstatě již ani nepočítá. Proto záleží na každém z nás, abychom hledali způsoby, jak žít v lásce k Bohu a k sobě navzájem a sdíleli si svoje nabyté zkušenosti.

Sdělená osobní zkušenost je na jedné straně výrazem otevřeného vztahu k bližnímu, a možnost naslouchat těm, kteří svoje zkušenosti poskytují nám, je darem. Častokrát stačí maličkosti k tomu, abychom pochopili vzájemnou potřebu si vycházet vstříc s bližními bez rozdílu. Sám si uchovávám v paměti jeden drobný příběh, který je provázán s mým působením v mládí ve vojenské základ-

ní službě na Šumavě. Před několika lety jsme se s manželkou vydali podívat se do této krajiny jako cykloturisté. Nečekali jsme nic mimořádného, pouze si obnovit vzpomínky na mládí. Krajina stále krásná, vojenské prostory opuštěné. V neděli jsme navštívili ranní mši svatou, kde bylo přítomno poměrně početné společenství dětí školního věku. Zřejmě byly zvyklé na cizí lidi, protože se bez velkého respektu a přirozeně rozběhly před kostelem i za námi. Rozdávaly lidem svoje obrázky. Mně jedno děvče vtisklo do ruky malé srdíčko, nakreslené a vystřižené z papíru, s textem „Bůh Tě miluje“. Když jsem jej obrátil, na druhé straně bylo napsáno „Pošli to dál!“...

Doufám, že i dnes tento vzkaz, který jsem si doma trvale umístil nad rozepjatá ramena Krista na kříži, mohu tímto způsobem naplnit a předat širšímu společenství. Ježíš svoje slova dosvědčoval svým životem až do konce svého pozemského putování, a také očekává od nás, abychom svým životem doplňovali jeho Vykupitelské poslání naší opětovnou láskou k Bohu a ke všem bližním.

Václav Klička, Ústí nad Orlicí

Prosíme tě, dobrotivý Bože, vlej nám do srdce svou milost, abychom ovládali sklony lidské slabosti a dovedli žít podle tvých přikázání. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

SOBOTA PO 3. NEDĚLI POSTNÍ

Lk 18,9-14

Některým lidem, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl Ježíš toto podobenství: „Dva lidé šli do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus a druhý celník. Farizeus se postavil a modlil se v duchu takto: »Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé: lupiči, podvodníci, cizoložníci nebo i jako tamhleten celník. Postím se dvakrát za týden, odvádím desátky ze všech svých příjmů.« Celník však zůstal stát vzadu a neodvažoval se ani pozdvihnout oči k nebi, ale bil se v prsa a říkal: »Bože, buď milostiv mně hříšnému!« Říkám vám: Celník se vrátil domů ospravedlněn, ne však farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“

Stvoření, které si zakládá samo na sobě... Jak absurdní se to může zdát. Přitom se to ale neustále děje. Kdo z nás alespoň částečně nevyžaduje pozornost a docenění svých činů?

Vstupujeme-li do chrámu proto, abychom předkládali ostatním svoji dobrotu a dokonalost, kde ta dobrotu a dokonalost je? Vytrácí se v naší pýše... Je přece naprosto mimo jít v modlitbě před Boha s tím, že ho vlastně vůbec nepotřebujeme. Farizeus asi skutečně nebyl jako ten celník, nejspíš skutečně dodržoval židovská nařízení a příkazy. Chybělo mu ale to nejzákladnější, k čemu nás Ježíš vyzývá. Chyběla mu láska a pokora. Vždyť on celníka soudil nejspíš už proto, že byl celníkem a vlastně ani nepřipouštěl tu možnost, že by mohl být dobrý. Můžeme celý život věnovat nařízením a příkazům, abychom byli dokonalí anebo se obrátit a milovat i ve své nedokonalosti druhé jako sami sebe! V tom jsou přece všechny zákony a proroci. Nechci tvrdit, že není dobré držet se Božích přikázání, ale je potřeba najít jejich podstatu. Pokud si budu jen dělat čářečky za splnění, nutně se musím ztrácet smyslu. Kdo je šťastnější, ten kdo staví dům jako zázemí pro rodinu nebo ten, kdo dává cihlu na cihlu, aby si vydělal?

Člověk směřující ke svatosti nikdy nesmí ustrnout na tom, co Bůh jeho prostřednictvím dokázal. Měli bychom žít přítomností a právě teď objevovat Boha v lidech kolem nás. Pokud v tomto ustaneme a začneme se opíjet tím, co bylo, a povyšovat se nad ostatní pro dary, které jsme od Boha dostali, šlapeme si cestičku do záhuby. Pokud se máme v této postní době skutečně obrátit a proměnit, musíme zahodit všechny naše předsudky a zapomenout na vlastní výdobytky. Zcela se odevzdat Bohu a prosit ho o odpuštění. Zapřít vlastní ego a položit sám sebe do prachu. Dokud si budeme zakládat sami na sobě, nedojdeme štěstí, nedojdeme svatosti! Ten, kdo si zakládá sám na sobě, dojde toho čím je – „jsi prach

a v prach se obrátíš“. Ten, který si ale zakládá na Bohu, může být Bohem pozdvihnut z prachu a přiveden do svatosti! A přesně to bych nám všem přál! 😊

Jiří Enderle, Poděšín

Bože, ty nám dáváš už v této postní době účast na Kristově smrti a vzkříšení; pomáhej nám, ať se dobře připravíme na slavení velikonoc, abychom plně prožívali radost z našeho vykoupení. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

4. NEDĚLE POSTNÍ, CYKLUS C

Lk 15,1-3.11-32

K Ježíšovi přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: »Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.« On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchytil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával. Tu šel do sebe a řekl: »Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!« Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl: »Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým

synem.« Ale otec nařídil služebníkům: »Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!« A začali se veselit. Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: »Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.« Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otci odpověděl: »Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!« Otec mu odpověděl: »Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.«

Když jsem dostal tento úryvek, napadlo mě jako první to, že už je to opravdu vyčerpaná kapitola... O tomto už bylo tolik řečeno a napsáno, že už se musím nutně opakovat. Rozhodl jsem se to ale nevzdat a nechat Duchu Svatému prostor, aby se oslavil. Snad tedy moje řádky nebudou pouhým opakováním toho, co jsem slyšel, ale budou opravdu vycházet z Ducha Svatého jako nové světlo pro nás! Po dočtení této kapitoly mi došlo, že se mě nejvíce dotýkají právě poslední dva verše. Zažil jsem ve svém životě moment (to jsem byl ještě dítě), kdy jsem hrozně stěží přijímal konvertitu, který přišel

do našeho farního společenství. Snažil jsem se být otevřený, ale něco mi pořád našeptávalo, že je to nespravedlivé, takhle v dospělosti přijít mezi nás a být ve stejné rovině. Dnes už to naštěstí vidím trochu jinak, ale člověk se otevřenosti pro druhé musí učit celý život. Často právě ti, kteří mezi nás vejdou až v dospělosti, bývají těmi pravými proroky a jsou nejvyššími nositeli světla. Nutně musím zmínit svatého apoštola Pavla, který neustále pronásledoval křesťany, až se křesťanem sám stal a nakonec nesl světlo Kristovo snad po největší části světa, jak se kdy komu povedlo. Jak snadno nad někým zlomíme hůl, zadupeme ho do země a popliveme, co když ale právě v něm je ukryta naše cesta ke svatosti?

Kým jsme vlastně v tomto podobenství my? Jsme ti, milosrdenstvím oplývající (Božím obrazem)? Nebo ti „bezchybní“, pracující, Otcí oddáni v zákonech ale na něho i druhé zapomínající? Nebo ti, kteří dokáží po všech špatných rozhodnutích a chvílích plných sebestřednosti přijít v pokoře k Otcí, vyznat svoje viny a prosit o odpuštění a spásu?

Bratr, který byl stále s Otcem, taky projevil jednu „krásnou“ vlastnost, která nás křesťany tak často potkává... vyčítá Otcí to, že hoduje se svým synem, který se mu navrátil, kterého ale sám nedovede přijmout nazpět jako svého bratra, a přitom by rád Otce obešel ve svém slavení s přáteli! Říká Otcí, že mu nikdy neposkytl ani kůzle, aby se mohl se svými přáteli poveselit... Zapomíná ale zcela na Otce! Jako bych se viděl, když Boha prosím a nějak ho vlastně z přání samotných vystrkují! Přitom by ale právě Boží přítomnost měla být naším cílem! V tomto rozhodně neplatí ono slavné: „cesta je cílem“, ale já bych spíš s nadsázkou řekl: „cíl je cestou“. Jak to myslím? Tak, že bychom měli usilovat o to, aby se už zde utvářelo Boží království a ráj byl co nejbliž už dnes. Nevěřím sice tomu, že se ráje na zemi za svého života dočkáme, ale usilovat o to

musíme, jinak svět skončí ve tmě! Probudme se tedy z naší ospalosti srdce a pozvěme k sobě Ježíše, aby nás očistil a my mohli nést jeho světlo!

Jiří Enderle, Poděšín

Bože, tys poslal na svět svého Syna a jeho prostřednictvím uskutečňuješ naše vykoupení; oživ víru svého lidu, abychom se s oddanou zbožností připravovali na velikonoční svátky. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PONDĚLÍ PO 4. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 4,43-54

Ježíš odešel ze Samařska do Galileje. Sám totiž dosvědčil, že prorok ve svém rodném kraji není ve vážnosti. Když tedy přišel do Galileje, Galilejané ho (vládně) přijali, protože viděli všechno, co vykonal v Jeruzalémě o svátcích; i oni tam totiž byli na svátků. Přišel tedy zase do Kány v Galileji, kde proměnil vodu ve víno. Byl tam jeden královský úředník, jehož syn ležel nemocen v Kafarnau. Když uslyšel, že Ježíš přišel z Judska do Galileje, vyhledal ho a prosil, aby šel a uzdravil mu syna – už totiž skoro umíral. Ježíš mu řekl: „Jestliže nevidíte znamení a zázraky, nikdy neuvěříte.“ Královský úředník mu odpověděl: „Pane, přijď, než moje dítě umře!“ Ježíš mu řekl: „Jen jdi, tvůj syn je živ.“ Ten člověk uvěřil tomu slovu, které mu Ježíš řekl, a šel. Když ještě byl na cestě, přišli mu naproti jeho služebníci a hlásili: „Tvůj syn je živ!“ Zeptal se jich tedy na hodinu, kdy mu začalo být lépe. Odpověděli mu: „Včera v jednu hodinu odpoledne mu přestala horečka.“ Poznal tedy otec, že to bylo právě v tu chvíli, kdy mu Ježíš řekl: » Tvůj syn je živ.« A uvěřil on i všichni v jeho domě. To bylo druhé znamení, které Ježíš vykonal, když se vrátil z Judska do Galileje.

„Ten člověk uvěřil tomu slovu, které mu Ježíš řekl, a šel... A uvěřil on i všichni v jeho domě.“

V Mt 8,5-13 a Lk 7,1-10 je tento příběh vyličen trochu jinak. Vystupuje zde setník, který Ježíšovi řekne, že nemusí chodit do jeho domu, že stačí, když řekne jen slovo... a Ježíš je udiven a říká: tak velikou víru jsem v Izraeli nenalezl u nikoho (Mt 8,10).

Někdy se setkávám s tímto názorem: „On (ona) nevěří (rozuměj: nevěří v Boha, nechodí do kostela...), protože nemá dar víry.“ Je víra v Boha, v jeho existenci, dar, který je dán jen někomu? A ostatní mají smůlu?

Sv. Cyril Jeruzalémský říká: „Pro víru máme sice jen jediné slovo, ale označuje dvě rozdílné skutečnosti. První druh víry se týká obsahu učení: spočívá ve vzepětí duše k nějaké skutečnosti a v souhlasu s ní... Druhý druh víry nám uděluje sám Kristus jako milost... *jinému se opět dostává víry od téhož Ducha (...)* Tato víra udělovaná Duchem jako milost... mocně působí to, co přesahuje lidské schopnosti. Kdo má tuto víru, řekne této hoře: *Přesuň se odtud tam; a přesuň se.* Měj tedy tu první víru, která závisí na tobě a směřuje k Bohu, abys od Boha dostal tu druhou, která působí to, co přesahuje lidské schopnosti.“

Postní doba je především o obnově této první víry, která závisí na mně. Jaká je to víra, co se ode mne požaduje? Je o důvěře a odevzdanosti, kdy se člověk obrací od sebe k tomu, komu uvěřil. Přestává se spoléhat na své poznání, své názory, své síly, a spolehne se na toho, v něhož věří. Je to krok pokory, který není vždy snadný. I Ježíšovým učedníkům trvá dlouho, než Kristu plně uvěří.

Když se podíváme, co je cílem postní doby, najdeme odpověď v liturgii velikonoční vigílie: „Proto nyní vykonejme to, nač jsme se čtyřicet dní připravovali, a obnovme své křestní vyznání: Zřekněme se ducha zla a vyznejme víru v Krista Ježíše, zřekněme se hříchu a slibme, že chceme sloužit Bohu v jeho svaté církvi.“ (*Misál, výzva o vigílii před obnovou křestního vyzn. víry*)

Vyznáme víru v Ježíše Krista. Nejen že věřím v jeho existenci, ale že věřím a důvěřuji Jemu a jeho slovu. Že chci svůj život podřizovat Ježíši, a ne sobě; vyznávám, že věřím jeho slovu, že věřím, že jeho slovo má moc a... vyznávám, že On je Pánem světa, že On je ten, kdo zachraňuje, vysvobozuje. Vyznávám, že Ježíš je Pán i mého života, vyznávám: ne má, ale Tvá vůle ať se stane, ne jak já chci, ale jak Ty chceš. Tato víra závisí na mně, vyžaduje mé rozhodnutí, mou odvahu, mou pokoru.

Víra a vyjití. Víra, kterou se odevzdávám slovu a moci Ježíše, v něhož věřím, mě vede k tomu, abych své myšlenky, slova i skutky uvedl do souladu s tím, komu jsem takto uvěřil. A to je druhá oblast přípravy na Velikonoce:

Připravujeme se na to, že se o velikonoční noci slavnostně zřekneme ducha zla. Tedy všeho, co nás od Boha odvádí, zřekneme se toho, abychom hledali moc a pomoc jinde, abychom věřili slovům někoho jiného... Zříkám se bezbožnosti, tedy života bez Boha.

Tato postní doba pro mě může být výzvou a pozváním, abych si uvědomil, co vše pro mě osobně Bůh dělal a dělá, abych se znovu nechal oslovit jeho slovem, abych mu byl vděčný a odpověděl Mu: zřekl se (Zlého), vyznal (víru) a přijmul (nový život) – a každý rok znovu...

*„Ten člověk uvěřil tomu slovu, které mu Ježíš řekl, a šel.
Víra a vyjití...*

Helena Johnová, Česká Třebová

Ve své nevýslovné dobrotě nám, Bože, poskytuješ prostředky ke spáse, a tak nás neustále obnovuješ; veď svou církev, aby v ní dílo tvé milosti přinášelo užitek, a dávej jí, co potřebuje na své cestě k tobě. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ÚTERÝ PO 4. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 5,1-3a.5-16

Byly židovské svátky a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V Jeruzalémě u Ovčí brány je rybník, hebrejsky zvaný Bethzatha, s pěti podloubími. V nich lehávalo množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých. Byl tam jeden člověk, ten byl nemocný už osmatřicet let. Když ho Ježíš viděl, jak tam leží, a poznal, že je tak nemocný už dlouho, zeptal se ho: „Chceš být zdravý?“ Nemocný mu odpověděl: „Pane, nemám nikoho, kdo by mě snesl do rybníka, když se voda rozvíří. Než tam dojdu já, jiný už tam sestoupí přede mnou.“ Ježíš mu řekl: „Vstaň, vezmi své lehátko a chod!“ A hned byl ten člověk uzdraven, vzal svoje lehátko a chodil. Ten den však byla sobota. Proto židé tomu uzdravenému namítli: „Je sobota! Nesmíš nosit lehátko!“ Odpověděl jim: „Ten, kdo mě uzdravil, mi řekl: »Vezmi své lehátko a chod!«“ Zeptali se ho: »Kdo je ten člověk, který ti řekl: »Vezmi ho a chod!«?“ Ale ten uzdravený nevěděl, kdo to je. Ježíš se totiž vzdálil, protože na tom místě bylo mnoho lidí. Později ho Ježíš potkal v chrámě a řekl mu: „Hle, jsi zdrav. Už nehřeš, aby tě nestihlo něco horšího!“ Ten člověk odešel a oznámil židům, že ho uzdravil Ježíš. Proto židé Ježíše pronásledovali, že dělal takové věci v sobotu.

VSTAŇ A CHODĚ (Jan 5,1–3a.5–16)

Nemohu začít toto zamyšlení jinak, než vcítěním se do člověka, o kterém je v příběhu řeč. Bolest, bezmoc, samota, špína a nepřítelství kolem.

Muž ležící dlouhé roky upoután na lůžko. Nemá nikoho, kdo by se o něj staral. Neleží v čistě povlečené posteli, není pravidelně otáčen, převlékán a nikým léčen. Leží na místě plném bolesti, nářku a soupeření o to, kdo se dostane do zvířené vody a bude uzdraven. Může to být vždy jen ten první, a proto je boj mezi nimi nelítostný. Každý kdo leží vedle, je soupeř. On ví, že prvním nikdy nebude, protože sám to nezvládne. Je tak opuštěný, že mu nikdo nepomůže. A vtom zazní otázka: „Chceš být uzdraven?“ Hloupý vtip a výsměch? Ne. Ježíš chce, aby si na tuto otázku nemocný sám odpověděl a nebyl zaskočen změnou života. Ježíš odpoví, že nepotřebuje, protože ji zná. Muž ani netuší, že se setkal se samotným Bohem. Jeho odpověď je plná rezignace a i přesto Ježíš přichází do jeho života a učiní zázrak. To uzdravení, ve které nemocný už nedoufal. On rozpoznal jeho utrpení a bolest. Muž uposlechne jeho příkaz. Vezme své lože a jde. Jeho tělo muselo být totálně zubožené. Dlouhým ležením tělu ochabují svaly, končetiny jsou pokroucené kontrakturami, a přesto je muž schopný vstát, vzít i své lože a nést ho. Ježíš muže uzdravil jinak, než si představoval. Myslel si, že mu pomůže do vody, až se zvíří. Bůh často jedná jinak, než si představujeme.

Ježíš svůj zázrak učinil v sobotu. Proč? Nemohlo to den počkat? Chtěl snad popudit židovské představené?

Ježíš chtěl, aby židovští představení pochopili, že sobota je dar od jeho Otce, den, ve kterém se touží

s člověkem zvláštním způsobem setkat. To, že člověk plní přikázání, ale nemusí rozumět jeho obsahu, se může stát komukoliv, nejen Židům. Ježíš chce, aby lidé o jejich smyslu přemýšleli, aby přemýšleli o tom, co po nás Bůh chce, aby rozuměli tomu, že smyslem přikázání je chránit život. Nikoho nezajímalo, že se stal zázrak, ale největší zájem je namířen na to, že byl porušen sobotní klid.

Příběh je zakončen Ježíšovou větou: „Pohleď, jsi uzdraven. Už nehřeš, ať se ti nepříhoda něco horšího.“ Ježíš myslí i na uzdravení duchovní stránky člověka. On mu nevyhrožuje, jak to na první pohled vypadá. Varuje ho, aby unesl tíhu „normálního a zdravého“ života.

Ježíš tímto příběhem mluví k nám všem. Chce nám sdělit, že s ním není nic nemožného, a i když se někdy cítíme tak, že na nás zapomněl, tak se rozhlédněme kolem sebe a zamysleme se i nad zdánlivě maličkostmi v našem životě, protože právě v nich často pocítíme největší Boží velikost.

Gabriela Sýkorová, Přívrata u České Třebové

Bože, veď nás, ať prožíváme postní dobu s opravdovou zbožností, abychom byli dobře připraveni přijmout velikonoční poselství o našem vykoupení a vydávat o něm svědectví. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

STŘEDA PO 4. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 5,17-30

Ježíš řekl židům: „Můj Otec je až dosud činný, i já jsem činný.“ To byl další důvod, proč se ho židé snažili zabít: nejen, že rušil sobotu, ale také, že nazýval Boha svým vlastním otcem a stavěl se tak Bohu naroveň. Ježíš jim na to řekl: „Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže sám ze sebe konat nic, nýbrž jen to, co vidí, že koná Otec; co totiž koná on, koná stejně i Syn. Vždyť Otec Syna miluje a ukazuje mu všechno, co sám koná. A ukáže mu ještě větší skutky než tyto, takže budete žasnout. Neboť jako Otec křísí mrtvé a je oživuje, tak i Syn oživuje, koho chce. Otec totiž nikoho nesoudí, ale všechn soud odevzdal Synovi, aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nectí Syna, nectí ani Otce, který ho poslal. Amen, amen, pravím vám: Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má věčný život a nepodléhá soudu, ale přešel už ze smrti do života. Amen, amen, pravím vám: Přichází hodina – ano, už je tady – kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna a ti, kdo uslyší, budou žít. Jako totiž Otec má život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě, a obdařil ho mocí konat soud, protože je Syn člověka. Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho

hlas a vyjdou: ti, kdo konali dobro, budou vzkříšeni k životu, kdo páchali zlo, budou vzkříšeni k odsouzení. Já sám ze sebe nemohu dělat nic. Soudím podle toho, co slyším, a můj soud je spravedlivý, protože nehledám vůli svou, ale vůli toho, který mě poslal.“

JDEME NA HRAD!

„Kubo, jdeme na Hrad!“ říká děda a my hned vyrazíme. Jen stěží udržím psa na vodítku, to zvíře se těší snad ještě víc. Hrad byla opuštěná cihelna za sídlištěm. Vysoká tráva, prudké vytěžené svahy, dobrodružství. Ale děda mě nenechal jen běhat s klackem po cimbuří a zuřivě kosit nepřátele, on mi také vyprávěl. Stalo se pak ve svitavské nemocnici, že za mnou tento prarodič přišel, když jsem tam ležel s astmatickým záchvatem, a přinesl mi příběh všech příběhů: první díl Vinnetoua. Tak jsem se mohl podílet i já na Příběhu, který prožívalo několik generací přede mnou, i já jsem se učil střílet z henryovky a jezdit na mustangu.

„Jeníčku, jdeme na Pumu!“ říkám někdy svému synovi. Ano, dědečkovi už nosíme jen kytky na hrob, ale tím vůbec nic neskončilo. Hrad vzal za své pod nápory bagrů, Vinnetoua už nikdo nechte, ale dva lidé pořád stoupají kamsi vzhůru. Puma je jenom kopec nad Českou Třebovou, kde se s Jeníčkem učíme šplhat. Tam nahoře žije také osamělý zajíc, a když se dobře rozhlédneme, spatříme stopy divočáků. Rostou tu vysoké ostružiny, do serpentin se onen pahorek řítí téměř kolmo a někde pod ním byl na konci války zavražděn jakýsi student. Co všechno se tu dá v sobotu odpoledne zažít! Ještě jsme nespočítali všechny slepýše a užovky. A co teprve, až se Jeníček odváží otevřít příběh všech příběhů!

Ani u našeho Pána, který přijal nejen lidské tělo, ale také lidskou psychiku, to nemohlo být jinak. „*Syn nemůže činit sám od sebe nic, pokud to nevidí činit Otce,*“ říká Ježíš Židům (v překladu Jeruzalémské bible). A já se odvažuji tvrdit, že celé Janovo evangelium v pozoruhodné jednoduchosti jen stále dokola vypovídá o jednotě Otce a Syna. Co mě děda naučil, učím zase já své děti. Kam mě děda pozval, zvu také já. „*Neboť Otec miluje Syna a ukazuje mu vše, co činí.*“ Dáváme svým potomkům příběhy, jimiž jsme žili kdysi my, zveme je, aby vkročili do našich dobrodružství, a toužíme, aby jednou našli místo také v Příběhu, který je principem všech ostatních příběhů. Tolik práce to dalo Nikodémovi, aby pochopil, že se člověk musí narodit ještě duchovně, totiž vejít do příběhu Božího království v dějinách (Jan 3, 7).

Jako kluk jsem někdy říkával: „Jsem dědův!“ A vůbec jsem tím nemyslel, co tvrdili všichni ostatní kolem – že mám stejný nos a že můj hlas zní dost podobně. Ne, já jsem chtěl být úplně jako děda a žít ve světě jeho napínavých příběhů. Židé se u Jana dovolávají své příbuznosti s Abrahámem, i oni čtou v Písmech a považují Boha za Otce. Ale to, co žijí, jsou naprosto jiné příběhy, duchem se tělesnému původci odcizili. Je to přece možné, přijmout život tělesný, ale odmítnout život ducha: „*Kdo jej uslyší, budou žít.*“ Ba co víc: leží to před námi jako ustavičné pokušení, vyhodit staré příběhy jako nepotřebnou veteš a pak jen o Dušičkách někde zapálit svíčku.

Mnozí se mi snažili sdělit, že děda měl tisíce chyb. Leckdo mu dodnes vyčítá spoustu věcí. Já se držím toho, jak jsem dědečka poznal (nebo spíše: co mi dovolil poznat ze sebe). A je to Ježíš Kristus, kdo v Janově evangeliu nepřestává hovořit o Otcí. Ani při poslední večeři neustane líčit fascinující obdarování, jehož se mu dostalo. Toto dobrodružství vůbec neskončilo. Obdrželi jsme totiž

Ducha, který nám připomíná, co všechno Ježíš (jakožto Syn) činil, „a ukáže nám ještě větší skutky než tyto.“ „Jdeme na Hrad,“ říká každému pokolení milující Otec a dítě za dítětem fascinovaně zírání na nedozírné krajiny Příběhu o cestě ze smrti do života.

Jakub Brdíčko, Česká Třebová

Bože, ty odměňuješ spravedlivé za jejich zásluhy a hříšníkům odpouštíš pro jejich pokání; milostivě vyslyš naše prosby a pomoz nám, abychom s pravou kajícíností vyznali své viny a dosáhli odpuštění. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ČTVRTEK PO 4. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 5,31-47

Ježíš řekl židům: „Svědčím-li já sám o sobě, mé svědectví není právoplatné. Někdo jiný je to, kdo svědčí o mně, a vím, že svědectví, které o mně vydává, je právoplatné. Vy jste poslali k Janovi a on vydal svědectví pravdě. Já však nepřijímám svědectví od člověka, ale toto říkám, abyste byli spaseni. Jan byl lampa hořící a svítící, a vám se zachtělo jen na chvíli radovat se z jejího světla. Já však mám svědectví větší než Janovo: totiž skutky, které mi dal Otec, abych je vykonal. Právě ty skutky, které konám, svědčí pro mne, že mě Otec poslal. A sám Otec, který mě poslal, vydal o mně svědectví. Nikdy jste neslyšeli jeho hlas, nikdy jste neviděli jeho tvář a jeho slovo ve vás nezůstává, protože nevěříte tomu, koho on poslal. Zkoumáte Písma, protože vy myslíte, že v nich máte věčný život – a právě Písma svědčí o mně; ale nechcete přijít ke mně, abyste měli život. Slávu od lidí nepřijímám. Ale vás znám: nemáte v sobě Boží lásku. Já jsem přišel ve jménu svého Otce, a nepřijímáte mě. Přijde-li jiný ve vlastním jménu, toho přijmete. Jak vy můžete uvěřit, když oslavujete sebe navzájem, ale nehledáte slávu jen od samého Boha? Nemyslete si, že já na

vás budu u Otce žalovat. Vaším žalobcem je Mojžíš, na kterého vy spoléháte. Kdybyste totiž věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. Nevěříte-li však tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům?“

Kdo nesvědčí, ještě se nedotkl

Čím to, že se naše náboženství po smrti našeho Pána raketově rozrostlo? A proč se v naší části světa tento rozvoj zadrhl? Tímto krátkým Slovem bych nás chtěl opět vybudovat do nádhery Božího obrazu, kterým zrcadlíme nesmírnou hloubku a moudrost našeho Stvořitele. Také povzbudit do dalších dnů!

Jedno z témat, nad kterým se chci zamyslet, je téma svědectví. To leželo našemu Pánu velice na srdci! A je to stále téma nosné a pro nás důležité! Již dva tisíce let zní Jeho slova: „... **dostanete sílu Ducha Svatého, který na vás sestoupí a budete mi svědky... až na sám konec země**“ (Sk 1,8). Tento příslib a zároveň nárok je směřován i nám, dnes. Tady a teď! Pán povolává všechny, celou církev, své tajuplné tělo!

Kristus sám, když uvažuje o tomto tématu (J 5, 31-47), si všímá, že Bůh Otec svědčí o svém Synu, a to v celém Písmu, tak jak nám bylo předáno. Duch Svatý svědčí také o Kristu a to ústy proroků před i po Janu Křtiteli. Ježíš sám, tím, že plní skutky, které pro něj připravil Otec, svědčí o Otcí! Pokud máme být obrazem Božím a uposlechnout výzvu našeho Pána, **i my máme svědčit!** Svědčit o našem Pánu. Kdo nesvědčí, ještě potřebuje být evangelizován! Ještě se potřebuje dotknout Pánových ran! Svědčit máme tím, že budeme také konat skutky, které nám On připravil. A zde vidím první zádrhel.

Jak je to s našimi skutky! Konáme skutečně skutky, které nám připravil náš Otec v nebesích? Ježíš nás povzbuzuje k ještě hlubší a opravdové modlitbě v Duchu! Jak poznáme, co máme dělat? Koho se ptáme? A známe hlas svého Pána? Viděli jsme někdy Jeho tvář? Neděláme náhodou věci, které si my (vy)myslíme, nebo předpokládáme, že jsou od nás okolím očekávány? Nebo, ještě hůře, nestaráme se o vlastní břich, o vlastní blaho? Nejsme příliš navázáni na majetek, peníze, slávu v pýše satanově? Vroucně se modleme! Rozmlouvejme s Pánem a to především s Pánem ukřižovaným a zmrtvýchvstalým! Sv. Pavel chtěl hlásat jedině Krista ukřižovaného (1 Kor 2,2), ale také pamatoval na Krista vzkříšeného (2 Tim 2,8)! Toto je výzva platná pro celé Tělo Kristovo! Berme našeho Pána vážně a berme si z něho příklad! On zemřel, abychom my mohli žít! (Řím 6 kap.) A my žijeme, abychom mohli svědčit!

Více prosme o Ducha svatého! To je druhá ne méně podstatná výzva! Prosme o přítomnost Ducha svatého mezi námi a v nás samotných! Prosme a usilujme o dary Ducha (např. 1 Kor 12 a 14 kap.), o jeho ovoce (Gal 5,22) a o dary služby v církvi (Ef 4,11–12)! Vždyť nebyly Ježíšovy skutky, které si pro něj Otec připravil – uzdravovat, osvobozovat, rozvazovat a hlásat příchod Království nebeského? (Lk 4,18) A my jako tajemné tělo Kristovo nemáme pokračovat v těchto skutcích? Ano, máme! Ale to bez modlitby a bez Ducha Svatého nejde! To nejde lusknutím prstu! To nejde v pýše!

Pokud se nemodlíme za uzdravení, nemůžeme žádné uzdravení zakusit! Modleme se za uzdravení vztahů, těla, duše i ducha a určitě náš Pán ve své štědrosti bude rozdávat! Modlete se také jeden za druhého! Přímluvná modlitba, ale i modlitba za uzdravení a osvobození, je veliký dar, který máme rozbalovat a používat! Znovu to ve svých obcích obnovme! Otevřeme své brány nejprve pro nemocné

ze svého středu a pak i pro další, kteří jdou náhodou kolem! Proč naše církevní obce jsou tak upjaté, jako by ochrnuly? Znova opakuji. Nebojte se! Pán je s námi! (Mt 28,20)

Jak jinak chceme být svědky!? Bez pravidelného čtení Písma, bez každodenní modlitby, osobní i přímluvné, bez Ducha Svatého to nepůjde! Sám náš Pán nám říká, že: „kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci“ (J 14,12) Co jiného chceme dát tomuto světu, než to, co nám předal Kristus na kříži a pak po zmrtvýchvstání a nakonec o Letnicích! To ale není majetek a starosti tohoto světa! Je to Duch Boží! Jeho moudrost, rada, síla, rozum, poznání atd.

Písmo nám dává pár konkrétních pobídek k budování Těla Kristova a vydávání svědectví o Kristu! Toto je vůle Boží! (1 Tes 4,3n.) Umějme žít se svou vlastní ženou, svatě a s úctou! Buďme horliví v prokazování si vzájemné bratrské lásky! Odpouštějme si! Buďme smířliví a žijme střízně. Žijme pokojně, věnujme se své práci, nežijme zahálčivým životem. Kdo káže, ať káže Krista! Nemějme oblibu v přílišném filozofování. Sami dobře víme, že den Páně přijde jako zloděj v noci! Žijme tedy tak, abychom se líbili Bohu! Nehledejme slávu tohoto světa!

Jan Výborný, Humpolec

Bože, obracíme se k tobě s pokornou prosbou: pomáhej nám, ať usilujeme o vnitřní obnovu a horlivě konáme, co je dobré, a dej nám sílu, abychom jednali vždycky podle tvé vůle a dobře se připravili na slavení velikonočních svátků. Skrže tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PÁTEK PO 4. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 7,1-2. 10. 25-30

Ježíš chodil po Galileji; po Judsku totiž chodit nechtěl, protože mu židé ukládali o život. Blížily se židovské svátky stánků. Když jeho příbuzní odešli na svátky, odebral se tam i on – ne veřejně, ale potajmu. Někteří lidé z Jeruzaléma se ptali: „Není to ten, kterého chtějí zabít? A hle: mluví veřejně a nic mu neříkají. Snad nepřišli přední muži skutečně k přesvědčení, že je to Mesiáš? Jenomže o tomhle víme, odkud je. Ale až přijde Mesiáš, nebude nikdo vědět, odkud je.“ Proto Ježíš, jak učil v chrámě, hlasitě zvolal: „Ano, znáte mě a víte, odkud jsem. A přece jsem nepřišel sám od sebe, ale poslal mě ten, který je pravdivý. Vy ho neznáte. Já ho znám, protože jsem od něho a on mě poslal.“ Tu by ho byli rádi zatkli, ale nikdo na něho nevztáhl ruku, protože ještě nepřišla jeho hodina.

Ježíš chodil po Galileji; po Judsku totiž chodit nechtěl, protože mu židé ukládali o život. Blížily se židovské svátky stánků. Když jeho příbuzní odešli na svátky, odebral se tam i on – ne veřejně, ale potajmu.

Někteří lidé z Jeruzaléma se ptali: „Není to ten, kterého chtějí zabít? A hle: mluví veřejně a nic mu neříkají. Snad nepřišli přední muži skutečně k přesvědčení, že je to Mesiáš? Jenomže o tomhle víme, odkud je. Ale až přijde Mesiáš, nebude nikdo vědět, odkud je.“ Proto Ježíš, jak učil v chrámě, hlasitě zvolal: „Ano, znáte mě a víte, odkud jsem. A přece jsem nepřišel sám od sebe, ale poslal mě ten, který je pravdivý. Vy ho neznáte. Já ho znám, protože jsem od něho a on mě poslal.“ Tu by ho byli rádi zatkli, ale nikdo na něho nevtáhl ruku, protože ještě nepřišla jeho hodina.

V úryvku dnešního evangelia se objevuje několik kontrastů. Do pomyslného střetu se zde dostává Judsko, které bylo považováno za zbožný kraj, a Galilea nazývaná pohanská. Na jedné straně se zde ukazuje, že Ježíš je raději v ústraní, protože mu jde o život, a na straně druhé jde na svátky do Jeruzaléma a vystupuje veřejně. Jsou nám předloženy svátky stánků, při kterých se oslavovala úroda – hojnost, ale zároveň je připomínané čtyřicetileté putování po poušti – místy, které hojností zrovna neoplývají. Lidé si mezi sebou povídají o Ježíši, snad si o něm šeptají, ale Ježíš na toto reaguje hlasitým zvoláním. Povídají si o tom, že Ježíš nemůže být Mesiáš, protože ho znají. Mesiáš má přece být podle jejich interpretací neznámý. Chtěli Ježíše zatknout, ale nikdo se neodvážil takového činu.

Také náš život může být plný kontrastů. Každý z nás se může zamyslet, jaké to jsou konkrétní situace. Zvláště nás k tomu vybízí právě probíhající postní doba. Pán Ježíš nám svým chováním, svými odpověďmi dává vzor. Předkládá nám možnosti, jak reagovat. O těchto možnostech se dovídáme na stránkách evangelií.

Postní doba nám dává příležitost soustředit se na kontrasty našeho života a zamyslet se, co s nimi uděláme. Jistě jsou chvíle v našem životě, kdy se

z hlediska víry nacházíme v jiném prostředí, než bychom chtěli nebo měli. Dostáváme se do situací, kdy bychom měli veřejně vystoupit, ale raději jsme v samotě anebo obráceně – měli bychom být v samotě, ale vyhledáváme rušnou společnost. Bohatě slavíme, ale zapomínáme na něčí nedostatek, neumíme se rozdělit. Šeptem si sdělujeme informace, které bychom neměli říkat vůbec. To, co bychom měli říci nahlas, raději neřekneme... Pán Ježíš ale umí naplnit všechny naše situace. Stačí mu je s čistým a pokorným srdcem odevzdat.

Jana Dománková, Komorovice

Bože, ty znáš naši slabost, a proto nám poskytuješ účinnou pomoc; dej, ať radostně přijímáme, co konáš pro naši záchranu, a zůstáváme ti věrní celým svým životem. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

SOBOTA PO 4. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 7,40-53

Když někteří ze zástupu slyšeli Ježíšova slova, říkali: „To je skutečně ten Prorok!“ Druzí zase: „To je Mesiáš!“ Ale jiní namítali: „Copak přijde Mesiáš z Galileje? Neříká Písmo, že Mesiáš vzejde z potomstva Davidova a z vesnice Betléma, odkud David pocházel?“ Proto kvůli němu došlo v zástupu k roztržce. Někteří z nich ho chtěli zatknout, ale nikdo na něho nevztáhl ruku. Služebníci (velerady) se vrátili k velekněžím a farizeům a ti se jich zeptali: „Proč jste ho nepřivedli?“ Služebníci odpověděli: „Žádný člověk nikdy tak nemluvil.“ Farizeové jim na to řekli: „I vy jste se nechali svést? Uvěřil v něho někdo z předních mužů nebo z farizeů? Leda jen tahle luza, která nezná Zákon – kletba na ně!“ Jeden z nich, Nikodém, ten, který už dříve přišel za Ježíšem, jim namítl: „Odsoudí náš Zákon někoho, dokud ho nevyslechne a nezjistí, co dělá?“ Odpověděli mu: „Nejsi ty také z Galileje? Zkoumej a uvidíš, že z Galileje prorok nepovstane.“ A každý se vrátil domů.

Všichni, kteří se s Ježíšem setkali, poznávali, že se nesetkávají s obyčejným člověkem. Byli však zmatení a nevěděli, co si o něm mají myslet. Někteří už tehdy tušili, že se jedná o Mesiáše, přesto si nebyli jisti. Tehdejší politická a náboženská elita Ježíše nepřijala, protože si nedovedla představit, že by člověk, který v společenském žebříčku nic neznamena, mohl být Mesiášem a osvoboditelem od zla. Většinu z tehdejších elit nezajímalo Ježíšovo poselství ani původ a osoba Ježíše, jednoduše byl považován za výtržníka a zdroj problémů a jeho posluchače považovali za chátru. Když se Ježíše zastal Nikodém, tak jeho slova obrátili proti němu. Možná, že elity čekaly, že se Ježíš bude snažit získat jejich přízeň. Jít si ho poslechnout však bylo pod jejich úroveň. Pro tuto svou pýchu byli odkázáni na to, co jim kdo donese.

V dnešní společnosti se setkáváme s množstvím informací, které jsou někdy pravdivé, jindy nepravdivé. Hledání pravdy bohužel často ještě komplikují i různé pseudoelity. O prosté lidi se pramálo zajímají, o to víc však pracují s technikami manipulace s davem. Aby bylo dosaženo jejich cílů, jsou vypouštěny různé dezinformace a hoaxy a i my se často stáváme jejich oběťmi a šíříme je dál.

Tyto techniky rafinovaně míří na lidské pudy, a my se jimi necháváme oklamat. Podléháme černobílému vidění světa, saháme po laciných řešeních. Necháváme se kupovat nesplnitelnými sliby. Výměnou za tyto sliby ztrácíme paměť a často i rozum.

Přitom Ježíšovo poselství je křišťálově čisté a přímočaré. Vnímá druhého, naslouchá, neuhýbá před těžkostmi a bolestí, neslibuje plný nákupní košík, nízké daně a slevy zadarmo. Ježíš jde svou pravdou až do dřene našich kostí. To, co nabízí, je úžasné, co

požaduje, stojí hodně sebezapření. Nechce po nás laciné plnění rituálů, chce nás pravdivé, chce skutky a ne řeči. Nenabízí funkce a posty a celé vnímání elit staví na hlavu, protože i ten nejmenší a nejslabší může být v jeho království tím největším. Nehrají zde roli žádné konexe, tituly, vyznamenání, původ, majetek a příjmy, jde mu o celého člověka a jeho celé srdce. Není zde místo pro žádné taktiky, jednání či úhybné kličky. A toto je pro mnohé mocné kamenem úrazu.

Helena Melicharová, Hradec Králové

Milosrdný Bože, ty dobře víš, že to, co konáme bez tebe, se ti nemůže líbit, veď proto všechno naše myšlení i jednání. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

5. NEDĚLE POSTNÍ, CYKLUS C

Jan 8,1-11

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat. Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když na něj nepřestávali dotírat otázkami, vzpřímil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřímil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“

Ježíš učí každého, kdo k němu přichází s myslí a srdcem začátečníka.

Ježíš, tentokrát přímo v chrámu, mluví, vysvětluje a argumentuje, posluchači sedí a naslouchají svému učiteli. Vtom se k němu přiřítí skupina zákoníků a farizejů, kteří s sebou vlečou cizoložnici přistiženou při činu. „V Zákoně nám Mojžíš předešpsal takové ženy kamenovat. A co říkáš ty?“ Říkají mu sice „mistře, učiteli“, ale nepřicházejí k němu s pokornou myslí začátečníka, chtějí ho zkoušet a lapit do pasti. Jako návnada se nabízí tato žena. Ona je hřích a my farizeové jsme zákon a pravé učení. Ježíš nepřestává být učitelem, ale přestává učit, učit slovy, vysvětlovat a argumentovat. Mlčí a píše prstem po zemi.

Kde nejsou skuteční učedníci, kteří vědí, že nevědí, nemá smysl vyučovat. Když na něho však nadále dotírají otázkami, vzpřímí se a řekne jim: „Ať ten z vás, který je bez hříchu, po ní první hodí kame- nem!“ A opět se skloní a píše po zemi. Ale oni, když to uslyšeli, odcházeli jeden po druhém, počínajíce staršími; a on zůstal sám s tou ženou, která tam pořád stála uprostřed.

Když přepisuji doslovně text, který nám Jan zanechal, cítím se patřičně a bezpečně. Nejsem „pokročilý“, nejsem učitel Zákona a je těžké k tomu silnému příběhu cokoli přidávat. To tajemné psaní po zemi tu tiše křičí a nějak se mi nezdá, že by Ježíš tím gestem kohokoliv zatracoval, posílal mezi „mrtvé“ ve smyslu Jeremiášova: „... kdo se od tebe odvracejí, *budou zapsáni do země (stínů)*“ (Jer 17,13). Nechal je odejít. Ti starší, co měli největší životní zkušenost a sebereflexi, odcházejí první. Nemilosrdné soudce, špatné žáky, co nepoznali pravého učitele a chtěli ho nachytat, Ježíš neodsoudil, nepolapil do pasti. Sami se odsoudili a nachytali vědomím vlastních poklesků a vin. Buď jim to ke cti, že pochopili a odešli. Ježíš tam zůstal se ženou sám. Nakonec odchází i sama hříšná žena, kterou neodsoudil a jasně ji odlišil od jejího hříchu. „Jdi a od nynějška už nehřeš“.

Zvláštní je, že tam Ježíš s tou ženou nakonec zůstal sám. Kde je ten „veškerý lid“, který se u Ježíše v Chrámě učil? Utekli, protože se báli, že jejich učitel argumentačně neobstojí a bude usvědčen z bezbožné měkkosti a falešného milosrdenství? Lapili se do pasti farizeů? Nebyli i ti dobří žáci nakonec zahanbeni, když je po počátečním pohoršení z hříchu druhého Ježíš nepřímou odkázal k prozkoumání vlastního nitra? Možná, že se teprve v tomto okamžiku začali od Ježíše skutečně učit. Nejen poslouchat Zákon a božského kazatele, ale učit se i z pohledu na sebe, učit se ze svých vlastních selhání a neúspěchů. Posoudil jsem dostatečně spravedlivě sám sebe, abych mohl odsoudit druhého? Těžko si na tu otázku dát pozitivní odpověď při pohledu na Soudce všeho světa, který píše prstem po zemi a mlčí.

Tváří v tvář Božímu Synu, který je nad Zákonem a Zákon autoritativně a částečně mlčky vykládá, stojí zprvu tři kategorie lidí: dobří žáci – onen „veškerý lid“, špatní žáci – farizeové, a hříšníci – cizoložná žena. Nakonec se ukazuje, že všichni jsou stejnými začátečníky, kteří odešli. Zůstává jenom Ježíš a naděje, že se všichni jednou k němu vrátí(me). S myslí a srdcem pokorného začátečníka, který se snaží postit od pocitu své vlastní důležitosti a nadřazenosti, od zbrklých slov a nepatřičného souzení a hodnocení druhých. A to všechno bez pohodlné rezignace na jasné rozlišování mezi dobrem a zlem.

Ondřej Bouma, Hradec Králové

Bože, tvůj Syn nás tak miloval, že se z lásky vydal na smrt za spásu světa; dej nám svou milost, abychom i my milovali své bratry a zůstávali v tvé lásce. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PONDĚLÍ PO 5. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 8,1-11

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a fari- zeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Posta- vili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zá- koně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat. Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když na něj nepřestávali dotírat otázkami, vzpřímil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřímil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“

Pro každou postavu evangelií, která se setkala s Ježíšem, to jistě bylo setkání neobyčejné. A stejně tak ženu – ci- zoložnici, která se dnes ocitá uprostřed davu. . .

Farizeové ji přivedou, přede všemi ji obviní a chtějí po Ježíši, aby rozhodl, jak ji odsoudit. Její osud je jim ve skutečnosti lhostejný – vybrali si ji jen jako předmět k dosažení vlastního cíle, mnohem důležitější je najít argumenty, na jejichž základě by se mohli Ježíše zbavit. Ježíš se však do té hry, kde se lehkovážně operuje s lidským životem, odmítá nechat vtáhnout.

On všechny přítomné dokonale zná. Mohl by každého z nich postavit doprostřed a sdělit všem jeho provinění. A pak položit ostatním otázku, co s ním. A mohl by zkonstatovat, že všichni do jednoho si zaslouží smrt. Jako jediný spravedlivý na to má právo. Ale neudělá to. Místo toho jen píše prstem po zemi. Se skloněnou hlavou, aby druhé neuváděl do rozpaků.

Farizeové ve své pošetilosti chtějí po Ježíši něco, co se přímo protíví jeho poslání mesiáše. Přišel, aby už žádný člověk nemusel být pro svůj hřích souzen – jaký by to celé mělo smysl, kdyby odsoudil konkrétního hříšníka, kterého má před sebou?

A Ježíš jde ještě dál. Projevuje soucit nejen té ženě, která je zde veřejně označena za hříšnici, ale stejnou měrou i „záporným postavám“ příběhu, totiž jejím žalobcům. Svou výzvou se dotýká jejich svědomí, ale neponižuje je, nechává je prožít pokoření jen ve svém srdci a diskrétně odejít.

Pak se zvedá ze země a konečně se na ženu před sebou podívá. Ale ani teď, když jsou všechny kulisy velkolepého divadla sklizeny, ji neodsuzuje. Ne proto, že by cizoložství nepovažoval za hřích, ale proto, že ta žena je v jeho očích drahá a vzácná – tak jako každý člověk, bez ohledu na propast hříchu, ve které se právě nachází. To vždy byl a bude Ježíšův postoj, takto on naplňuje skutečnost, že je pro všechny lidi mesiášem.

Pán nechce po té ženě – škoda, že neznáme její jméno – aby mu nejprve slíbila, že se polepší a už

nebude hřešit, než ji propustí. Ale nechává ji se-
tkat se s láskou. Láskou diametrálně odlišnou od
té, kterou se možná snažila najít ve vztahu s cizím
mužem. A přidává výzvu: Už nehřeš. Už nehřeš ne
kvůli strachu z odsouzení, ale právě proto, že od-
souzení není. V síle milosti, kterou jsi přijala, mů-
žeš jít dál a můžeš žít jinak, než jsi žila doposud.
A s tou ženou dává Ježíš amnestii celému lidstvu!
Nerozdává odměny dokonalým, ale nabízí své při-
jetí jako dar každému.

Ježíšův soucitný postoj je nám často cizí, zvláště když
se cítíme oprávněni vynést svůj soud. Nedokážeme
sklonit hlavu a mlčet. „Ale vždyť přece...“ to bývá
naše reakce umlčující námitky, kterými nám oponují
druzí, nebo naše vlastní svědomí. Odmítáme si při-
znat, že to, co nás staví do role soudců, je mnohem
častěji naše pýcha, než zájem o spravedlnost a pořá-
dek. Vždyť – opravdu známe do hloubky všechny
motivy lidí, které tak lehkovážně soudíme? A bude-
me je soudit i poté, co si přiznáme vlastní slabost?

A tak dnes můžeme pokojně sesednout ze soudcov-
ské stolice, odhodit tu směšnou paruku naší pýchy
a konečně přijmout, že všichni ti hříšníci kolem jsou
Ježíšem bezpodmínečně přijati. A že také my jsme
přijati. A půjdeme-li v tomto vědomí svým životem,
třeba brzy pochopíme, jak pošetilé je považovat Ježí-
šovo: „Už nehřeš“ za pouhý požadavek.

Barbora Málková, Krucemburk

Bože, ty nám otvíráš nekonečné bohatství své milos-
ti a naplňuješ nás svým požehnáním; pomáhej nám,
ať usilujeme o nový způsob života a nevracíme se
k tomu, co je staré a špatné, aby se jednou na nás zje-
vila sláva tvého království. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ÚTERÝ PO 5. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 8,21-30

Ježíš řekl farizeům: „Já odcházím. Budete mě hledat, ale zemřete ve svém hříchu. Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete.“ Židé říkali: „Chce si snad vzít život, že prohlašuje: »Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete«?“ A on jim řekl: „Vy jste zdola, já jsem shora. Vy jste z tohoto světa, já z tohoto světa nejsem. Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších. Ano, jestliže neuvěříte, že jsem to já, zemřete ve svých hříších.“ Zeptali se ho: „Kdo (tedy) jsi?“ Ježíš jim odpověděl: „Stále vám to říkám. Měl bych o vás hodně co mluvit a co soudit; ale ten, který mě poslal, je pravdivý, a já mluvím k světu to, co jsem slyšel od něho.“ Nepochopili, že k nim mluvil o Otci. Ježíš jim řekl: „Až povýšíte Syna člověka, tehdy poznáte, že jsem to já a že sám ze sebe nic nekonám, ale tak mluvím, jak mě naučil Otec. A ten, který mě poslal, je se mnou. Nenechal mě samotného, protože já stále konám to, co se mu líbí.“ Když tak mluvil, mnozí v něho uvěřili.

Dnešní evangelium patří k těm, kde Pán Ježíš varuje své posluchače před následky setrvávání v nevěře a ve hříchu. Je přitom jisté, že On roz-

hodně nechce, aby ti, kdo ho poslouchají, nebo kdokoliv jiný zemřel ve svém hříchu. Přišel na svět a obětoval sám sebe i kvůli farizeům, s nimiž se v dnešním úryvku pře (stejně jako kvůli veleknězi, který ho odsoudil, kvůli Pilátovi i kvůli vojákům, kteří ho ukřižovali), a proto účelem jeho řeči není své posluchače ponížit, zhanobit nebo odepsat pro jejich hříchy, ale naopak probrat je z jejich zatvrzelosti či otupělosti a co nejvíce z nich přivést k tomu, aby si uvědomili, kdo On je, a uvěřili v něho, což se také u mnohých ze zástupu opravdu stalo, jak se dozvídáme v závěru úryvku. Zároveň však Ježíš svou božskou vševědoudností předpovídá – jistě ne beze smutku, že mnozí z jeho odpůrců mu budou odporovat i nadále, neuvěří v něj, zemřou ve svém hříchu a nebudou moci přijít tam, kam jde On – k Otci.

Farizeové se Ježíše ptají: „Kdo jsi?“ Ta otázka jistě není sama od sebe špatná. Naopak, každý člověk, když se snaží poznat Boha a najít si svou cestu ve víře, když si chce s Ježíšem vytvořit osobní vztah, musí se ho zákonitě ptát: „Kdo jsi?“, ale měl by se tak ptát s pokorou, otevřeností srdce a s ochotou slyšet to, co mu Pán odpovídá, ne jako tito farizeové, kteří slyšeli odpověď už mnohokrát, ale nebyli ochotni brát ji v potaz, uvěřit jeho slovům a jednat podle nich. Bylo tomu tak proto, že jak jim Pán říká, byli zdola, z tohoto světa, uzavření v mezích svého přirozeného myšlení.

I my, křesťané dnešní doby, se ve svém okolí setkáváme s lidmi, kteří nejsou schopni uvažovat jinak než v rámci přirozených mezí, a když my jim začneme mluvit o věcech nadpřirozených, nechápou to nebo nás někdy i považují za blouznivce. Proto možná někdy začínáme mít pocit, že jsme mezi ostatními lidmi jako cizinci a že naše křesťanské přesvědčení do světa kolem nás jaksí nezapadá. To je i není pravda. Křesťanství by nemělo být něčím, co je člověku cizím, naopak by mělo

být vlastní lidské podstatě, neboť Kristus tu je pro každého člověka a jen v něm každý člověk může nalézt své naplnění. Ve skutečnosti však naše společnost není většinou křesťanská, lidé kolem nás sdílí jiné hodnoty, dodržují jiné normy a směřují za jinými cíli – proto my, kteří následujeme Krista, jsme a musíme být jiní než oni.

Z druhé strany ale i my sami máme mnohdy ve větší či menší míře ten problém, že i když věříme v Boha a v jeho Syna Ježíše, nedaří se nám podříditi veškeré své myšlení a jednání jeho principům a jeho vůli. Uznáváme, že Bůh je, ale žijeme do velké míry podle svých vlastních představ a jeho vůli a jeho požadavky zpochybňujeme, stejně jako mnohdy zpochybňujeme i jeho lásku a to, že se o nás postará. Pak se musíme Bohu přiznat, že i my jsme ještě příliš pozemskými. On na to ale naštěstí má lék – v dnešním úryvku mluví o svém povýšení a o několik kapitol dál na to navazuje slovy: „Já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všecky k sobě“ (Jan 12,32). Proto i když si uvědomujeme, že jsme pořád ještě lidmi z tohoto světa, tak často neschopnými chápat Božské pravdy a žít podle nich, není to pro nás důvodem k zoufalství nebo k rezignaci, ale spíše naopak k tomu, abychom přišli ke svému Pánu a pokorně a s důvěrou ho požádali, aby nás přitáhl k sobě. To je postoj, který chyběl farizeům z dnešního úryvku a který způsobil, že zůstali pozemskými až do konce svého života.

Když my dokážeme plně přijmout tento postoj a dál v něm žít, náš život se začne proměňovat. Neznamená to, že budeme okamžitě svatí ani že od té chvíle pro nás bude všechno snadné – vždyť budeme vyzvednuti k Pánu na jeho kříž. Budeme však poznávat toho, který o sobě v dnešním úryvku dvakrát říká „jsem to já“, čímž vyjadřuje, že je „Ten, který je“, ten, který je tak krásný a dokonalý, že to nelze popsat žádným přívlastkem ani defi-

nicí, lze jen říct, že je to zkrátka On. Navážeme s ním důvěrný vztah lásky, a když v něm s jeho pomocí vytrváme, bude i pro nás platit to, co v dnešním evangeliu říká Ježíš o sobě: Otec bude s námi a nenechá nás samotné, protože budeme konat to, co se mu líbí. Pro svět pak možná budeme ještě více cizinci, protože sami už nebudeme z tohoto světa – ale možná se i naopak staneme pro lidi kolem sebe inspirací.

Postní doba je více než vhodná k tomu, abychom k Pánu takto přišli a požádali ho, aby nás k sobě přitáhl. Právě to může být okamžikem našeho obrácení.

Lenka Štillová, Krucemburk

Prosíme tě, Bože, dej nám vytrvalost v plnění tvé vůle, abychom svým životem vydávali o tobě svědectví, a tak aby i v naší době stále více lidí nacházelo cestu k tobě. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

STŘEDA PO 5. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 8,31-42

Ježíš řekl židům, kteří v něho uvěřili: „Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí.“ Namítli mu: „Jsme potomci Abrahámovi a nikdy jsme nikomu neotročili. Jak ty můžeš říci: »Stanete se svobodnými«?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Každý, kdo páchá hřích, je otrokem hříchu. Otrok nezůstává v domě navždy, syn zůstává navždy. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodní. Víím, že jste potomci Abrahámovi, ale ukládáte mi o život, protože mé slovo se u vás neuchytí. Já mluvím, co jsem viděl u svého Otce, a vy děláte, co jste slyšeli od vašeho otce.“ Řekli mu na to: „Náš otec je Abrahám.“ Ježíš jim řekl: „Kdybyste byli děti Abrahámovy, konali byste skutky jako Abrahám. Nyní však mě chcete zabít – toho, kdo vám mluvil pravdu, kterou slyšel od Boha. Tak Abrahám nejednal. Vy konáte skutky vašeho otce.“ Odpověděli mu: „My jsme se nenarodili ze smilstva, máme jednoho Otce, Boha.“ Ježíš jim řekl: „Kdyby byl vaším otcem Bůh, milovali byste mě, vždyť já jsem vyšel od Boha a od něho přicházím. Nepřišel jsem totiž sám od sebe, ale on mě poslal.“

V Janově evangeliu rozmlouvá Ježíš se Židy, kteří představují jakousi už ustálenou frontu protivníků Ježíše a jeho učedníků. Označení Žid zde už prakticky neznamená příslušníka národa, ale spíše jde o náboženský pojem označující toho, kdo neuvěřil v Ježíše jako Mesiáše.

„Jste-li Abrahámovými dětmi, konejte Abrahámovy skutky.“ V čem můžeme vnímat jádro sporu? Jde o pojetí opravdové víry. Židé zakládali svou víru na vyvolení Abraháma a věrnosti zákonu. Z této tradice se ale postupem času vytrácí to podstatné, samotná víra. Abrahám uvěřil v zaslíbení a spolehl se na Boha. Nechal se vést do země, kterou neznal, uvěřil, že bude otcem velkého národa, třebaže byl bezdětný. Ježíš vybízel své posluchače k tomu samému: vyjít z toho, co znali a co považovali za bezpečné a uvěřit, že Ježíš je poslán od Boha. Takové vyznání vyžadovalo mimo jiné vytrvalost: *„Setrváte-li v mém slově, jste opravdu mými učedníky.“* Zůstaly dvě volby: jedni uvěřili a vytrvali, druzí Ježíše opustili a zavrhli.

Jak text hovoří do naší doby? Ani my se nemůžeme spolehnout pouze na to, že jsme dědici cenného odkazu víry našich předků: „Dědictví otců zachovej nám, Pane...“, jak zpíváme v našich kostelích. I dnes zůstávají dvě základní volby – přijmout nebo zabít. Jedna cesta vede k životu a druhá ke smrti. Odmítnout Ježíše označuje silný jazyk Janova evangelia za jeho zabití. Nejenom obrazně: ti, kteří ho odmítli, ho nakonec opravdu i zabijí. Tato volba je stejná dnes jako před dvěma tisíci lety.

Martin Siegel, Církvice

Milosrdný Bože, osvět naše srdce očistěné pokáním a dej nám dar pravé zbožnosti, abychom dosáhli vyslyšení svých proseb. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

ČTVRTEK PO 5. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 8,51-59

Ježíš řekl židům: „Amen, amen, pravím vám: Kdo zachovává mé slovo, neuvidí smrt navěky!“ Židé mu řekli: „Teď už jsme si jisti, že jsi posedlý zlým duchem. Umřel Abrahám, stejně i proroci – a ty tvrdíš: »Kdo zachovává mé slovo, nezakusí smrt navěky!« Jsi ty snad větší než náš otec Abrahám? On umřel, stejně i proroci umřeli. Co ze sebe děláš?“ Ježíš odpověděl: „Kdybych oslavoval sám sebe, moje slova by nic neznamena. Je to můj Otec, který mě oslavuje, o kterém vy říkáte: »Je to náš Bůh!« Vy jste ho nepoznali, já však ho znám; a kdybych řekl, že ho neznám, byl bych lhář stejně jako vy. Ale znám ho a zachovávám jeho slovo. Váš otec Abrahám zajásal, že uvidí můj den. Uviděl ho a zaradoval se.“ Židé mu namítli: „Není ti ještě ani padesát let – a viděl jsi Abraháma!“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Dříve než byl Abrahám, já jsem.“ Tu popadli kameny, aby po něm hodili. Ježíš se však skryl a vyšel z chrámu.

„Amen, amen, pravím vám, kdo zachovává mé slovo, nezemře navěky.“

„Amen, amen, pravím vám, dříve než se Abrahám narodil, já jsem.“

„Zachovává mé slovo,“ co to pro mne znamená? Kdo mě přijme do svého života a bude žít se mnou, bude plný mě. Ten, kdo mě bude (chtít) znát, jako já znám Otce a Otec zná mě. Ten, kdo má (svěří mi s důvěrou) každý den svůj život. Svobodnými jste ve mně. Ne ve své domnělé víře – podle své představy, ve své touze dělat si věci po svém a vykládat si vše svou chytrostí, vzdělaností, rozumem...

„Já jsem cesta, pravda a život,“ platí také ve smyslu: Já jsem slovo, já jsem život, já jsem svoboda. Jen ve mně, když přijmete mě, můžete být šťastní, skutečně svobodní.

Jsi ochotný odložit svoji svobodu, svoji představu zbožnosti a nechat se obdarovat Bohem živým?

společenství Modlitby matek, Kutná Hora – Sedlec

Milosrdný Bože, v tebe skládáme všechnu svou naději, vyslyš naše prosby a chraň nás, odpusť nám všechny hříchy, pomáhej nám, abychom žili v tvé milosti, a dej nám dosáhnout zaslíbeného dědictví. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

PÁTEK PO 5. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 10,31-42

Židé brali kameny, aby Ježíše kamenovali. Ježíš jim na to řekl: „Ukázal jsem vám mnoho dobrých skutků od Otce. Pro který z nich mě chcete kamenovat?“ Židé mu odpověděli: „Pro dobrý skutek tě nechceme kamenovat, ale pro rouhání: ty jsi jen člověk, a děláš ze sebe Boha.“ Na to jim Ježíš řekl: „Ve vašem Zákoně je přece psáno: »Já jsem řekl: Jste bohové.« Jestliže nazval bohy ty, kterým se dostalo Božího slova – a Písmo nemůže být zrušeno – můžete vy říkat o tom, kterého Otec posvětil a poslal na svět, že se rouhá, protože jsem řekl: »Jsem Syn Boží«? Nekonám-li skutky svého Otce, nevěřte mi. Jestliže však je konám a nevěříte mně, věřte těm skutkům, abyste poznali a (konečně) pochopili, že Otec je ve mně a já v Otci.“ Znovu by se ho byli rádi zmocnili, ale on jim unikl. Zase odešel za Jordán na to místo, kde dříve křtíval Jan, a tam zůstal. Přišlo k němu mnoho lidí. Říkali: „Jan sice neudělal žádné znamení, ale všechno, co Jan řekl o něm, bylo pravda.“ A mnoho jich tam v něho uvěřilo.

Dnešní evangelijní perikopě předchází vyprávění o uzdravení slepého Ježíšem, kdy se tomuto uzdravenému Ježíš představuje jako Syn člověka, brána k ovcím, dobrý pastýř, jediný pastýř...

To vedlo k roztržce mezi Židy: jedni říkali, že má Ježíš zlého ducha, že třeští, že je posedlý, jiní tvrdili opak, že posedlý není.

Poté v evangeliu následuje Ježíšův monolog, který končí slovy: „Já a Otec jedno jsme.“

Toto Ježíšovo tvrzení pokládali Židé za rouhání. Ježíše totiž považovali za „pouhého“ člověka a velmi je (Židy) pohoršovalo, že se činí Bohem. A chtěli jej kamenovat. Protože však ještě nepřišla jeho hodina, „unikl jejich rukám a odešel za Jordán, na místo, kde původně křtíval Jan... a přicházeli k němu mnozí... A mnoho jich tam v něho uvěřilo“.

Ježíš se ohrazuje, že se nerouhá, když se nazývá Božím Synem. Tato Ježíšova obhajovací řeč se podobně často vyskytuje i u proroků. Židé si představovali, že tak jako panovník, kníže dává audienci, tak i Bůh dává audienci „Božím synům“, Septuaginta překládá „Božím andělům“. Proto evangelium cituje Zákon: „Řekl jsem: jste bohové.“

Obhajovací řeč Ježíše před Židy končí slovy: „Otec je ve mně a já v Otci.“

Velmi mě oslovují Ježíšova slova:

- „Já a Otec jedno jsme“...
- „Otec je ve mně a já v Otci“...

Některé teologické koncepce říkají, že Kristus musel zemřít na kříži, aby odčinil urážku /nekonečnou/ učiněnou Bohu a tak obnovit porušený řád.

Takto pojatá Ježíšova vykupitelská oběť je mně úplně nesrozumitelná.

Papež Benedikt XVI. dokonce pokládá protiklad mezi Otcem, který klade absolutní důraz na spravedlnost, a Synem, který z poslušnosti k Otci přijímá krutý požadavek spravedlnosti, za nepochopitelný a na základě trojiční teologie za mylný.

Otec a Syn jsou jedno a jejich vůle je jedna jediná.

Když Ježíš – Syn v Getsemanské zahradě zápasí s Otcem, nejde o přijetí Otcova krutého ustanovení, ale o vtažení lidství do Boží vůle! – říká papež Benedikt.

Starozákonní Izrael byl přesvědčen, že každodenní chrámové oběti za hříchy byly nezbytné jako protiváha ke zlu.

Když přestaly chrámové oběti (po zničení chrámu), bylo otázkou, co postavit proti moci zla.

Křesťané věděli, že zničený chrám byl nahrazen vzkříšeným tělem ukřižovaného Pána. Věděli, že ukřižovaný a vzkříšený Kristus je moc, která se může postavit moci zla a která zachrání/spasí svět.

Bůh k nám zaujímá vztah, podobně jako Syn bere na sebe naše trápení. Tedy Bůh – Otec, který překypuje velkodušností, trpělivostí, milosrdenstvím a soucitem trpí také.

Bůh Otec otcovsky sdílí Synovo utrpení, společně je se Synem na kříži a trpí – tak je vyjádřeno Boží milosrdenství a účast na trápení nás lidí. Náš Bůh trpí s námi.

Máme zvláštního Boha: ve Starém zákoně se píše: buď proklet, kdo visí na dřevě...

Protiváha k vládě zla může spočívat jen v lásce Ježíše Krista, která je vždy větší než jakákoli moc zla. Je ale nezbytné, abychom se včlenili do této odpovědi, kterou dává Bůh prostřednictvím Ježíše Krista.

My křesťané můžeme „doplňovat to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap“.

Nejsme zde sami pro sebe, ale s Kristem pro druhé. To je náš úkol, naše vznešené povolání – tvořit společně celek. Mluvíme o „zástupném prostřednictví“. A neměli bychom o tomto našem mimořádně vznešeném a ničím jiným nahraditelném úkolu jen mluvit, ale také jej žít. To je základní úkol nejen pro kontemplativní mnišky a mnichy, ale úkol pro každého z nás a celé církve. Ať se tak stane.

Jan Král, Velké Poříčí

Bože, ty znáš naši křehkost a víš, jak jsme se dostali do područí hříchů; smiluj se nad námi a odpusť nám naše provinění, abychom byli zbaveni pout, která nás tíží. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

SOBOTA PO 5. NEDĚLI POSTNÍ

Jan 11,45-56

Mnoho z těch židů, kteří přišli k Marii a uviděli, co (Ježíš) vykonal, v něj uvěřilo. Někteří z nich však odešli k farizeům a pověděli jim, co Ježíš vykonal. Velekněží a farizeové svolali proto veleradu a radili se: „Co máme dělat? Vždyť ten člověk koná mnoho znamení! Necháme-li ho tak, všichni v něho uvěří, a pak přijdou Římané a vezmou nám (svaté) místo i národ.“ Jeden z nich, Kaifáš, který byl v tom roce veleknězem, jim řekl: „Vy vůbec nic nevíte ani nemyslíte na to, že je pro vás lépe, když jeden člověk umře za lid, než aby zahynul celý národ.“ To neřekl ze sebe, ale jako velekněz toho roku prorokoval, že Ježíš musí umřít za národ – a nejen za národ, ale i proto, aby rozptýlené Boží děti shromáždil vjedno. Od toho dne se rozhodli, že ho zabijí. Proto Ježíš už mezi židy veřejně nevystupoval, ale odešel odtamtud do kraje blízko pouště, do města zvaného Efraim, a tam pobýval s učedníky. Byly blízko židovské velikonoce a mnozí z toho kraje putovali před svátky vzhůru do Jeruzaléma, aby se posvětili. Hledali Ježíše, a jak stáli v chrámovém nádvoří, říkali si mezi sebou: „Co myslíte? Nepřijde na svátky?“ Velekněží

a farizeové vydali nařízení, že kdo se doví, kde on je, má to oznámit, aby se ho mohli zmocnit.

Ježíš svým vystupováním ohrožuje spokojeností zajištěný systém života: Je ohrožena naše víra, je ohrožena naše pozice moci, tím i naše hmotné zabezpečení – a za všechno může Ježíš!

Je těžké přijmout životní cestu, kterou nám Bůh nabízí. Je pro nás pohodlnější nepřemýšlet, je pro nás pohodlnější raději „zabít“ novou šanci naší leností, nechotou, pohrdáním, sobectvím, nečestností a třeba i tím, že nemáme čas.

Ach, tak častá a otřepaná fráze, není čas, nemáme čas.

Není čas k tomu, abychom správně žili a neživořili.

Není čas, abychom si s lidmi povídali.

Zkusme si třeba v tento tak požehnaný postní čas více uvědomovat, jak umíme naslouchat svému bližnímu. Bůh nás stvořil ke svému obrazu; chce, abychom nezakrněli v nějakých stereotypech a zajetých kolejích. Bůh chce, abychom na pevných základech víry byli lidmi tvořivými a s láskou a důvěrou v Něho spolupracovali na velkolepém projektu spásy lidstva. Tak se postavme do první linie Božích bojovníků, jak se sluší na křesťany, a žijme pro druhé, udělejme si čas, naslouchejme a pomáhejme si navzájem na cestě do Božího království.

A prosím Vás, už se „nezabíjejme“.

A ještě mám něco důležitého na srdci. Prosím Vás, nepomlouvejme.

Kolik „mrtvol“ chodí po světě díky našim neověřeným informacím, které bez okolků předáváme dál?

Jiří Regner, Červený Kostelec

Bože, ty se nikdy nepřestáváš starat o spásu všech lidí, v těchto dnech však hojněji svůj lid zahrnuješ milostí; pohleď na své vyvolené a svou láskou chraň a posiluj všechny, kdo se připravují na křest, i ty, které už jsi křtem přijal za vlastní. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

KVĚTNÁ NEDĚLE

Lk 22,14-23,56

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Lukáše.

Ve stanovenou hodinu zaujal (Ježíš) místo u stolu a apoštolové s ním. Řekl jim: „Toužebně jsem si přál jíst s vámi tohoto velikonočního beránka, dříve než budu trpět. Neboť vám říkám: Už ho nebudu jíst, dokud se nenaplní v Božím království.“ A vzal kalich, vzdal díky a řekl: „Vezměte ho a rozdělte mezi sebe. Neboť vám říkám: Od této chvíle už nikdy nebudu pít z plodu révy, dokud nepřijde Boží království.“ Potom vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a dával jim se slovy: „To je mé tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku!“ Stejně tak vzal i kalich, když bylo po večeři, a řekl: „Tento kalich je nová smlouva (zpečetěná) mou krví, která se za vás prolévá. Hle, u mě na stole je však ruka mého zrádce! Syn člověka sice jde svou cestou, jak je určeno, ale běda tomu člověku, který ho zradí!“ Oni se začali ptát jeden druhého, který z nich že to je, kdo to hodlá udělat. Vznikl také mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší. Řekl jim: „Králové vládnou svým národům, a kdo mají nad nimi moc, dávají si říkat »dobrodin-ci«. U vás však ať to tak není! Ale kdo je mezi vámi největší, ať je jako nejmenší, a kdo je představený, ať je

jako ten, kdo druhým slouží. Vždyť kdo je větší: ten, kdo sedí u stolu, či ten, kdo obsluhuje? Přece ten, kdo sedí u stolu! Já však jsem mezi vámi jako ten, kdo slouží. Vy jste se mnou až do nynějška vytrvali v mých zkouškách. A já vám odkazuji královskou vládu, jako mně ji odkázal můj Otec, takže budete jíst a pít u mého stolu v mém království, sedět na trůně a soudit dvanáct izraelských kmenů. Šimone, Šimone, satan si vyžádal, aby vás směl protříbit jako pšenici; ale já jsem za tebe prosil, aby tvoje víra nezanikla. A ty potom, až se obrátíš, utvrzuj své bratry.“ Petr mu řekl: „Pane, s tebou jsem ochoten jít do vězení i na smrt!“ On mu odpověděl: „Říkám ti, Petře: Ještě se ani kohout dnes neozve, a ty už třikrát zapřeš, že mě znáš.“ Dále jim řekl: „Když jsem vás poslal bez měšce, bez mošny, bez opánků, měli jste v něčem nedostatek?“ Odpověděli mu: „Ne, v ničem.“ Řekl jim: „Nyní však, kdo má měšec, ať si ho vezme a stejně tak mošnu; a kdo nemá, ať prodá svůj plášť a koupí si meč. Říkám vám totiž, že se na mně musí splnit, co je napsáno: »A byl počítán mezi zločince.« Neboť co je o mně řečeno, už se naplňuje!“ Řekli: „Pane, tady jsou dva meče.“ On jim odpověděl: „To stačí.“ Potom se podle svého zvyku odtamtud odebral na Olivovou horu a učedníci ho následovali. Když byl na místě, řekl jim: „Modlete se, abyste nepřišli do pokušení.“ Sám pak se od nich vzdálil, asi co by kamenem dohodil, klekl a modlil se: „Otče, chceš-li, odejmi ode mě tento kalich, avšak ne má vůle ať se stane, ale tvá.“ Tu se mu zjevil anděl z nebe a posiloval ho. Ježíš upadl do smrtelné úzkosti a modlil se ještě usilovněji; jeho pot stékal na zem jako krůpěje krve. Potom vstal od modlitby, šel ke svým učedníkům a našel je, jak zármutkem usnuli. Řekl jim: „Proč spíte? Vstaňte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení!“ Když ještě mluvil, objevil se houf lidí; jeden ze Dvanácti, jménem Jidáš, šel před nimi. Přiblížil se k Ježíšovi, aby ho políbil. Ježíš mu řekl: „Jidáš, políbením zraňuješ Syna člověka?“ Když

ti, kdo byli s (Ježíšem), viděli, co se chystá, zeptali se: „Pane, máme zasáhnout mečem?“ A jeden z nich udeřil veleknězova služebníka a utál mu pravé ucho. Ježíš však na to řekl: „Přestaňte! Dost!“ A dotkl se jeho ucha a uzdravil ho. Potom řekl Ježíš těm, kteří se na něho vypravili, velekněžím, chrámovým velitelům a starším: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji? Býval jsem den co den mezi vámi v chrámě, a ruce jste na mě nevztáhli. Tohle však je vaše hodina a vláda temnoty.“ Pak se ho zmocnili a odvedli. Přivedli ho do veleknězova domu. Petr šel zpovzdálí za nimi. Když rozdělali uprostřed dvora oheň a sesedli se kolem, sedl si Petr mezi ně. Jak seděl ve světle, uviděla ho jedna služka, pozorně se na něj podívala a řekla: „Také ten byl s ním!“ On však to zapřel: „Neznám ho, ženo.“ Za chvíli ho uviděl jiný a řekl: „Ty jsi také jeden z nich!“ Petr odpověděl: „Člověče, nejsem!“ Uplynula asi hodina a někdo jiný zase tvrdil: „Doopravdy, i tento člověk byl s ním, vždyť je to Galilejec!“ Petr však řekl: „Člověče, nevím, o čem mluvíš.“ V tom okamžiku, když ještě mluvil, zakokrhál kohout. Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra. A Petr si vzpomněl na to, co mu Pán řekl: „Dříve než kohout dnes zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ A vyšel ven a hořce se rozplakal. Muži, kteří (Ježíše) hlídali, posmívali se mu a bili ho, zavázali mu oči a ptali se: „Když jsi prorok, pověz nám, kdo tě to udeřil.“ A rouhali se mu, jak mohli. Jakmile se rozednilo, sešel se sbor starších z lidu, velekněží a učitelé Zákona a dali ho předvést před svůj soud. Řekli: „Jsi-li Mesiáš, pověz nám to!“ Odpověděl jim: „I kdybych vám to řekl, neuvěříte, a kdybych se vás zeptal, nedáte mi odpověď. Ale od této chvíle bude Syn člověka sedět po pravici všemohoucího Boha.“ Všichni mu do toho vpadli: „Ty jsi tedy Boží Syn?“ Odpověděl jim: „Vy (správně) říkáte, já jsem!“ Oni řekli: „Nač ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme to sami slyšeli z jeho úst!“ Celé jejich shromáždění povstalo a vedli ho k Pilátovi. Tam na něj začali žalovat: „Zjistili

jsme, že tento člověk rozvrací náš národ, brání odvádět císaři daně a vydává se za krále Mesiáše.“ Pilát se ho zeptal: „Ty jsi židovský král?“ Odpověděl mu: „Ty (to) říkáš!“ Pilát pak prohlásil velekněžím a lidu: „Neshledávám na tomto člověku žádné provinění.“ Ale oni naléhali a říkali: „Pobuřuje lid svým učením po celém Judsku, počínaje Galileou až sem!“ Jakmile to Pilát uslyšel, zeptal se, zdali ten člověk je Galilejec; a když se dověděl, že je z Herodova území, poslal ho k Herodovi, který se také právě v těch dnech zdržoval v Jeruzalémě. Jakmile Herodes spatřil Ježíše, velmi se zaradoval. Už dávno si ho totiž přál uvidět, protože o něm slychal a doufal, že uvidí, jak udělá nějaký zázrak. Kladl mu tedy mnoho otázek, ale on mu vůbec neodpovídal. Velekněží a učitelé Zákona stáli při tom a urputně na něho žalovali. Tu Herodes i se svými vojáky mu dal najevo, že jím pohrdá, a ztropil si z něho posměch: dal ho obléci do bílých šatů a poslal ho nazpět k Pilátovi. V ten den se Herodes a Pilát spřátelili; předtím totiž spolu žili v nepřátelství. Pilát svolal velekněze, členy velerady i lid a řekl jim: „Přivedli jste mi tohoto člověka, že prý pobuřuje lid. Já jsem ho vyslechl ve vaší přítomnosti, ale neshledal jsem, že by se tento člověk provinil něčím z toho, co na něj žalujete. Ale ani Herodes ne, vždyť ho poslal nazpět k nám. Prostě nespáchal nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím.“ Ale oni se všichni dali do křiku: „Pryč s ním! Propusť nám Barabáše!“ Ten byl uvržen do žaláře pro nějakou vzpouru vzniklou v městě a pro vraždu. Pilát začal znovu na ně naléhat, protože chtěl Ježíše propustit. Ale oni odpověděli křikem: „Ukřižuj ho, ukřižuj!“ Potřetí jim řekl: „Ale co špatného udělal? Neshledal jsem na něm nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím.“ Oni však doráželi s velkým křikem a žádali, aby byl ukřižován, a jejich křik se stále stupňoval. Pilát se proto rozhodl povolit jejich žádosti: propustil toho, který byl uvržen do žaláře pro vzpouru a vraždu

a kterého si vyžádali, a Ježíše vydal, aby se jim stalo po vůli. Když ho odváděli, zadrželi jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole, a vložili na něj kříž, aby ho nesl za Ježíšem. Za ním šel velký zástup lidu, i ženy, které nad ním nařikaly a plakaly. Ježíš se k nim obrátil a řekl: „Jeruzalémské dcery, neplačte nade mnou! Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi; přijdou totiž dny, kdy se bude říkat: »Blahoslavené neplodné, životy, které nerodily, a prsy, které nekojily!« Tehdy lidé začnou říkat horám: »Padněte na nás!« a pahrbkům: »Přikryjte nás!« Neboť když se toto děje se zeleným stromem, co se (teprve) stane se suchým!« Spolu s ním byli vedeni na popravu také dva zločinci. Když došli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jeho i ty zločince, jednoho po pravici a druhého po levici. Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ Jeho šaty si rozdělili losem. Lid stál a díval se. Členové velerady se mu vysmívali: „Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený!“ Posmívali se mu i vojáci, přistupovali, podávali mu ocet a říkali: „Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!“ Nad ním byl totiž nápis: „To je židovský král.“ Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal. „Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!“ Druhý ho však okřikl: „Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu! My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen, jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali, ale on neudělal nic zlého.“ A dodal: „Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království.“ Odpověděl mu: „Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji.“ Bylo už asi dvanáct hodin. Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne, protože se zatmělo slunce. Chrátová opona se vpůli roztrhla. Ježíš zvolal mocným hlasem: „Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha!“ A po těch slovech vydechl naposled.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl: „Tento člověk byl skutečně spravedlivý.“ A všichni ti

lidé, kteří se tam shromáždili k této podívané, když viděli, co se stalo, bili se v prsa a vraceli se (domů). Jeho známí všichni zůstali stát opodál, i ženy, které ho provázely z Galileje a dívaly se na to. Jeden člen velerady jménem Josef, ušlechtilý a spravedlivý člověk z judského města Arimatie, nesouhlasil s jejich rozhodnutím a jednáním. On (také) očekával Boží království. Zašel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pak ho sňal, zavinul do lněného plátna a položil do hrobky vytesané ve skále, kde nebyl ještě nikdo pochován. Bylo to v den příprav, právě nastávala sobota. Přitom ho doprovázely ženy, které přišly (s Ježíšem) z Galileje. Podívaly se na hrobku i na to, jak bylo jeho tělo pochováno. Potom odešly domů a připravily si vonné věci a masti. V sobotu však zachovaly (sváteční) klid podle přikázání.

Pašijemi podle evangelia svatého Lukáše v letošním roce vstupujeme s Ježíšem do Jeruzaléma.

Otevírá se nám „zlatá brána“ zvaná „krásná“ a s ní vše, co můžeme znovu jako křesťané prožívat se svým a naším Mistrem a Pánem.

V Pašijích nasloucháme všemu, co prožívá Ježíš v tomto Svatém týdnu i se Svatým třídením na Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílou sobotu – dobou ticha, po které pak přichází Velká noc vítězství – Vzkříšení.

Velice jsem toužil jísti s vámi tohoto beránka...
(Lk 22,15)

Pane, s kým velice toužíš večerět tohoto beránka? Se svými učedníky, které jsi vyvolil. Vyvolil, vybral k tomu, aby byli s tebou, aby předávali tvé slovo ostatním, aby uzdravovali každou nemoc.
(viz Mk 3,13)

A kdo jsem já? Dnes na Květnou neděli L. P. 2019 slyším tvé slovo, že velice toužíš. Toužíš jíst se mnou, právě se mnou. Jsem tvůj učedník, jsem tvá, učednice.

Toto jídlo je znamení Smlouvy, tato večeře obsahuje úplně vše, co ty, Pane, konáš pro mě. Úplně vše, čím a jakým způsobem se mi dáváš.

Každá další událost, která po odchodu z Večeřadla nastává, je obsažena v této Poslední večeři Páně, v této Smlouvě nové a věčné. Ale také vše, co jí předchází. Už od Abraháma, přes proroky až po Jana. Vše, co je ve *Fiat* tvé a naší Matky, Panny Marie v Nazaretě v Betlémě v Galileji, Judsku, to vše je obsaženo v této Smlouvě – této večeři. Včetně Velké noci vysvobození z Egypta a příchodu vyvoleného národa do země zaslíbené.

A tak tuto Smlouvu, tuto Večeři vidím ve světle další cesty již novozákonní, velikonoční, vítězné.

Je to cesta náročná, doprovázená působením odpůrce, ale zcela jistě je to cesta vítězná. Moci pekel tebe, Pane a i mě nepřemohou, jsem tvou Církví. (Mt 16,18)

Přijímám Tě, Pane, ve všem, co stále pro mne konáš, odevzdávám se tobě se vším, co jsem a co mám. Vezmu a budu jíst, vezmu a budu pít a ty si znovu vezmi, co ti patří – celý můj život.

Nakonec se chci ještě vrátit k roku 2015, k hlavnímu dni Národního eucharistického kongresu 17. říjnu 2015, kdy jsem společně se svými bratry a sestrami, celou Církví naší země, v centru Brna tuto Smlouvu novou a věčnou i já slavnostně potvrdila.

A tak vstupme společně s Ježíšem do Jeruzaléma, dnes na Květnou neděli, do Svatého týdne a opět prožijme, ale také s Ním obnovme tuto Smlouvu – novou a věčnou.

Lenka Palkovičová, Koclířov u Svitav

Všemohoucí, věčný Bože, tys nám poslal svého Syna: stal se člověkem, ponížil se a byl poslušný až k smrti kříže; dej, ať také my za všech okolností konáme tvou vůli, abychom tvého Syna následovali a měli účast na jeho vzkříšení. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE

Jan 12,1-11

Šest dní před velikonoceami přišel Ježíš do Betánie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. Připravili tam (Ježíšovi) hostinu a Marta obsluhovala. Lazar byl jeden z těch, kteří s ním byli u stolu. Marie vzala libru drahocenného oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a utřela mu je svými vlasy. Dům se naplnil vůní toho oleje. Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který ho měl zradit, však řekl: „Proč se ten olej neprodal za tři sta denárů a nedalo se to chudým?“ To řekl, ne že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: spravoval pokladnu a bral z toho, co se do ní dávalo. Ježíš odpověděl: „Nech ji. Ať jej uchová pro den mého pohřbu. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky, ale mne vždycky nemáte.“ Velký zástup židů se dověděl, že je tam, a tak přišli nejen kvůli Ježíšovi, ale také, aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. Velekněží tedy rozhodli, že zabijí i Lazara, protože mnoho židů kvůli němu odcházelo a věřilo v Ježíše.

Dnešní text evangelia sv. Jana nás vrací bezprostředně před Květnou nedělí, kdy jsme s Ježíšem slavnostně vstoupili do Jeruzaléma.

Ježíš vystupuje z Jericha vzhůru do Jeruzaléma, aby se na úpatí hory Olivetské zastavil v Lazarově domě na večeři.

Opět se projevují obě Lazarovy sestry Marie a Marta, tak, jak je známe z biblických textů ve známém sporu, co je víc třeba. Pracovat nebo se modlit?

Tentokrát se opět Marta věnuje obsluze a Marie vykonává zvláštní „obřad“ pomazání nohou drahým olejem z pravého nardu.

Činí tak bezprostředně před tím, než Ježíš druhého dne po večeři u Lazara vystoupí na Olivetskou horu, zapláče nad Jeruzalémem (Lk 19,41-42) a vstoupí do Jeruzaléma, aby naplnil Otcovu vůli. To vše ve vrcholu Svatého týdne, ve Svatém třídní. Vůně nardu pro mě je vždy vzpomínkou na nejposvátnější místa, zvláště baziliku Svatého hrobu i s možností dotknout se, pokleknout, mnohé odevzdat i přijmout.

Jidáš se jen schovává za sociální a charitativní rozměr, když říká, že je třeba raději dát peníze chudým. A přitom jen myslí sám na sebe. A Ježíš potvrzuje jednání Marie. Nech ji, ať jej uchová pro den mého pohřbu (J 12,7).

Navíc toto všechno sleduje velký zástup židů, kteří si přišli ověřit velký zázrak Mistra, zázrak vzkříšení. Vždyť Lazar, kterému byli na pohřbu, sedí s Ním u stolu a večeří!

Často nás může napadnout, proč tak jasné skutečnosti obsažené v dějinách, dějinách spásy, jsou pro mnohé lidi nesrozumitelné. Nic jim to neříká.

Jednají, jako by se ani nestaly, vůbec se jich nedotýkaly a přitom jsou o nich, pro ně. Mají klíčový dopad pro jejich životy, životy jejich dětí a oni jsou k nim lhostejní, nebo dokonce Krista urážejí, jeho dílu se rouhají a jeho učedníky pronásledují i zabíjejí.

Přesně tak, jak reagovali velekněží. Nestačí zabít Mistra, Ježíše, je třeba zabít i Lazara.

Všechno nějak vymazat, aby to nebylo, neexistovalo. A když se posuneme ještě o kousek dál, toto nebezpečí se netýká jen lidí kolem nás, ale v různých situacích se může dotknout i našeho života.

Přijměme tento den na počátku Svatého týdne jako den Pravdy. Posvěť nás, Pane pravdou, Tvým slovem... (J 17,17)

Ať vstoupí do mého života a následující dny Svatého týdne mě dovedou přes Večeřadlo, Golgotu až opět k prázdnému hrobu – místa Vzkříšení a vítězství nad smrtí.

Děkuji Ti, Ježíši, chválím Tě, Ježíši.

Hana Frančáková, Koclířov u Svitav

Všemohoucí Bože, jsme slabí a hyneme pod tíhou hříchů; ujmi se nás a dej, ať se na nás ukáže životodárná síla umučení tvého Syna. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE

Jan 13,21-33.36-38

Když Ježíš seděl se svými učedníky, v duchu se zachvěl a s důrazem prohlásil: „Amen, amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Učedníci pohlíželi jeden na druhého v rozpacích, o kom to říká. Jeden z jeho učedníků ležel na Ježíšových prsou, ten, kterého Ježíš miloval. Šimon Petr na něj kývl a vybídl ho: „Zeptej se, kdo to je, o kom to říká.“ On se naklonil k Ježíšovým prsům a zeptal se ho: „Pane, kdo je to?“ Ježíš odpověděl: „Ten je to, komu podám omočené sousto.“ A vzal sousto, omočil ho a podal Jidášovi, synu Šimona Iškariotského. Po tom soustu vstoupil do něho satan. Ježíš mu pak řekl: „Co chceš udělat, udělej rychle.“ Z ostatních, kteří byli u stolu, nikdo nerozuměl, proč mu to řekl. Poněvadž Jidáš spravoval pokladnu, mysleli někteří, že mu Ježíš nařídil: „Nakup, čeho potřebujeme na svátky“, nebo aby dal něco chudým. On pak vzal sousto a hned odešel. Byla noc. Když (Jidáš) odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě; ano, hned ho oslaví. Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Budete mě hledat, ale jak jsem řekl židům, říkám teď i vám: Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete. Šimon Petr se ho zeptal: „Pane, kam jdeš?“ Ježíš odpověděl: „Kam já jdu, tam za

*mnou teď nemůžeš jít; půjdeš však za mnou později.“
Petr mu řekl: „Pane, proč nemohu jít za tebou už teď?
Svůj život za tebe položím!“ Ježíš mu odpověděl: „Svůj
život za mne položíš? Amen, amen, pravím tobě: Dříve
než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“*

Při Velikonoční večeři (židovský svátek Pesach) Ježíš označil Jidáše Iškariotského za toho, kdo ho zradí. Jidáš zmizel v noční tmě, Pán Ježíš ustanovil eucharistii a odebral se s učedníky do Getseman-ské zahrady. Tam přišel Jidáš s vojáky, aby políbením svého Pána umožnil jeho zatčení.

Pokud vím, v historii lidstva se odpouštělo mnohé. I dětem se smělo ubližovat (viz oběti Baalovi), jen zrada, alespoň prokázaná, ta se nepromíjela. Již Aristoteles v Etice řekl: „... nejhorší hřích je zrada...“

Takto popisuje Dante Alighieri Peklo pro ty, kteří zradili své dobrodince: Prohlubeň do středu Země o devíti soustředných kruzích, s bránou do bezčasí, s jejich vinou. Devátý kruh jeho Pekla má čtyři okruží, čtvrté, nejhlubší, nejvzdálenější od Boha, pojmenoval Judecca. Tam je Jidáš s Brutem a Cassiem v podmínkách, pro které bych hříšníkům přála, aby, pokud byl čas, prosili Boha a činili pokání.

Jidáš podlehl svodům Zlého, pak z pocitu marnosti (nevyhrál nic, prohrál všechno) hodil 30 stříbrných kněžím pod nohy a vyhledal strom zmarliku. Uškodila mu chamtivost, pocit nadřazenosti nad apoštoly z Galileje nebo chtěl být víc než Pán Ježíš? Proč? Aby ukončil svůj život na stromě?

Dobrovolně, vědomě dokonal svůj hřích. Pověst Jidášovi nespravila ani sekta gnostiků (z druhého století), když jeho čin byl ve středověké Evropě považován za jeden ze zdrojů antijudaismu.

Já bych takovému, byť synu zatracení, nabídla přece jenom jiné peklo, než jaké popsal básník Dante. Co takové černé díry ve vesmíru? Pro silnou gravitaci z nich nic neunikne, ani paprsek světla, gravitační síla udělá s obsahem (tedy s hříšníky) své, někdy objekt může explodovat, může se odpařit a bylo by uklizeno. Nebo nekonečné bytí bez Pána Boha, bez možnosti pomýšlení na Něho?

No, moje fikce jsou jenom pokusem uniknout úvahám o Jidášovi, snahou pochopit nepochopitelné. Přejdou na jiné téma.

Apoštol Šimon Petr třikrát zapřel Pána Ježíše. Četla jsem, že se od Jidáše lišil pouze pokáním, ale s tím nesouhlasím. Šimon své přestoupení neplánoval, v upřímném přesvědčení řekl: „... Pane... Svůj život za tebe položím.“

V domě velekněze Kaifáše zapřel zatčeného Pána bez naděje na profit, pouze z nedostatku odvahy trpět s ním. Když po třetím zapření zakokrhal kochout a Pán pohlédl na Petra, ten vyběhl ven a zaplakal. Na rozdíl od Jidáše si nezoufal, ale prosil o odpuštění.

Ježíš chtěl, aby Petr nejen prosil, ale prožil i vykoupení. Zmrtvýchvstalý se ho ptal (třikrát, tak, jako byl třikrát zapřen): „Šimone, miluješ mne...?“ Po třetí odpovědi: „Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád,“ poslal Petra mezi lidi, aby jim byl pastýřem.

A Petr, kterému se dostalo odpuštění, se stal po Kristově nanebevstoupení hlavní postavou církve.

Odvahy, která se mu nedostávala při zapření Pána Ježíše, měl dost, když byl ke konci Neronovy vlády ukřižován na vlastní žádost hlavou dolů.

Pán Ježíš Kristus zemřel, aby naplnil vůli nebeského Otce, aby svou smrtí na kříži vykoupil svět. Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma.

DOBA POSTNÍ je období přípravy na oslavu Zmrtvýchvstání Páně (Boží hod velikonoční). Je

to čas modliteb, naslouchání Božímu slovu, my, věřící, obnovujeme vztah s Bohem, který nastal při křtu, prosíme o odpuštění při svátosti smíření. Někteří, prosíme o dar umět žít podle Boží vůle. Postní doba je tedy cesta k životu ze vzkříšení.

Jana Drašnarová, Náchod

Všemohoucí, věčný Bože, dej, ať s Kristem prožíváme památku jeho umučení, abychom mohli dosáhnout odpuštění, které nám zasloužil svou smrtí na kříži. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

STŘEDA SVATÉHO TÝDNE

Mt 26,14-25

Jeden z Dvanácti – Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“ On řekl: „Jděte do města k jistému (člověku) a vyřídte mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko; budu u tebe se svými učedníky slavit velikonoční večeři.“ Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního be-ránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s Dvanácti. Při jídle jim řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“ Odpověděl: „Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal: „Jsem to snad já, Mistře?“ Odpověděl mu: „Tys (to) řekl.“

Na začátku úryvku se setkáváme se dvěma účastníky děje. Jidáš, jeden ze dvanácti. Byl učedníkem, byl stále s Ježíšem, znal ho, cítil jeho lásku, a přesto – zradil. Velekněží – Ježíš jim byl trnem v oku, nehodil se jim, byl jiný. Bořil jejich představy o Hospodinu. Proto jim přišlo velmi vhod, že jejich problém s Ježíšem vyřeší někdo jiný a jejich ruce a svědomí zůstanou čisté. Nic jim nebránilo uzavřít obchod s Jidášem za zradu člověka. A ten od této chvíle hledal vhodnou příležitost, aby Ježíše zradil. Ne každá chvíle je vhodná pro zradu. To známe i z běžného života. Jak se toto hledání vhodné chvíle muselo v Jidášovi projevit. Vědomí, rozhodl jsem se a své rozhodnutí dovedu až do konce.

Jsou okamžiky, kdy se musí člověk rozhodnout. Zradím nebo i za cenu nejvyšší vydržím a zůstanu čestným. Vůči sobě i druhým. Často se setkáváme s odsouzením těch, kteří nevydrželi, zradili. Ale je vůbec možné posoudit a odsoudit rozhodnutí druhého, když nejsme v podobné situaci?

Ježíš věděl, co ho čeká. A přesto, nebo právě proto, chce se svými slavit velikonoční večeři. Ví, proto může své učedníky pověřit splnitelným úkolem. Jinak by těžko našli v době svátků vhodnou a prázdnou místnost pro slavení velikonoční večeře. Podle zvyku připravili velikonočního beránka. Nic nenasvědčovalo tomu, že večeře bude mít neočekávaný průběh. Ježíš nemůže mlčet před svými o zradě, která se chystá. Ale i přitom je ohleduplný. Neprozradí toho, kdo ho zradí. Jakoby mu dával poslední šanci přehodnotit situaci. Učedníci se s obavami ptají, zda to nejsou oni, ale jen Jidášovi potvrdí, že je to právě on, kdo zradí. Ježíš ví o svém odchodu, ale běda tomu, který vytvoří odsouzeníhodné podmínky pro jeho naplnění. Bylo by lépe, kdyby se nenarodil, protože by ho tato situace minula. Ale

on se rozhodl a tak bude nést vinu na Ježíšově utrpení a umučení.

Nad čím se máme zamyslet, k čemu nás tento úryvek vede? Být křesťanem nás automaticky nečiní silnými, nechrání nás před pády a nedostatky. Někdy právě naše pochybení vede k zamyšlení nad přehnaným sebevědomím a zbytečným posuzováním a někdy i odsuzováním druhých. Není zbytečná prosba v Otčenáši „A neuveď nás v pokušení,“ protože je namístě děkovat, pokud se nám takové kritické situace vyhýbají. A pokud nás někdo zradil, určitě máme zkušenost, že i když odpustíme, bolest a pocit ublížení v nás zůstává. Jen čas zmírňuje to, co je hluboko uloženo v našem vědomí. Ale někdy jsme na opačné straně a zradíme. A i když se s druhým smíříme, často trvá déle odpustit si sami sobě.

Ale ve všech situacích je jedno řešení. Na nic nejsme sami. Podmínkou je spolehnout se na Boží pomoc, na moudrost Ducha Svatého. Při řešení složitých situací a v každé chvíli si být vědomi své slabosti na jedné straně a zranitelnosti na straně druhé. A podobně vnímat i své okolí. A doba postní je vhodnou příležitostí si to uvědomit.

Pavla Maršíková, Náchod

Milosrdný Bože, tvůj Syn pro nás podstoupil muka kříže a vytrhl nás z moci nepřítelé; prosíme tě, naplň nás svou milostí a doveď nás až ke slávě vzkříšení, aby se na nás dovršilo dílo vykoupení. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

VELIKONOČNÍ TRIDUUM

ČTVRTEK SVATÉHO TÝDNE

Jan 13,1-15

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Dábel už vnukl Jidáši Iškariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“ Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je

čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“ Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

„Ježíš miloval své, kteří byli ve světě, a projevil jim svou lásku až do krajnosti“, tak začíná evangelista Jan zprávu o poslední večeři. Ježíš, Boží Syn, odkládá v tomto okamžiku nejen své svrchní šaty, ale také svoji důstojnost a koná práci svěřovanou obvykle otrokům. Ježíš je natolik „lidský“, že překoná všechny představy o Bohu. Svě uředníky gestem umývání nohou zaskočí a šokuje, jak se to stalo již několikrát v letech, kdy byli spolu.

Ježíš nikdy nejedná podle našich lidských představ. Většina Židů si asi tenkrát představovala, že Mesiáš sestoupí z nebe a ukáže svou božskou moc, bude oděn do zlatého roucha a bude vládnout celému světu. Náš Spasitel se ovšem narodil jako chudé bezmocné dítě. Přišel na svět ve chlévě jako bezdomovec, jako uprchlík, jako člověk na okraji společnosti a stejným způsobem ze světa odchází. Odkládá nejen Božskou důstojnost, ale dokonce i důstojnost člověka, stvořeného k Božímu obrazu. Ježíš se dokáže snížit k práci otroka a nelpí na své bohorovnosti. Tímto skutkem ukazuje lidem napříč dějinami, že ať má člověk jakékoliv postavení, žádná služba bližnímu pro něho není ponižující a nemá se jí vyhýbat, ale naopak se jí s láskou ujmout.

Ježíšovi zbývají poslední hodiny pozemského života a je čas předat učedníkům zásadní poselství, zprávu pro celý svět: jak nejlépe získat všechny lidi pro Jeho království? Za několik hodin řekne tváří v tvář Pilátovi: „Moje království není z tohoto světa...“ (J 18,36). Tak nám ukazuje, že svět máme ovládnout ne mocí, ale láskou – k Bohu a k bližnímu. Podle Ježíšova příkladu máme sloužit jeden druhému a projevovat lásku k druhým ne jen velkými a hrdinskými činy, ale i těmi nejobyčejnějšími skutky lásky, jaké si umíme představit. Máme se navzájem milovat až do krajnosti, tak naplníme jeho odkaz.

Ale jaká je to krajnost, když nejsme často ochotni obětovat ani několik minut našeho „drahocenného“ času pro svého bližního. Vyslechnout ho, odložit na chvíli svoje zájmy a svoje potřeby a přijmout za své jeho starosti a společně je svěřit Ježíši? Mnohdy je pro nás snazší vykonat skutek lásky někomu, kdo je od nás vzdálený a ani ho vlastně neznáme (např. rádi přispíváme na různé dobročinné akce, podporujeme Charitu a další organizace), ale nezapomínejme hlavně na ty, se kterými se denně setkáváme.

Ježíš nám dal příklad lásky a pokory, tak se i my a nejen dnes skloňme ke svým bližním a pomozme jim nést obtíže života, nasměrujme své myšlenky k Ježíši, který miluje každého z nás až do krajnosti.

„Když to víte, blaze vám, jestliže podle toho jednáte.“ (J 13,17)

Pavel Nix, Hradec Králové – Plotičtě

Bože, slavíme svatou hostinu, kterou nám tvůj Syn odkázal na znamení své lásky: neboť při poslední večeři, když se vydával na smrt, dal se své církvi za oběť novou a věčnou; dej, ať celá jeho církev žije stále plněji z tohoto velikého tajemství a sjednocuje se v tvé lásce. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

VELKÝ PÁTEK

Jan 18,1-19,42

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana.

Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Kedron, kde byla zahrada. Vstoupil do ní, on i jeho učedníci. To místo znal i jeho zrádce Jidáš, protože se tam Ježíš často scházel se svými učedníky. Jidáš si tedy vzal vojenskou četou a od velekněží a farizeů služebníky a šel tam s pochodněmi, s lucernami a se zbraněmi. Ježíš věděl všechno, co na něj má přijít. Vystoupil tedy a zeptal se jich: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Řekl jim: „Já jsem to.“ Stál s nimi také zrádce Jidáš. Sotva jim tedy Ježíš řekl: „Já jsem to!“, couvli a padli na zem. Znovu se jich zeptal: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Ježíš odpověděl: „Už jsem vám přece řekl, že jsem to já. Hledáte-li mne, tyto zde nechte odejít.“ To proto, aby se splnilo jeho slovo: „Z těch, které jsi mi dal, nenechal jsem zahynout nikoho.“ Šimon Petr měl při sobě meč; vytasil ho tedy, udeřil veleknězova služebníka a utal mu pravé ucho. Ten sluha se jmenoval Malchus. Ježíš však Petrovi řekl: „Zastrč meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“ Tu se četa s velitelem a židovští služebníci zmocnili Ježíše a svázali ho. Napřed ho vedli k Annášovi. Annáš totiž byl

tchán Kaifáše, který byl v tom roce veleknězem. Byl to ten Kaifáš, který dal židům radu: „Je lépe, když jeden člověk umře za lid.“ Šimon Petr a jiný učedník šli za Ježíšem. Tento učedník se znal s veleknězem, proto vešel s Ježíšem do veleknězova dvora; Petr však zůstal u dveří venku. Ten druhý učedník, který se znal s veleknězem, vyšel tedy ven, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř. Vrátná se Petra zeptala: „Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?“ On odpověděl: „Nepatřím.“ Stáli tam sluhové a strážci velerady, kteří si rozdělali oheň, protože bylo chladno, a ohřívali se. Také Petr u nich stál a ohříval se. Velekněz se vyptával Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení. Ježíš mu odpověděl: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Já jsem vždycky učival v synagoze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem nemluvil tajně. Proč se ptáš mne? Zeptej se těch, kdo slyšeli, co jsem k nim mluvil. Ti dobře vědí, co jsem říkal.“ Sotva to vyslovil, jeden ze služebníků velerady, který stál přitom, dal Ježíšovi políček a řekl: „Tak odpovídáš veleknězi?“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže jsem mluvil nesprávně, dokaž, co bylo nesprávné. Jestliže však správně, proč mě biješ?“ Annáš ho pak poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi. Šimon Petr stál u ohně a ohříval se. Řekli mu: „Nepatříš také ty k jeho učedníkům?“ On zapíral: „Nepatřím.“ Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, kterému Petr utal ucho, řekl: „Copak jsem tě neviděl v zahradě s ním?“ Petr to znovu zapřel. Vtom právě kohout zakokrhá. Od Kaifáše vedli Ježíše do vládní budovy. Bylo časně ráno. Sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvrnili, ale aby mohli jít velikonočního beránka. Pilát tedy vyšel k nim ven a zeptal se: „Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?“ Odpověděli mu: „Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.“ Pilát jim řekl: „Vezměte si ho vy sami a suďte ho podle vašeho zákona!“ Židé mu odpověděli: „My nemáme právo nikoho popravovat.“ Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře. Pilát se vrátil

do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“ Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“ Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“ Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ Pilát mu řekl: „Co je to pravda?“ Po těch slovech vyšel zase ven k židům. Řekl jim: „Já na něm neshledávám žádnou vinu. Je však u vás zvykem, abych vám k velikonočním svátkům propustil jednoho (vězně). Chcete tedy, abych vám propustil židovského krále?“ Oni znovu začali křičet: „Toho ne, ale Barabáše!“ Ten Barabáš byl zločinec. Potom Pilát vzal Ježíše a dal (ho) zbičovat. Vojáci upletli z trní korunu, vsadili mu ji na hlavu, oblékli ho do rudého pláště, předstupovali před něj a provolávali: „Bud' zdrav, židovský králi!“ a bili ho. Pilát vyšel znovu ven a řekl židům: „Hle, dám vám ho vyvést, abyste uznali, že na něm neshledávám žádnou vinu.“ Ježíš vyšel s trnovou korunou a v rudém plášti. Pilát jim řekl: „Hle, člověk!“ Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet: „Ukřižuj, ukřižuj ho!“ Pilát na to řekl: „Vezměte si ho vy sami a ukřižujte, neboť já na něm neshledávám žádnou vinu.“ Židé mu odpověděli: „My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože dělal ze sebe Syna Božího.“ Když Pilát uslyšel to slovo, ulekl se ještě více. Vešel proto zase do vládní budovy a zeptal se Ježíše: „Odkud jsi?“ Ježíš mu však nedal žádnou odpověď. Pilát mu řekl: „Se mnou nechceš mluvit? Nevíš, že mám moc tě propustit, a že mám moc dát tě ukřižovat?“ Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora. Proto má větší vinu ten, kdo mě tobě vydal.“ Pilát

se proto snažil ho propustit. Ale židé křičeli: „Když ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!“ Jak Pilát uslyšel ta slova, nařídil vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba, hebrejsky Gabbatha. Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne. Pilát řekl židům: „Hle, váš král!“ Ale oni se pustili do křiku: „Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Vašeho krále mám ukřižovat?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, ale jen císaře!“ Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován. Vzali tedy Ježíše. On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota. Tam ho ukřižovali a s ním ještě dva jiné, každého po jedné straně, a Ježíše uprostřed. Pilát dal také zhotovit a připevnit na kříž nápis v tomto znění: „Ježíš Nazaretský, židovský král“. Tento nápis četlo mnoho židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. Proto židovští velekněží říkali Pilátovi: „Nepiš: »Židovský král«, ale: »On tvrdil: Jsem židovský král.«“ Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem!“ Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři části, každému vojákovu jednu; vzali i suknič. Suknice byla nesešíváná, v jednom kuse setkaná odshora až dolů. Řekli si tedy: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne.“ Tak se měl splnit výrok Písma: »Rozdělili si mé šaty a o můj oděv losovali.« Právě tak to vojáci udělali. U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš uviděl svou matku a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce: „Ženo, to je tvůj syn.“ Potom řekl učedníkovi: „To je tvá matka.“ A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě. Potom, když Ježíš věděl, že už je všechno dokonáno, řekl ještě: „Žízním.“ Tak se mělo splnit Písmo. Stála tam nádoba plná octa. Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem a podali mu ji k ústům. Když Ježíš přijal ocet, řekl: „Dokonáno je!“ Pak sklonil hlavu a skonal.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

Protože byl den příprav, takže mrtvá těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu – tu sobotu totiž byl velký svátek – požádali židé Piláta, aby byly ukřižovaným přerazeny nohy a aby byli sňati. Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda. Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví a jeho svědectví je pravdivé. On ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili. To se stalo, aby se splnil výrok Písma: »Ani kost mu nebude zlomena.« A na jiném místě v Písmu se říká: »Budou hledět na toho, kterého probodli.« Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem, ale ze strachu před židy jen tajným, požádal potom Piláta, aby směl sejmout Ježíšovo mrtvé tělo, a Pilát mu to dovolil. Přišel tedy a sňal jeho tělo. Dostavil se tam i Nikodém, ten, který k němu přišel jednou v noci, a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber. Vzali tedy Ježíšovo tělo a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do (pruhů) plátna, jak mají židé ve zvyku pohřbívat. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován. Tam tedy položili Ježíše, protože u židů byl den příprav a hrobka byla blízko.

Ve středu pašijí ale i velkopáteční liturgie stojí Kristův kříž – symbol dnes oslavovaný, jindy zmenšený na přívěsek na řetízkou, zneuctíváný v zažehnavacím gestu, banalizovaný pro označování každodenních protivenství. Jako by měla moderní společnost problém nalézt jeho pravé místo. Nejinak je tomu s tím, který byl na jeho dřevo pověšen. Jeden můj přítel mi vyprávěl, kterak navštívil společenství, v němž se meditovalo nad krucifixem. Shromáždění se

předháněli ve vzletnosti formulovaných myšlenek a padala slova jako láska, milost či vykoupení. Můj přítel pronesl, že vidí umučeného člověka přibitého na kus dřeva. Následovalo pohoršení, možná právě ono pohoršení kříže, o kterém hovoří apoštol Pavel. Nevidíme-li jádro události, čím je pro nás symbol? K čemu jsou dokola omílané abstraktní teologické výrazy, jestliže nevkládáme prsty do Kristových ran jako apoštol Tomáš? Cítíte odpor při pomyslení na rozdrásané maso, je vám nevolno a toužíte odvrátit zrak od znetvořeného těla? Výborně! Pak klečíte před Kristovým křížem na Golgotě a nikoli před jeho uměleckým zpodobením na stěně vašeho pokoje. Jedině za těchto podmínek má kříž svou moc.

O jaké moci kříže tu však hovoříme? Svatý Bonaventura rozlišuje tři spasitelské funkce kříže, jež se v různé míře projevují v závislosti na duchovní zralosti člověka: **první je očištění od hříchů, druhá osvícení, třetí sjednocení s Kristem.** Pohovořme alespoň v krátkosti o každé z nich.

Kříž v první řadě vyjevuje hřích, tedy – slovy svatého Augustina – *zakřivení člověka do sebe sama*. Láska, prazáklad všeho stvořeného, je deformována na sobectví a sebelásku. Vztahy s Bohem, druhými lidmi, sebou samým a konečně i s celým stvořením jsou v rozkladu. Namísto objetí se Stvořiteli dostává mrskání bičem, poplívání a potupné smrti. Kříž po všechny časy zůstává viditelným znamením lidské zkaženosti. Z Boží moci se ovšem stává rovněž výpověď o odpouštějící lásce. Bohočlověk Ježíš Kristus je oním jediným spravedlivým, kterého v Sodomě a Gomoře nebylo, skrze něhož dochází stvoření své záchrany. Kdo hledí na kříž ve víře v odpouštějící milost, znovunalezá pravou tvář lásky, v níž se všechnen hřích rozpouští.

Nalezení pravé lásky jde ruku v ruce s druhou funkcí kříže – osvícením. Bůh je Bohem odpouštějícím, ale též zcela se vydávajícím. V Ježíši z Nazareta na-

cházíme Boží uznání lidské důstojnosti. Bůh Syn plně přijal člověčenství, žil náš život se všemi jeho radostmi i strastmi, a aby prokázal opravdovost svých slov a citů, odevzdal se do rukou těch, kdo mu usilovali o život. Není to pohádka ani příběh k táborovému ohni, je to historická událost, kolem níž se otáčí kolo lidských dějin. Jedině v opravdových ranách viditelných na těle pověšeného na kříž se jeví velikost lásky, již je milována ona nepatrná část stvoření zvaná člověk. Martin Luther napsal, že Boha nestačí poznat jen v jeho slávě a majestátu, ale že je nutné jej poznat také v ponížení a potupě kříže. V tom prý spočívá pravá teologie.

Konečně je třeba říci, že oběť kříže nezjevuje jen Boha, ale též zrcadlí pravou tvář člověka a vyzývá k následování. Napřímí-li se člověk ze svého zakřivení do sebe, naskytne se mu zcela nový pohled na svět. Zahrnut odpuštěním a přijat do společenství lásky, touží se sám stát odpuštěním a láskyplným společenstvím pro druhé, a to do krajnosti. Svatý František z Assisi, který nosil znamení Kristova kříže na svém těle, píše bratřím: „*Proto si ze sebe neponechávejte nic ze sebe, aby vás přijal cele ten, který se vám dává celý.*“

Kříž je nejen cestou k Bohu, ale i cestou k člověku. Znamením hříchu a rozdělení i znamením lásky a společenství. Ovšem jen tehdy, jedná-li se o kříž, na kterém zemřel Spasitel světa. Kéž je každý kříž, před kterým poklekáme, opravdovým křížem.

Petr Toman, Hradec Králové

Rozpomeň se, Bože, na skutky svého slitování; rozpomeň se na krev svého Syna a stůj při nás, když budeme slavit památku našeho vykoupení. Skrze Krista...

(Modlitba)

VELIKONOČNÍ VIGILIE

Lk 24,1-12

Prvního dne v týdnu časně ráno přišly (ženy) ke hrobu a nesly vonné oleje, které si připravily. Nalezly kámen od hrobu odvalený, a když vešly, tělo Pána Ježíše nenašly. A jak nad tím byly v rozpacích, najednou u nich stáli dva muži v oslnivě bílém rouchu. Zmocnila se jich bázeň a sklopily oči k zemi. Muži jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není tady, byl vzkříšen. Vzpomeňte si, jak vám říkal, když byl ještě v Galileji: Syn člověka musí být vydán do rukou hříšným lidem, být ukřižován a třetího dne vstát.“ Vzpomněly si na ta jeho slova, vrátily se od hrobu a oznámily to všechno jedenácti (učedníkům) a všem ostatním. Byly to Marie Magdalská, Jana a Marie, (matka) Jakubova; a ještě některé jiné, které byly s nimi, to všechno pověděly apoštolům. Těm ta slova připadala jako plané řeči a nevěřili jim. Petr se však zvedl a běžel k hrobu. Naklonil se dovnitř a viděl jen pruhy plátna. Vrátil se celý udiven nad tím, co se stalo.

Lukášův příběh o prázdném hrobu nám kromě jiného říká mnohé o lidech, jejich síle a ochotě

uvěřit a sloužit i v mezních situacích, kdy se víra pojatá lidským rozumem nenaplnuje. Ženy z Galileje, které s Ježíšem přišly, nerozumí jeho poslání. „Ten, který byl s námi a kterého jsme viděly trpět na kříži, zemřel. Jeho království, o kterém jsme snily, zde nevzniklo. Mluvil k nám moudře a krásně, do srdcí nám zasel naději, konal zázraky, ale oficiální vykladači víry ho nepřijali, báli se ho. Možná v nějaké lepší době by mu naslouchali. Jeho učení lásky je tvrdě zasáhlo, jejich kamenný řád Ježíš oděl květinami, do pravidel a pevných norem vnesl život a vůni růží. V jeho království měli mít místo i ubozí a děti, spravedliví i kající hříšníci. Ještě tak mocní vládcí by se smilovali. Říká se, že místodržitel Pilát a král Herodes by ho propustili. Jejich světskou moc království z jiného světa neohrožovalo a pragmatismus vládců velí k opatrné shovívavosti. Oficiální vykladači se ale smilovat nemohli. Dobře cítili, že v novém Ježíšově království již neusednou na výsostná místa strážců pravdy a vykladačů Zákona. Proto našeho Mistra a učitele umučili na kříži. Život s Ježíšem byl neuvěřitelně krásný a zářivý, ale sen smrtí končí.“

Galilejské ženy můžeme kritizovat za jejich nepochopení Jeho učení, ale zvláště v dnešní době relativizace všeho nám ukazují cestu svou věrností službě. Jejich sen drsně končí, ale ony jdou vykonat poslední povinnost vůči milovanému. Kráčí k jeho hrobu s vonnými mastmi, aby zaopatřily Ježíšovo tělo. Jdou sloužit tak, jak ony nejlépe umějí. Neváhají a jdou. Naprosto nerozumějí tomu, co se přihodilo, jsou bezradné, ale lidskost a srdce jim ukazují cestu. Víra skrze skutky milosrdenství.

Dnes i my často nerozumíme, neslyšíme tiché volání, marně hledáme naději, protože čekáme na zjevný zázrak, který nás vyvede z mlhy zoufalství a nejistot. Jak by bylo snadné věřit, kdyby někdo před námi vrátil slepému zrak nebo oživil mrtvé dítě!

Galilejské ženy na zázrak nečekaly. Šly sloužit, vydaly se za ním nevědomky. To je cesta, po které můžeme jít i my. Mnohému nerozumíme, váháme, chybujeme, můžeme být i ztraceni a zoufalí. Jsme nedokonalí lidé. Vždyť i svatá matka Tereza z Kalkaty psala o temné noci svého váhání. Ale dokázala se vydat na cestu služby společně s galilejskými ženami. Teprve tehdy se jim zjevili andělé a hlásali nejradostnější zvěst o Boží lásce, která přemáhá i smrt a tím dává smysl utrpením a radostem našeho života.

Miroslav Sklenář, Ledec nad Sázavou

Děkujeme ti, Bože, že nám dávaš účast na slávě této veliké noci vzkříšení svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, a prosíme tě, vyslyš modlitby těch, které jsi přijal za své syny: oživ v církvi svého ducha a obnov nás, abychom ti sloužili v duchu a v pravdě. Skrze tvého Syna...

(Modlitba)

NEDĚLE

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ

Jan 20,1-9

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží (pruhy) plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží (pruhy) plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch (pruhů) plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

Učedníci byli svědky nevidaných událostí. To, co se stalo v Jeruzalémě, přesahovalo lidský rozum, vymykalo se to lidskému chápání světa. Jejich Pán

prožil potupu, zesměšnění a krutou smrt. Zdá se, že lidská nenávist, zloba, touha po moci a majetku tehdy zvítězila, ale ve skutečnosti se jen naplnila stará proroctví. Kruté utrpení a smrt z nenávisti umožnily zrození dobra, které zvítězilo.

Evangelium mluví o zázraku vzkříšení, o naplnění Božího příslibu, o úžasné Boží lásce. Bůh nám ukazuje, že On má poslední slovo. Zoufalství beznaděje a zmaru se rázem změní v hmatatelnou jistotu spásy.

O Vánocích se zrodila Boží láska v podobě malého dítěte – člověka, který prožil celý lidský život se vším, co přináší. O velikonocích dochází k uskutečnění Božího příslibu, Ježíš přišel zachránit svůj lid.

Záchrana člověka není procházka růžovou zahradou, je to těžká a namáhavá cesta plná překážek, nepochopení, nejistoty, odmítnutí, nenávisti... Neuskuteční se sama o sobě, člověk ji musí nejdříve přijmout. Bůh nám nabízí veliký dar, který můžeme i odmítnout. K přijetí nepotřebujeme znalosti, schopnosti a dovednosti, musíme ale být ochotní naslouchat a spolupracovat. Můžeme se spolehnout na bezbřehou Boží trpělivost, ochotu, přijetí.

Ježíš k nám přišel, aby dokončil dílo spásy. Otevřel člověku nebe. Jak jsem na tom já? Hledím opravdu k nebi? Co očekávám? O co se snažím? Co má přednost v mém životě? Včerejšek, dnešek nebo zítřek? Jaké hodnoty vyznávám? Co je pro mě opravdu důležité? Jsou Velikonoce pro mne Velkou nocí nebo jen jednou událostí z mnoha v dějinách lidstva?

Prázdný hrob je symbolem Boží moci, je hmatatelným důkazem věčnosti, kterou vydobyla věrná stvořitelova láska k lidem. Marie Magdalská a učedníci byli přímými svědky událostí kolem prázdného hrobu. Ježíše provázeli, poznali ho jako přítele, rádce, učitele, uzdravovatele a Pána. Přijali ho také jako Boha? Jako první dostali šanci žít podle Nové smlouvy, která platí dodnes. Prázdný hrob otevřel na věky bránu Boží náruči.

Jana Sklenářová, Ledeč nad Sázavou

Bože, tvůj jednorozený Syn slavně přemohl smrt a otevřel nám nebe; prosíme tě: dej, ať ve světle jeho vzkříšení vstaneme k novému životu, a obnov nás svým Duchem, abychom směřovali k tobě do nebeské slávy. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Vydalo:

Biskupství královéhradecké

Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové

www.bihk.cz

v roce 2019

prostřednictvím:

Typo Studio – Jiří Bittner

Tř. Ed. Beneše 1432, Hradec Králové

www.typostudio.cz

vydání první

ISBN 978-80-87363-30-0

TypoStudio